

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД
ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
през 2020 година

МИНИСТЕРСТВО
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ
ХАСКОВО

ХАСКОВО

Адрес на РИОСВ-Хасково
6300, град Хасково
ул. "Добруджа" №14, ет.5
Страница в Интернет: www.riosv-hs.org

Телефони:
Директор: 038/66 46 08
тел/факс: 038/60 16 11
Зелен телефон: 038/60 16 28
e-mail: director@riosv-hs.org

април 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД	1
СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ	5
КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ ХАСКОВО	5
КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ	6
II. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	7
II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ.....	7
1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ Хасково като част от НСМОС – подсистема “въздух”.	7
2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции, източници на емисии	7
3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Хасково.	16
II.2. ВОДИ	16
1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната действие през годината.....	16
2. Опазване на повърхностните води	17
3. Характеристика на подземни води	35
4. План за управление на риска от наводнения.....	51
II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ	59
1. Обобщена информация за територията на РИОСВ	59
2. Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди	59
3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/.....	60
4. Замърсяване на почвата с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтепродукти.....	61
5. Ерозия на почвите	61
6. Засоляване и вкисляване на почвите	61
7. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци).....	61
II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ	61
1. Национална екологична мрежа	61
2. Биоразнообразие	65
III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	70
III.1. ОТПАДЪЦИ.....	70
1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби	70
2. Битови отпадъци	70
3. Строителни отпадъци	74
4. Производствени и опасни отпадъци	74

5. Болнични отпадъци.....	77
6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ.....	77
III.2. ШУМ	79
III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ.....	79
III.4. ХИМИКАЛИ И УРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ.....	79
1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите	79
2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове	80
3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)	81
IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ.....	83
1. ОВОС и Екологична оценка	83
2. Комплексни разрешителни	86
3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети	87
4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда.....	87
5. Административно – наказателна отговорност и принудителни административни мерки.....	90
V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	91
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	93
Въздух:	93
Води:	94
БИОРАЗНООБРАЗИЕ:	94
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ:	95
ИНФОРМАЦИОННО- ОБРАЗОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ:	95
VII. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	96
ПРИЛОЖЕНИЕ 1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ.....	96
ПРИЛОЖЕНИЕ 2. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.....	99
ПРИЛОЖЕНИЕ 3. ВЕКОВНИ ДЪРВЕТА.....	100

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС – Автоматична измервателна станция
АУАН – акт за установяване на административно нарушение
БД ИБР – Басейнова дирекция Източноромонски район
БПК₅ – Биохимична потребност от кислород за 5 дни
ВНОС – вещества, нарушаващи озоновия слой
ГПСОВ – Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ЕО – Екологична оценка
ЕП – Екологичен праг
ЗБР – Закон за биологичното разнообразие
ЗВ – Закон за водите
ЗЗ – Защитена зона от екологична мрежа Натура 2000
ЗЗТ – Закон за защитените територии
ЗЛР – Закон за лечебните растения
ЗМ – Защитена местност
ЗООС – Закон за опазване на околната среда
ЗТ – Защитена територия
ЗУО – Закон за управление на отпадъците
ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО – индивидуални емисионни ограничения
ИУЕОО – Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
КАВ – качество на атмосферния въздух
ЛОС – Летливи органични съединения
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
НДЕ – Норми за допустими емисии
НП - наказателно постановление
НСМОС – Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА - Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВОС – Оценка на въздействието върху околната среда
ОС – Оценка за съвместимост
ОХВ – Опасни химични вещества
ПАВ - полициклични ароматни въглеводороди
ПДК – Пределно допустима концентрация
ПЗ – Праг на замърсяване
ПС за СДН пределна стойност за средноденонощна норма
ПС за СЧН пределна стойност за средночасова норма
ПСВРП - предприятие с висок рисков потенциал
ПСНРП - предприятие с нисък рисков потенциал
ПУДООС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПХБ – Полихлорирани бифенили
РДГ – Регионална дирекция по горите
РИОСВ – Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ – Регионална лаборатория
СНИ – Собствени непрекъснати измервания
СПИ - Собствени периодични измервания
ТБО – Твърди битови отпадъци
УБП - улавяне на бензиновите пари
ФПГ – флуорсъдържащи парникови газове
ФПЧ – фини прахови частици

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за състоянието на околната среда се изготвя от експертите на РИОСВ–Хасково и БДУВ-Източнобеломорски район, гр.Пловдив с цел пълно, обективно и своевременно информиране на обществеността за състоянието и проблемите на околната среда в региона. Той е насочен към всички заинтересувани страни имащи за цел опазването на природата и нейните ресурси– граждани, неправителствени организации, бизнес и академични среди.

Целта на доклада е да подпомогне областните управи и общините на територията на РИОСВ–Хасково при вземане на решения в областта на околната среда и за устойчиво развитие на териториалните общности, чрез интегрирането на политиката по околна среда в регионалните и общински политики в областта на социално-икономическото развитие. Докладът информира широката общественост за:

- състоянието на околната среда на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково;
- тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- съществуващите проблеми; извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

РИОСВ- Хасково осъществява контрол и мониторинг на околната среда на територията на Хасковска и Кърджалийска области, с изключение на общ. Ардино, обл. Кърджали. Общата площ, контролирана от РИОСВ-Хасково е 8361 км².

КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ ХАСКОВО

Общата площ на територията на област Хасково, контролирана от РИОСВ-Хасково е 5538 км². В географско отношение контролираната територия е твърде разнообразна като релеф, включващ части от Горнотракийската низина, Източни Родопи и Сакар планина и долните течения на р. Марица, р. Арда и р. Тунджа.

Контролираната част от област Хасково е разположена в централната част на Южна България. Тя включва 261 населени места, организирани в 11 общини - Хасково, Димитровград, Свиленград, Любимец, Харманли, Маджарово, Симеоновград, Ивайловград, Тополовград, Минерални бани и Стамболово. Населението на територията е 231 276 души. Северната и централната ѝ част е заета от Горнотракийската низина и се характеризира с обширни приречни ниски земи и високи подпочвени води, които благоприятстват интензивното използване на селскостопанските площи. Водните ресурси на територията се формират главно от оттока на р. Марица и нейните притоци р. Харманлийска, р. Банска и др. На юг обширна част от областта е заета от ниските разклонения на Източните Родопи и западните склонове на Сакар планина. Източните Родопи са една уникална територия, отличаваща се с богат растителен и животински свят. Силното средиземноморско влияние, геоложкото минало на планината и особеностите на местния бит и култура са спомогнали за формирането и съхраняването на разнообразни хабитати, а това е довело до изключително високо биологично разнообразие. В района има 56 защитени територии, от които един поддържан резерват, 24 защитени местности и 31 природни забележителности. В същия териториален обхват се включват цели или части от 26 защитени зони (33) по НАТУРА 2000, от които 14 защитени зони за опазване на природни местообитания и 12 защитени зони за опазване на дивите птици. В близост до тях няма големи промишлени обекти.

Големи пространства от тези планински области са покрити с бедни скелетни почви и са обезлесени. В областта са разкрити и се експлоатират находища на полиметални златосъдържащи руди, на нерудни полезни изкопаеми – варовик, мрамор и глина. Добивът на оловно-цинкови руди е ликвидиран, но в някои райони все още оказва негативно въздействие върху околната среда. Природните и географски дадености на областта са обусловили

развитието на производството на азотни торове, машиностроенето, хранително-вкусовата и други промишлености, дърводобивът и дървообработващата промишленост, шивашката и трикотажна промишленост. Хранително-вкусовата промишленост е представена от хлебопроизводство, сладкарство, месодобивни и месопреработвателни предприятия, пивопроизводство, млекопреработване, тютюнева и консервна промишленост. В последните години развитие получи винопроизводството, на животновъдството (най-вече на крави и патици) и др. През 2017 г. започна производствена дейност за асемблиране на кабелни инсталации за автомобилната индустрия, през 2018 г. бе завършен завод за фарове, стартира предприятие за дантели и др. Най-голям индустриален център е гр.Димитровград, където са съсредоточени обекти на енергетиката, химическата и добивната промишленост.

КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

В контролираната част от област Кърджали живеят 139 928 души. Тя обхваща 418 населени места в 6 общини – Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Джебел и Кирково. Контролираният район заема по-голямата част от Източните Родопи. Релефът е предимно планински и полупланински. Теренът на областта се прорязва от горното и средното течение на р. Арда, заедно с нейните притоци р. Върбица, р. Крумовица и р. Перперек. По долините на тези реки са най-плодородните земи и най-големите селища. На р. Арда са изградени три от най-големите язовири в страната - яз. „Кърджали“, яз. „Студен кладенец“ и яз. „Ивайловград“. Районът се характеризира с богатото разнообразие на растителния и животински свят. Срещат се редки и изчезващи видове, включени в Червената книга на България, ендемити и реликти и изобилие от ценни лечебни растения. Обявени са 37 защитени територии, в т.ч. резерват „Вълчи дол“, 3 поддържани резервата, 14 защитени местности и 19 природни забележителности. В същия териториален обхват се включват цели или части от 12 защитени зони /33/ по НАТУРА-2000, от които 7 защитени зони за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна и 5 защитени зони за опазване на дивите птици. В област Кърджали има обявени 16 бр. вековни и забележителни дървета. Върху тях не се оказва натиск от близко разположени големи промишлени обекти.

Икономиката на областта се определя от добива и преработката на минерални суровини, на полиметални руди (производство на благородни метали), металообработването, машиностроенето, текстилната промишленост, дървопреработването, мебелната индустрия, хранително-вкусовите предприятия и животновъдството. Прекратени са добивът и преработката на оловно-цинкови руди, но се разраства производството на пластмасови и каучукови елементи за автомобилната промишленост в Кърджали и Крумовград, както и на съпътстващи производства. През 2019г стартира и експлоатацията на Обогатителна фабрика за преработка на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе", общ. Крумовград. В Кърджали работи нов месокомбинат, в ход е реализирането на проект за изграждането на нов цинков завод на площадката на ОЦК.

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ Хасково като част от НСМОС – подсистема “въздух”.

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух се уреждат условията, редът и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число – подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на определените норми.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен.

Състоянието на атмосферния въздух в района на областите Хасково и Кърджали се следи от два автоматични пункта и един ръчен пункт на МОСВ:

- АИС “Раковски” - Автоматичен – градски фонов пункт, разположен в застроената част на гр. Димитровград, отчитащ влияние на емисии от производствени дейности и емисии от битовия сектор. Резултатите от пробовземането (автоматично) се извеждат ежечасно. Обслужва се от РЛ – Хасково към ИАОС.
- АИС “Студен кладенец” - Автоматичен – градски фонов пункт, разположен в застроената част на гр. Кърджали, отчитащ влияние на емисии от производствени дейности и емисии от битовия сектор. Резултатите от пробовземането (автоматично) се извеждат ежечасно. Обслужва се от РЛ – Хасково към ИАОС.
- Пункт “РИОСВ – Хасково” – градски фонов, с ръчно пробовземане и последващ лабораторен анализ. Работи пет дни в седмицата, като се извършват по четири пробонабирания (едночасови) в светлата част на денонощието. Това не се отнася за показателите ФПЧ₁₀, кадмий и ПАВ, за които пробовземането е с продължителност 24 часа. При възникване на инциденти (аварии, пожари, влошени климатични условия и т. н.), които могат да доведат до влошаване качеството на атмосферния въздух се преминава в ускорен график на пробонабиране.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции, източници на емисии

РИОСВ-Хасково предоставя информация за състоянието на КАВ от посочените в таблицата пунктове:

Замърсител	ФПЧ ₁₀		Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ _{2.5}	NO	O ₃
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч.:																
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/	√			√	√					√		√				
2. АИС “Студен кладенец” /Кърджали/	√		√	√						√	√	√				√
3. АИС “Раковски” /Димитровград/	√			√	√	√	√		√							√
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.																
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/	√															
2. АИС “Студен кладенец” /Кърджали/																
3. АИС “Раковски” /Димитровград/					√		*									
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:																
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/																
2. АИС “Студен кладенец” /Кърджали/																
3. АИС “Раковски” /Димитровград/																

Забележка:

√ измерван показател

* показател, за който се измерва максимално еднократна концентрация

В националното законодателство по опазване чистотата на атмосферния въздух са въведени норми за нивата (концентрациите) на замърсителите.

Нормите за КАВ, съгласно действащата нормативна уредба са:

Вид норма	Показател	Норма	Дименсия	Период на осредняване
Средноденонощна норма (СДН)	ФПЧ ₁₀	50	µg/m ³	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ФПЧ ₁₀	40	µg/m ³	1 година
Праг за информиране на населението (СЧН)	Озон	180	µg/m ³	1 час
Праг за предупреждение на населението (СЧН)	Озон	240	µg/m ³	1 час
Средночасова норма (СЧН)	Серен диоксид	350	µg/m ³	1 час
Средноденонощна норма (СДН)	Серен диоксид	125	µg/m ³	24 часа
Средночасова норма (СЧН)	Азотен диоксид	200	µg/m ³	1 час
Средногодишна норма (СГН)	Азотен диоксид	40	µg/m ³	1 година
Максимална осемчасова стойност (в рамките на денонощието)	Въглероден оксид	10	µg/m ³	8 часа
Пределно допустима максимално еднократна концентрация (ПДКм.е)	Сероводород	0.005	mg/m ³	1 час
Пределно допустима средноденонощна концентрация (ПДКс.д.)	Сероводород	0.003	mg/m ³	24 часа
Пределно допустима максимално еднократна концентрация (ПДКм.е)	Амоняк	0.25	mg/m ³	1 час
Пределно допустима средноденонощна концентрация (ПДКс.д.)	Амоняк	0.1	mg/m ³	24 часа
Средногодишна концентрация	Арсен	6	ng/m ³	1 година
Средногодишна концентрация	Кадмий	5	ng/m ³	1 година
Средногодишна концентрация	Олово	0.5	µg/m ³	1 година
Средногодишна концентрация	Полициклични и ароматни въглеводороди (ПАВ)	1.0	ng/m ³	1 година

Нормите са въведени с оглед избягване, предотвратяване или ограничаване на свързаните с тези замърсители вредни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда в нейната цялост, като за означение се използват следните абривиатури:

ПС на СЧН е пределна стойност на средно часовата норма, определена за съответния замърсител;

ПС на СДН е пределна стойност на средноденонощната норма, определена за съответния замърсител;

СГН е определената средногодишна норма за съответния замърсител;

ПДК м.е. - Пределно допустима концентрация – максимална еднократна;

ПДК ср.дн - Пределно допустима концентрация – средно денонощна;

ПДК ср.год. - Пределно допустима концентрация – средно годишна;

ПИН - Праг за информиране на населението за нивата на озон;

ППН- Праг за предупреждение на населението за нивата на озон.

ФПЧ₁₀ /фини прахови частици под 10 микрона/

Фините прахови частици са основния замърсител на атмосферния въздух. Съставени са от твърди частици, малки водни капчици и допълнително адсорбирани на повърхността им химични вещества (органични съединения, метали и др.). Те се емитират директно при редица естествено протичащи природни процеси, от разнообразни антропогенни дейности (енергетика, транспорт, бит) или се формират вторично като продукт на химически трансформации в атмосферния въздух. Замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ е предимно през есенно-зимния период. Основна причина за това са горивните процеси в битовия, търговския и административния сектор с употребата на твърдо гориво, линейните и подвижните точкови източници на емисии – пътища, магистрали, улична мрежа в населените места, автомобилният транспорт. Принос имат и климатичните условия през есенно-зимния период – безветрие и мъгли.

Този атмосферен замърсител се контролира денонощно в 3 пункта.

През 2020г. са регистрирани следните превишения на средноденонощната норма (СДН) за опазване на човешкото здраве (концентрации над 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) по пунктове, както следва:

- в АИС “Раковски”, разположен в гр. Димитровград – 4 бр.

- в АИС “Студен Кладенец”, разположен в гр. Кърджали – 32 бр.

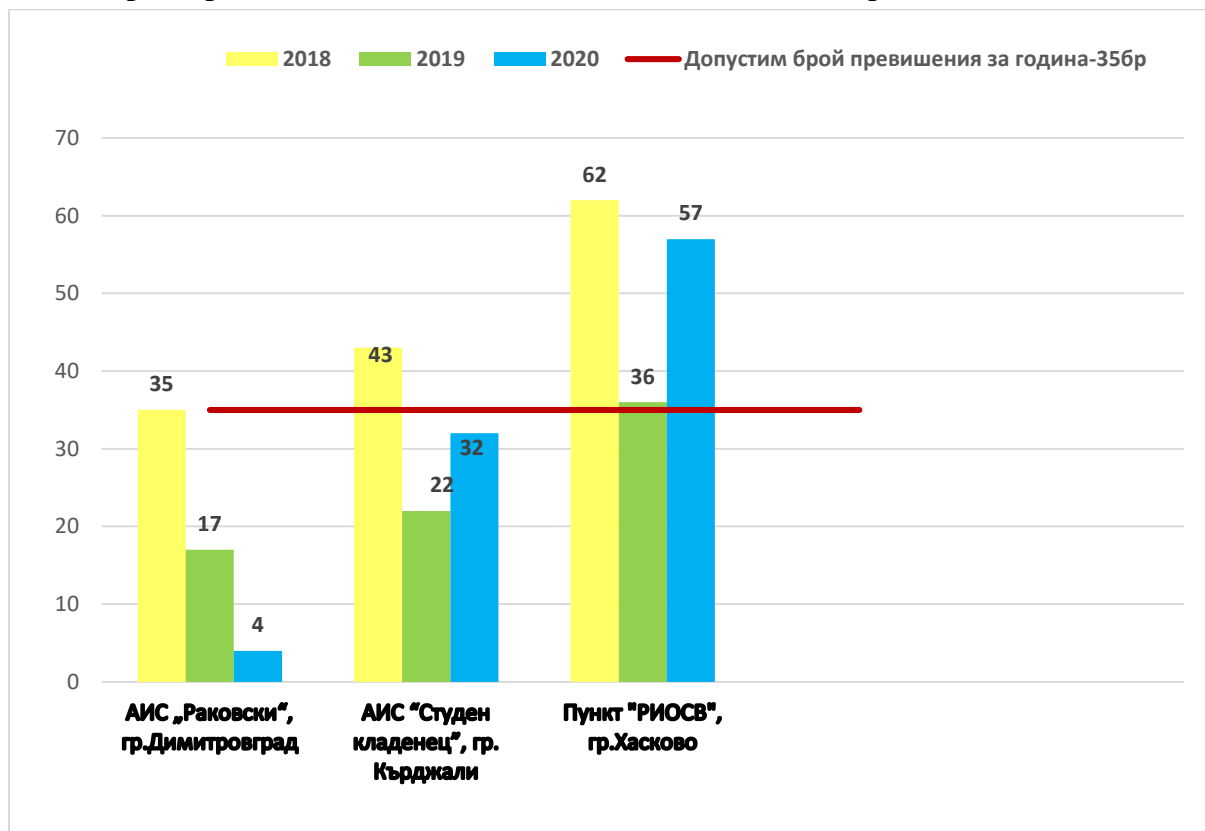
- в ръчен пункт “РИОСВ – Хасково”, разположен в гр. Хасково – 57 бр.

Нормативно се допускат не повече от 35 превишения в рамките на календарна година.

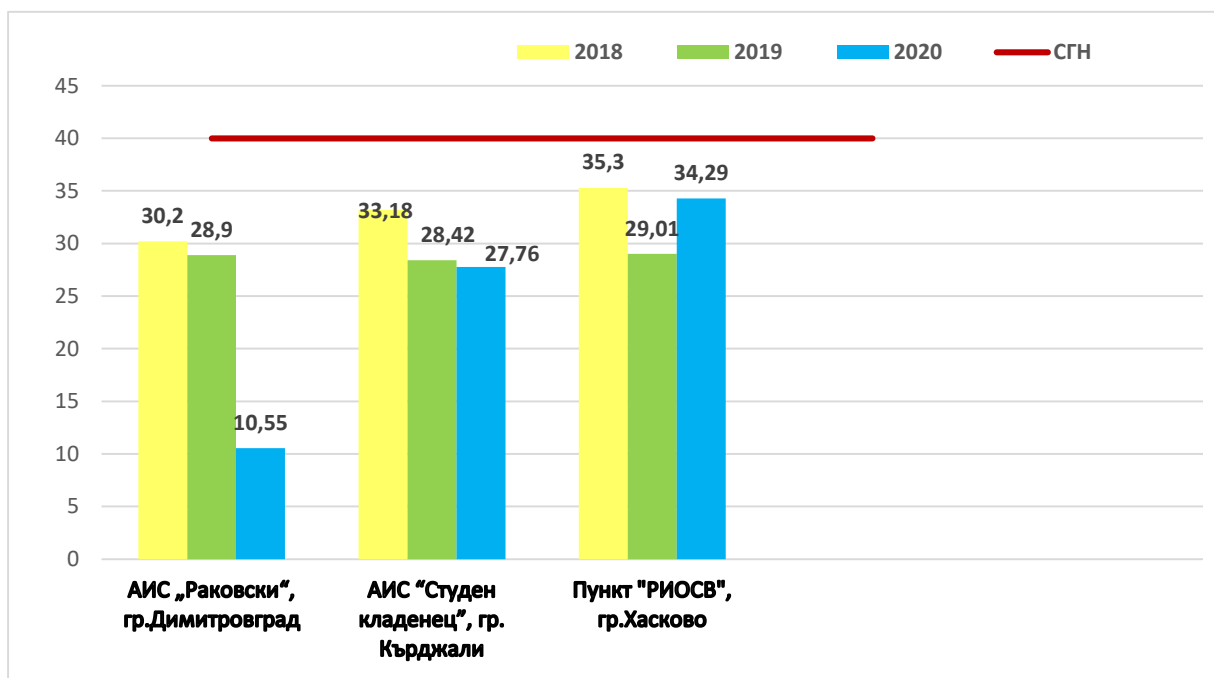
Направеният сравнителен анализ на регистрираните стойности в пунктовете за мониторинг по години показва положителна тенденция, тъй като регистрираните превишения на СДН от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ намаляват почти наполовина, като само за Хасково са над допустимите 35 бр./г., регламентирани в *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.*

През 2020 г. и за трите града измерените средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀ са по-ниски от средногодишна норма от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Установена е трайна тенденция за спад на замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ и подобряване на КАВ в Димитровград и Кърджали, като е постигнато спазване на СГН и в трите града.

Брой превишения на СДН по показател ФПЧ₁₀ за периода 2018-2020г.

Измерени средногодишни концентрации по показател ФПЧ₁₀ за периода 2018-2020г.

Изпълнението на мерките и планираните мероприятия от Програмите за градовете Димитровград, Кърджали и Хасково следва да затвърди установената тенденция за намаляване броя на превишенията и регистрираните средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀ и спазване на регламентираните норми.

Серен диоксид

Основните източници на този замърсител са енергетиката, индустрията и отоплителни централи.

През годината серният диоксид е контролиран в 3 пункта - ръчен пункт "РИОСВ – Хасково", АИС "Раковски" и АИС "Студен Кладенец".

Средночасовата норма за опазване на човешкото здраве /СЧН/ е $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази норма не бива да се превишава повече от 24 пъти в рамките на една календарна година.

Средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве /СДН/ е $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тя не бива да се превишава повече от 3 пъти в рамките на една календарна година.

През 2020г. не са регистрираните превишения нито на ПС за СЧН от $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за серен диоксид (допустим брой от 24 стойности за една календарна година), нито на ПС за СДН от $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. ТЕЦ „Марица 3“ АД – гр. Димитровград не работи.

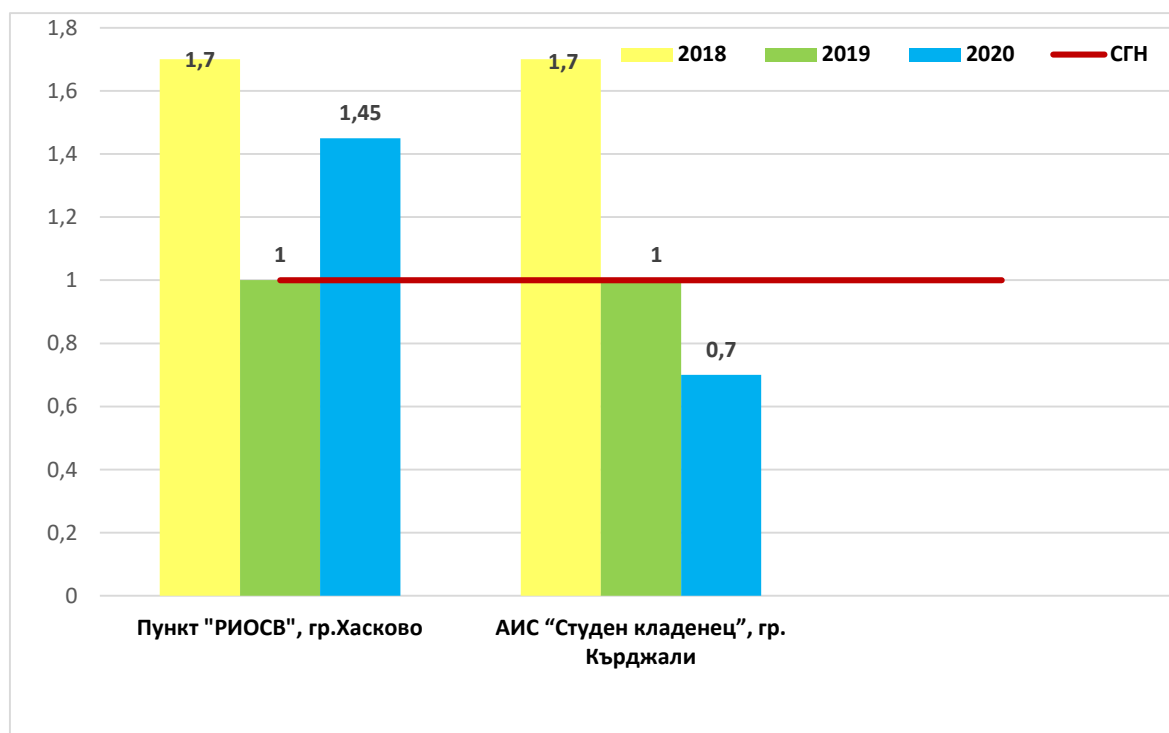
В останилите два пункта - пункт "РИОСВ – Хасково" и АИС "Студен Кладенец" не са регистрирани превишения на регламентираните НДЕ за серен диоксид. Продължава спазването на нормите по показател серен диоксид.

Полициклични ароматни въглеводороди -ПАВ (бензо-а-пирен)

Средногодишната концентрация за ПАВ, измерена през 2020г. в ръчен пункт "РИОСВ-Хасково" – гр.Хасково е $1,45 \text{ ng}/\text{m}^3$ и превишава средногодишната целева норма от $1 \text{ ng}/\text{m}^3$. През 2018г. и 2019г. са отчетени средни годишни стойности съответно 1,7 и $1,0 \text{ ng}/\text{m}^3$. Забелязва се леко покачване спрямо 2019г.

Средногодишната концентрация за ПАВ, измерена през 2020г. в автоматична станция АИС "Студен кладенец", гр. Кърджали е $0,7 \text{ ng}/\text{m}^3$ и отговаря на средногодишната целева норма от $1 \text{ ng}/\text{m}^3$. Забелязва се понижение на измерената концентрация за ПАВ в сравнение с 2018 и 2019г., когато измерените стойности за този показател са съответно 1,73 и $1,0 \text{ ng}/\text{m}^3$.

Средногодишна концентрация по показател ПАВ бензо(а)пирен) в ng/m^3 за периода 2018-2020г.

Основна причина за замърсяването на атмосферния въздух с ПАВ е непълното изгаряне на различни видове горива – въглища и дизелово гориво, в това число и битовия сектор. През

посочения тригодишен период вариациите на концентрацията на ПАВ са в пряка зависимост от вариациите в концентрациите на ФПЧ₁₀, тъй като измерването на ПАВ е във фракция от ФПЧ₁₀.

Озон

Озонът е газ, естествено съдържащ се в атмосферата (приземен слой). Приземният озон се образува при сложни химични реакции, протичащи с други атмосферни замърсители като азотни оксиди, метан, неметанови летливи органични съединения и въглероден оксид, известни като прекурсори на озон под влияние на висока температура и слънчева светлина. Тези процеси протичат най-често през летния период на годината.

Озонът се контролира от АИС „Раковски“ – гр. Димитровград и АИС „Студен кладенец“ - гр. Кърджали.

През 2020г. и в двата пункта не са регистрирани превишения на осемчасовите средни стойности на краткосрочната целева норма от 120 µg/m³ и няма регистрирани превишения на прага за информиране на населението от 180 µg/m³.

Сероводород

През 2020г. от АИС „Раковски“, Димитровград са регистрирани 191 стойности, превишаващи ПДК за един час от 0,005 mg/m³ и 24 стойности, превишаващи средноденонощната стойност от 0,003 mg/m³. Най-голям брой стойности са регистрирани през зимния период, което се дължи на повишеното потребление на твърди горива в битовия сектор.

Азотен диоксид

През 2020 г. от АИС „Раковски“, Димитровград са регистрирани 9 превишения на средночасовата норма от 200 µg/m³ по показател азотен диоксид. Регистрираните наднормени стойности на азотен диоксид се дължат на наслагването на емисии от инсталациите, източници на азотен диоксид от производствената площадка на „Неохим“ АД, гр. Димитровград и емисии от транспорта, както и на неблагоприятните метеорологични условия (безветрие и температурна инверсия), които създават предпоставки за задържането и натрупването на замърсителите в приземния атмосферен слой. Средногодишната норма от 40 µg/m³ е спазена, тъй като отчетената средногодишна стойност е 16,80 µg/m³.

Мобилна автоматична станция

По утвърдения от министъра на ОСВ годишен график на мобилната автоматична станция (МАС) през отчетната година се извърши контрол на състоянието на атмосферния въздух в гр. Тополовград по показатели O₃, CO, SO₂, NO, NO₂, ФПЧ₁₀ и метеопараметри.

Отчетени са 58 средноденонощни стойности по показател ФПЧ₁₀, като само една от тях превишава СДН от 50 µg/m³. Поради малкия брой измервания няма достатъчно данни за сравнение със СГН.

Регистрирана е една стойност за серен диоксид, която превишава ПС за СЧН от 350 µg/m³.

Анализът на резултатите, получени от МАС показва, че за останалите контролирани показатели не са регистрирани превишения на съответните норми.

Райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух

Съгласно Заповед №РД-969/21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите относно районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух РИОСВ – Хасково уведоми писмено Общините Хасково и Кърджали за необходимостта от предприемане на действия по актуализиране/преразглеждане на Програмите за намаляване нивата на замърсителите – ФПЧ₁₀ (ПАВ, As и Pb) и SO₂ в срока по чл.37, ал. 3 от Наредба 12/15.07.2010г. и при отчитане на крайните срокове на действащата актуализирана програма. При актуализиране/преразглеждане на програмите за намаляване нивата на замърсителите

съгласно чл. 37 от Наредба 12/ 15.07.2010г. задължително се извършва оценка на актуалния принос на всеки един от отделните сектори или източници на емисии към нивата на замърсяване в атмосферния въздух (промишленост, енергетика, битово и обществено отопление, транспорт, неорганизираните емисии и др.) освен чрез инвентаризация на емисиите и чрез дисперсно моделиране.

Изпълнението на мерките и планираните мероприятия от Програмите за градовете Димитровград и Кърджали е довело до стабилна тенденция за намаляване броя на превишенията и регистрираните средногодишни концентрации на ФПЧ_{10} , като регламентираните норми са изцяло спазени за Димитровград и Кърджали. За Хасково средногодишната норма от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е спазена, но регистрираните превишения на средноденоношната норма са 57, с което се превишава допустимия брой от 35 бр./г.

Източници на емисии на територията на РИОСВ – Хасково

РИОСВ - Хасково осъществява контрол на предприятия – неподвижни източници на емисии, както и на обекти, използващи флуорирани парникови газове и вещества, които нарушават озоновия слой и летливи органични съединения.

На контролираната от РИОСВ – Хасково територия са разположени промишлени обекти от отрасли енергетика, химическа, металургична, добивна и преработвателна промишленост – голяма горивна инсталация ТЕЦ ”Марица 3” АД, Димитровград, „Неохим“ АД, Димитровград и други точкови източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух. Те се контролират съгласно изискванията на ЗЧАВ, ЗООС и подзаконовите нормативни актове към тях.

За втора поредна година – 2020г., работните часове на блок 120 MW на ТЕЦ ”Марица 3” АД, Димитровград са 0. Не са регистрирани превишения на ПС за СЧН от $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за серен диоксид, както и на ПС за СДН от $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. До 31.07.2020г. ТЕЦ „Марица 3” АД, гр. Димитровград, работи по договор за студен резерв с Електроенергийния системен оператор /ЕСО/, т.е. енергийният блок работи неритмично, ограничен брой работни часове, само при необходимост и по разпореждане на ЕСО. Считано от 01.08.2020г. дружеството вече не изпълнява задълженията си към „ЕСО“ ЕАД за предоставяне на студен резерв. Поради това, централата е в престой и не извършва дейностите, предвидени в лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия.

В съответствие с годишния график за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2020г. е проведен емисионен контрол и на двата планирани обекта.

Резултатите от контролните измервания на серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, въглероден диоксид, общ органичен въглерод, прах, 1,1,1-трихлоретан, 1,1,2-трихлоретан, 1,2-дихлоретан, бензен, никел и кадмий от изпускащо устройство към асфалтосмесител BERNARDI MIC-100-E200 на „АБ“ АД, с. Клокотница показват спазване на емисионните норми за контролираните замърсители.

Контролните измервания на общи въгледороди и общ органичен въглерод от изпускащо устройство към вулканизация на „Теклас България“ ЕАД, гр. Кърджали показват спазване на емисионните норми за контролираните замърсители. Контролните измервания на общ органичен въглерод и прах от изпускащо устройство към аспирация от инсталация за миксиране на каучук на „Теклас България“ ЕАД, гр. Кърджали показват спазване на емисионните норми за контролираните замърсители. Резултатите от контролните измервания на серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и въглероден диоксид от изпускащо устройство към котел SELNIKEL 5,2 MW на „Теклас България“ ЕАД, гр. Кърджали също показват спазване на емисионните норми за контролираните замърсители.

Контролът на изпусканите вредни вещества от останалите емисионните източници е проведен чрез извършени собствени периодични измервания (СПИ) от акредитирани лаборатории. Представени са доклади за резултатите от извършените измервания на 14 източника на емисии: “Неохим” АД, Димитровград; “Горубсо – Кърджали“ АД, Кърджали; „Милки груп био“ ЕАД, Хасково; „Ве Ка Ес България“ ООД, гр. Кърджали; „Дънди Прешъс

Металс Крумовград“ ЕАД; „Вулкан цимент“ АД – гр. Димитровград; „Декса Технолоджис“ ООД – с. Багрянка; „Имерис Минералс България“ АД – гр. Кърджали; асфалтова база „Щрабаг“ ЕАД, с. Крепост; „Монек – юг“ АД, гр. Кърджали; „Пи Ес Пи“ ЕООД, гр. София – производствена база в с. Мост; „Дерони“ ООД – гр. Хасково; оранжерия на КПТУ „Ксанекс“, с. Жълти бряг; „Ели 2004“ ООД – с. Царева поляна.

Представените СПИ показват стойности в рамките на нормативно установените, с изключение на измерванията на „Ели 2004“ ООД – оранжерия в с. Царева поляна. Данните от СПИ показват неспазване на нормата за въглероден оксид, за което е наложена текуща (месечна) санкция на стойност 25 лв.

“Неохим” АД, Димитровград и ТЕЦ „Марица 3” АД, Димитровград изпълняват изискванията и представят в РИОСВ - Хасково докладите за извършените СНИ на емисиите от инсталациите за производство на азотна киселина /стар и нов цех/ и за производство на амониева селитра на “Неохим” АД, както и от котела на ТЕЦ “Марица 3” АД. През 2020г. са представени 48 месечни и 4 годишни доклади. Оценката на докладите показва спазване на нормите за допустими емисии на контролираните замърсители.

Във връзка с изпълнение на *Наредба № 16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини* са извършени 29 планови проверки на бензиностанции. При извършения контрол при 1 от бензиностанциите са установени несъответствия със законодателството, за което е дадено 1 предписание, изпълнено в срок.

Лицата, които експлоатират бензиностанции, имат задължение да водят прошнурован, пронумерован и заверен от съответната РИОСВ дневник за състоянието на системата, съответстваща на Етап II на УБП. През 2020г. в РИОСВ – Хасково са представени и заверени дневници на 12 бензиноколонки от 6 бензиностанции.

Във връзка с изискванията на *Наредба № 7 за норми на допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употреба на разтворители в определени инсталации* са извършени 20 планови проверки на обекти, извършващи дейности: нанасяне на покрития върху метал, слепващи покрития, почистване на повърхности, извличане на растителни масла и животински мазнини, химическо чистене и др. При проверките са дадени 12 предписания, от които 10 са изпълнени, останалите две са със срок на изпълнение през 2021г.

През 2020г. са представени и утвърдени 9 бр. Планове за управление на разтворителите за предходната 2019.

Във връзка със задължението за регистрация на операторите на инсталации, източници на ЛОС е създаден и функционира „Публичен електронен регистър на инсталациите, източници на ЛОС по чл.30л от ЗЧАВ“. Регистрираните инсталации на територията на РИОСВ – Хасково са 36, като за всяка от инсталациите е създадена поименна партида, в която ежегодно се въвеждат данни за консумацията на разтворител, констатирани нарушения, протоколи от контролни или собствени измервания, издадени решения от РИОСВ - Хасково, количество на вложения разтворител и количество на емисиите на ЛОС, отделяни в атмосферния въздух. През 2020г. са регистрирани четири инсталации, източници на ЛОС. Не е извършвана пререгистрация на инсталации.

През 2020г. са извършени 19 проверки – 18 планови и 1 извънредна на производители, вносители, търговци на дребно и едро на бои и лакове, както и на авторепаратурни продукти. Дадено е 1 предписание на търговец, предлагач продукти, които не са етикетирани съгласно изискванията на *Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти*. При последващия контрол се констатира, че на продуктите са поставени етикети в съответствие с изискванията.

Към 31.12.2019г. РИОСВ - Хасково контролира 686 хладилни и климатични инсталации с над 3кг ВНОС и ФПГ, 10 ползватели и един дистрибутор на флуорсъдържащи парникови газове.

Общият брой проверки за контрол и управление на ФПГ и веществата, нарушаващи озоновия слой през 2020г. е 64 бр. Дадени са 9 предписания, които са изпълнени. Продължава тенденцията за замяна на озоноразрушаващите вещества в хладилните и климатични инсталации с флуорирани парникови газове. РИОСВ - Хасково осъществява контрол във връзка с пълната забрана от 01.01.2015г. за пускане на пазара и използване на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеродороди (НСFC) и изисква необходимата документацията, свързана с извеждането от употреба на контролираните вещества.

В изпълнение изискванията на *Закона за ограничаване изменението на климата* в Плана за контролната дейност за 2020 г. са заложили три обекта - “Неохим” АД, ТЕЦ “Марица 3” АД, гр. Димитровград и „Харманлийска керамика“ АД, гр. Харманли. При извършения контрол не са установени несъответствия.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Хасково.

В резултат на прилагането на екологичното законодателство по отношение на източниците на замърсяване на атмосферния въздух и изпълнението на мерките и планираните мероприятия от Програмите за КАВ за градовете Димитровград и Кърджали за периода от 2018 г. до 2020 г. е налице не само спазване на СГН по показател ФПЧ₁₀, но трайно понижаване на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀. През 2019 г. и 2020 г. и регистрираните превишения на средноденонощната норма са под допустимите 35 бр./г. За втора поредна година регламентиранияте норми за ФПЧ₁₀ са изцяло спазени за Димитровград и Кърджали.

За гр.Хасково средногодишната норма от 40 µg/m³ е спазена, но регистрираните превишения на СДН са нарастнали до 57, с което се превишава допустимият брой от 35 бр./г. Необходими са допълнителни мерки от Община Хасково за подобряване качеството на атмосферния въздух и пълно спазване на нормите по отношение на ФПЧ₁₀.

През 2020г. не са регистрираните превишения нито на ПС за СЧН от 350 µg/m³ за серен диоксид (допустим брой от 24 стойности за една календарна година), нито на ПС за СДН от 125 µg/m³. ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград не работи. По показател серен диоксид е установено трайно спазване на КАВ.

Всички предприятия – източници на емисии във въздуха в района на Димитровград вече спазват НДЕ, а в Кърджали минимални превишения се констатират само за 2 обекта. В резултат е постигнато трайно спазване на нормите за КАВ в двата района по отношение замърсяването от промишлени източници.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Общата цел на контролната дейност на РИОСВ – Хасково по отношение на водите е опазване и подобряване състоянието на повърхностните води чрез намаляване замърсяването с отпадъчни води от битови и промишлени източници. За постигането ѝ през 2020 г. бяха определени приоритети за проверки на:

- Канализационни системи на населени места с над 2000 е.ж. – извършени 17 проверки на канализационните системи, дадено 1 предписание, съставени 6 акта, издадени 6 НП;
- Канализационни системи на населени места, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества – извършени 12 проверки на канализационни системи, съставени 2 акта, издадени 2 НП;

- Канализационни системи на населени места, както и обекти, които заустват във водни тела със състояние по - лошо от добро – извършени 11 проверки (две канализационни системи, млекопреработвателно предприятие, пивоварен завод, консервна фабрика и др.), наложена 1 еднократна санкция, съставен 1 акт и издадено 1 НП;
- Производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с отпадъчните си води, включително заустващи в канализационни системи – извършени 29 проверки, дадени 4 предписания, съставени 9 акта, издадени 8 НП;
- Производствени обекти, с промишлени дейности, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води – извършени 26 проверки (месопреработвателни предприятия, млекопреработвателни предприятия, винарски изби и др.), дадени 4 предписания, наложени 2 текущи санкции, съставени 4 акта, издадени 3 НП;
- Други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, без изградена ПСОВ, обекти, заустващи в канализационни мрежи на населени места, несвързани към селищна ПСОВ – ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград, Неохим“ АД, Димитровград, „Теклас – България“ ЕАД, Кърджали, „Хидролиа“ АД, ПСОВ „Каменица“ - извършени 41 проверки, дадени 11 предписания, съставен 3 акта, издадено 1 НП, наложени 5 текущи и 2 еднократни санкции.

2. Опазване на повърхностните води

Както всички производствени и стопански дейности, при които се изпускат отпадъчни води, така и формираните от населението битови отпадъчни води неизбежно оказват въздействие върху състоянието на повърхностните води в териториалния обхват на РИОСВ – Хасково. Колкото по - големи са заустваните водни количества и по - високо съдържанието на замърсяващи вещества в тях, толкова по - значително е и влошаването на екологичното състояние на повърхностните водни тела.

Р. Марица е приемник на изпусканите непречистени битови отпадъчни води от голям брой населени места както нагоре по течението, така и от градовете Харманли, Симеоновград, Любимец и Свиленград (изградена и пусната в експлоатация ПСОВ през 2015 г.). В нея се заустват и производствените отпадъчни води на „Неохим“ АД, Димитровград и ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград. Това се е отразило на състоянието ѝ. Върху р. Харманлийска оказват влияние отпадъчните води от канализационната система на гр. Хасково, които от 2012 г. се пречистват, непречистени отпадъчни води от селата, през които тече и др.

Друг голям приемник на непречистени битови отпадъчни води от много населени места по течението и на производствени отпадъчни води най - вече от добив и преработка на метални руди е р. Арда. Характерно за язовирите, изградени на реката на територията на РИОСВ - Хасково е отлагането по дъното им на утайки, съдържащи тежки метали. Тези фактори обуславят умереното състояние на някои водни тела по р. Арда.

Дори и по - малките количества силно замърсени отпадъчни води, когато се изпускат в по- маловодни приемници често водят до лошо състояние и дори до инциденти на измиране на риба. Такъв е случаят с р. Банска, която приема непречистени битови отпадъчни води от няколко села, пречистените води от Северна индустриална зона Хасково и нерегламентирани изпускания от няколко животновъдни обекта. В резултат на системния контрол на ПСОВ на „Каменица“ АД и на животновъдни и други обекти покрай притока Терс дере постъпващо в р. Банска, през 2020 г. за пръв път не е постъпил сигнал за наличие на умряла риба или замърсяване на р. Банска.

Това се отнася и за р. Меричлерска, в която постъпват непречистени битови отпадъчни води, води от малко млекопреработвателно предприятие и замърсявания от животновъдна дейност.

А. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

а Типове повърхностни води

Водните обекти на територията на области Хасково и Кърджали се отнасят към две категории повърхностни води – “РЕКА” и “ЕЗЕРО”.

При определянето на типовете реки и езера/ язовири са използвани следните показатели:

- задължителни фактори – екорегия, надморска височина, геология, размер;
- незадължителни фактори- характер на водното течение, размер и геология, субстрат на речното дъно, наклон (енергия на потока). При определяне на височинното разделяне е взето в предвид и смяната на растителността.

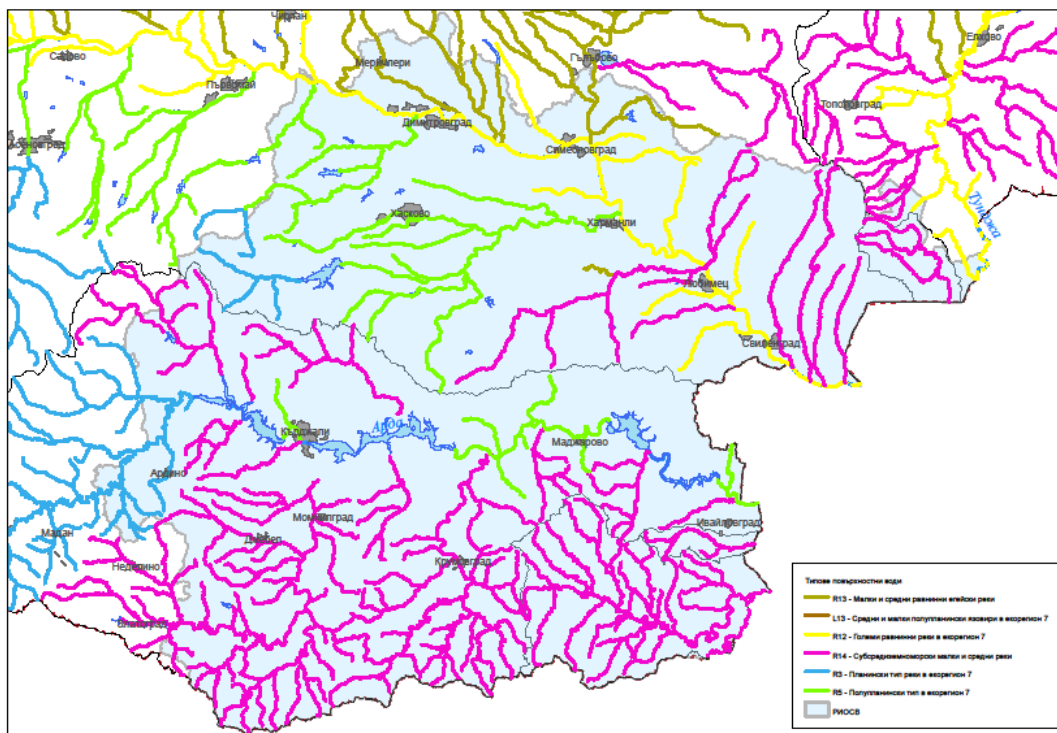
На база на тези показатели на територията на области Хасково и Кърджали са идентифицирани 5 типа води категория „реки“:

Таблица № 1-1 Типология на категория “РЕКА” в области Хасково и Кърджали

№	Тип	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	р. Арда преди яз. Кърджали, р. Харманлийска до яз. Тракиец
2	R5	Полупланински реки	р. Арда – след яз. Кърджали, р. Банска, р. Харманлийска след яз. Тракиец
3	R12	Големи равнинни реки	р. Марица
4	R13	Малки и средни равнинни реки	р. Меричлерска, р. Мартинка, р. Златополска
5	R14	Субсредиземноморски реки (пресъхващи)	Всички притоци на р. Марица след река Харманлийска, на р. Арда след яз. Кърджали, р. Бяла, р. Атеринска, р. Фишера

На територията, контролирана от РИОСВ - Хасково в рамките на посочените типове реки са определени 43 водни тела от категория „река”. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите. В Плана за управление на речните басейни на Източноромански район (ПУРБ на ИБР) за 2016 - 2021 г., приет с Решение № 1106/29.12.2016 г. на Министерски съвет са подготвени конкретни програми от мерки, чрез реализацията на които трябва да се постигне добро състояние на водите.

Карта № 1-1 Типология на категория “РЕКА” в области Хасково и Кърджали

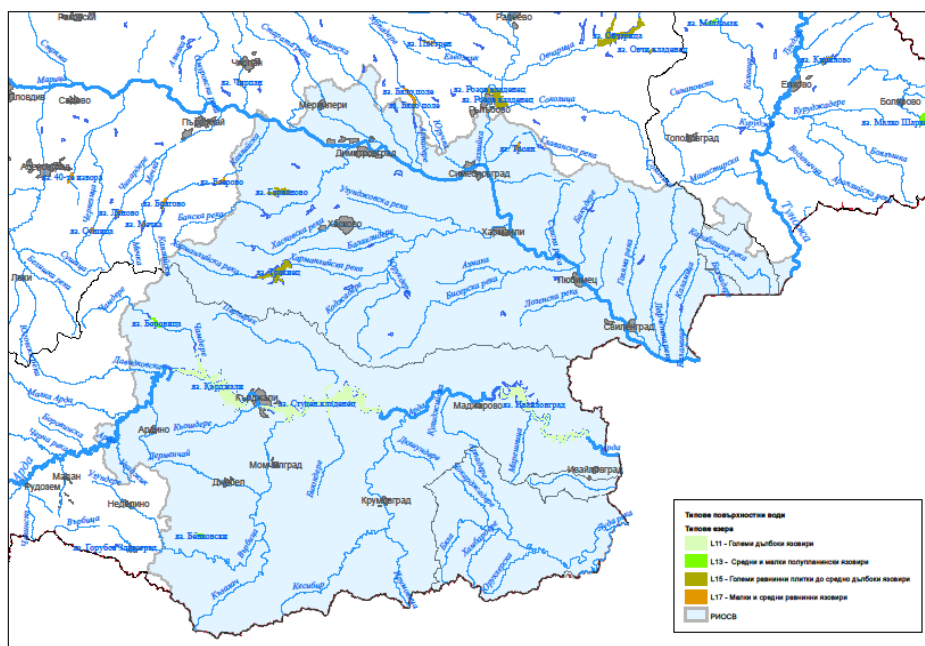

На територията области Хасково и Кърджали са определени 4 типа езера (язовири). Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло. На територията на РИОСВ - Хасково са определени 8 самостоятелни водни тела, посочени в Таблица № 1-2.

Таблица № 1-2. Типове категория “ЕЗЕРО” в области Хасково и Кърджали

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой ВТ
1	L11 Големи дълбоки язовири	яз. Кърджали, яз. Студен кладенец, яз. Ивайловград	3
2	L13 Средни и малки полупланински язовири	яз. Боровица, яз. Бенковски	2
3	L15 Големи равнинни плитки до средно дълбоки язовири	яз. Тракиец	1
4	L17 Малки и средни равнинни язовири	яз. Гарваново, яз. Троян	2
		ВСИЧКО	8

Карта № 1-2 Водни тела от категория “ЕЗЕРО” в области Хасково и Кърджали

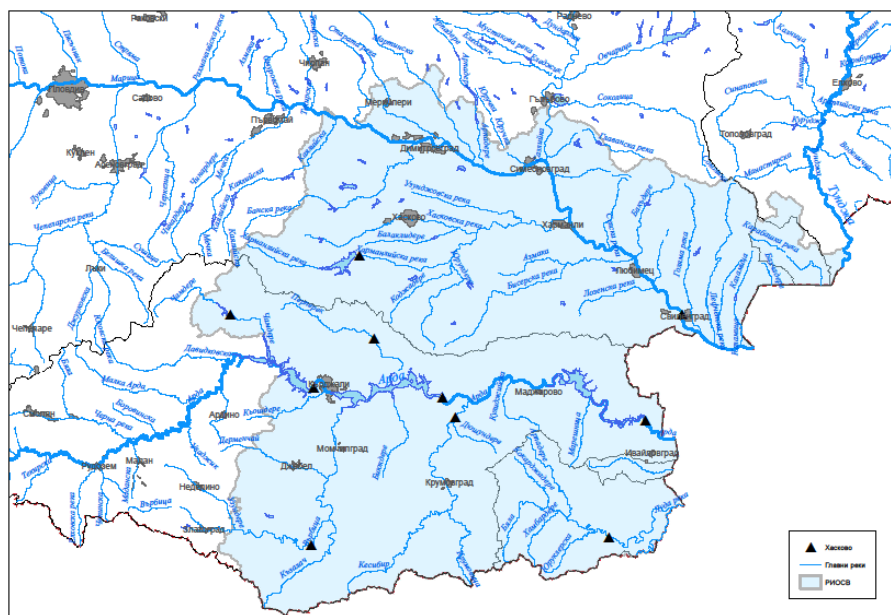
б програми за мониторинг

- контролен мониторинг

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията, контролирана от РИОСВ - Хасково през 2020 г. е 8 пункта – 4 на реки и 4 на язовири. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 6 пункта (3 на реки и 3 на язовири). Във връзка с определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в тези пунктове се извършва мониторинг на биологични и физико-химични елементи, като еднократно в периода на ПУРБ е предвидено да се извърши и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество.

- р. Марица – гр. Свиленград
- р. Харманлийска – с. Тракиец
- р. Върбица при с. Върли дол
- р. Крумовица – преди устие
- яз. Кърджали- стена
- яз. Студен кладенец – стена
- яз. Ивайловград – стена
- яз. Боровица

Карта № 2-1 Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на област Хасково и Кърджали (чл. 8 на РДВ)

- **Оперативен мониторинг**

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добро състояние. На територията, контролирана от РИОСВ - Хасково през 2020 г. са определени 17 пункта за оперативен мониторинг на реки. В тези пунктове се извършва мониторинг по физико - химични елементи за качество за определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води.

- р. Марица след гр. Димитровград
- р. Марица след гр. Харманли
- р. Меричлерска след гр. Меричлери, мост за с. Длъгнево
- р. Харманлийска с. Караманци, преди яз. "Тракиец"
- р. Харманлийска - устие гр. Харманли
- р. Хасковска с. Динево – мост преди селото
- р. Банска - на 2 км от с. Буково
- р. Банска с. Клокотница
- р. Банска- устие
- р. Златополска, мост на черен път на 1,5 км северно от с. Злато поле
- р. Арда преди яз. Кърджали
- р. Арда - след гр. Кърджали
- р. Арда– след яз. Студен Кладенец (мост с. Поточница - с. Рабово)
- р. Арда след големия завой при гр. Маджарово
- р. Върбица след вливане на р. Неделинска
- р. Върбица преди яз. Студен кладенец
- р. Неделинска- устие

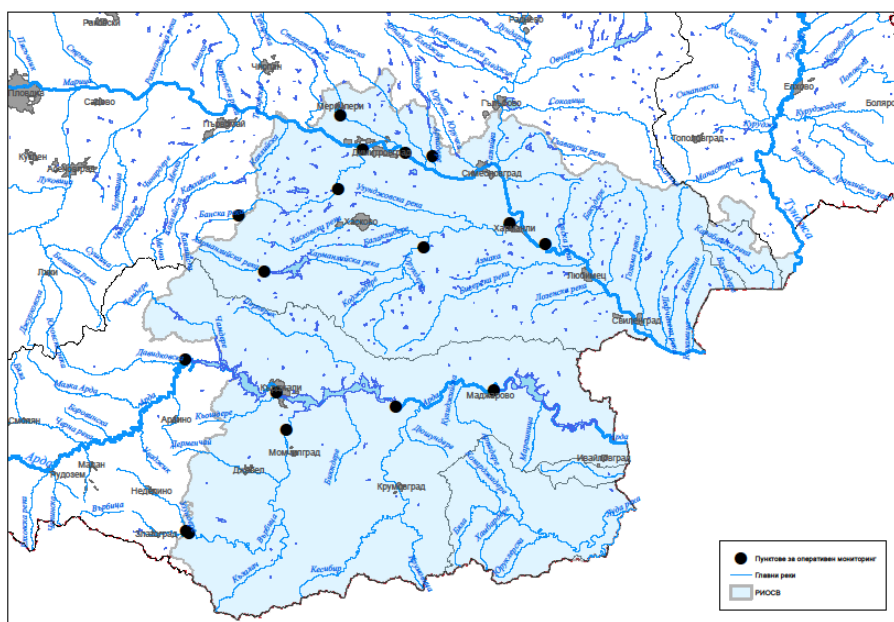
При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите – макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

Предвижда се мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород, активна реакция/pH и електропроводимост) – 2-4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2 - 6 пъти в периода на ПУРБ.
- Физико-химични елементи
 - основни показатели – 4 пъти годишно
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-2 Мрежа за Оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на области Хасково и Кърджали (чл. 8 на РДВ)

Показатели за мониторинг на повърхностните води

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг се извършва за макробезгръбначни в реки по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон (язовири), фитобентос, макрофити и риби. Мониторингът и оценката на състоянието на

биологичните елементи в реки се извършва по Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирани на повърхностните води.

От провеждания мониторинг за 2020 г. на биологичните елементи за качество са налични данни за дънни макробезгръбначни, макрофити, фитобентос и фитопланктон.

- **Физико - химични елементи за качество**

Мониторингът се извършва по основни физико - химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните показатели се извършва от Регионална лаборатория Хасково към ИАОС.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели:

- **Основни физико - химични показатели**

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати.

- **II група** – азот общ, фосфор общ, обща твърдост, калциево - карбонатна твърдост.

- **Специфични вещества**

- **Метали и металоиди** – желязо, манган, цинк, мед, хром - тривалентен, хром - шествалентен, арсен, алуминий, уран

- **Други вещества** – СПАВ анионактивни, цианиди.

- **Приоритетни вещества**- метали, полициклични ароматни въглеводороди, органофосфорни съединения, органохлорни пестициди, азот и фосфор съдържащи пестициди, бромирани дифенилетири, хлоралкани, фталати, трибутил - калаени съединения, пиретроидни пестициди, хлорфеноксидни пестициди, дифенилетири пестициди, хексабромциклододекани, хептахлор и хептахлорепоксид.

В. Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води

а Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на Директива 2013/39 ЕС, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010 г.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честота на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно».

През 2020 г. в 43 повърхностни водни тела са извършени анализи за наличие на приоритетни вещества, като резултатите от мониторинга показват превишаване на стандартите за качество на околната среда по показател хлорпирифос- етил в едно водно тяло „Река Меричлерска”, и това водно тяло е определено в лошо химично състояние. Другите 42 водните тела са определени в добро химично състояние.

Таблица № 2-1 Брой повърхностни ВТ по химично състояние на територията на област Хасково и Кърджали

	ВТ	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	Общо
Химично състояние	Добро	21	1	17	1	40
	Лошо	1	0	0	0	1
	Неизвестно	2	0	7	1	10
	общо ВТ	24	1	24	2	51

в Екологично състояние

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2-2 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела в област Хасково и Кърджали по речни басейни. Анализът на резултатите показва, че през 2020 г. водните тела в добро екологично състояние са 22, в умерено – 21 и в лошо и много лошо състояние 8 водни тела. При сравняване на резултатите с тези през 2019 г. не се наблюдава подобряване на екологичното състояние/потенциал (през 2019 г. 21 водни тела са в добро екологично състояние, 25 в умерено и 5 водни тела в лошо и много лошо екологично състояние/потенциал). Основните физико-химични показатели, по които се наблюдават отклонения са свързани с органично замърсяване - ортофосфати, общ фосфор, амониев азот, нитритен азот, нитратен азот, общ азот и БПК, причина за които са непречистени отпадъчни води от населени места, както и заустване на промишлени отпадъчни води.

При оценката на екологичен потенциал в силномодифицирани водни тела (язовири, коригирани реки) се използва класификационната система за екологично състояние, която е разработена за естествени водни тела. Необходимо е тя да бъде адаптирана като се въведе т.нар. „подход на смекчаваци мерки”, прилаган в ЕС. При него като основен критерий се приема стопанското използване на водните тела и състоянието на елементите за качество, което може да се постигне без да се допуска негативно въздействие върху стопанската дейност. Това състояние се приема за Добър екологичен потенциал (ДЕП) като се предвиждат „смекчаваци мерки”, които могат да го подобрят, без да попречат на стопанското ползване. Новият подход за определяне на ДЕП ще бъде въведен при оценките за силномодифицираните водни тела в периода на втория ПУРБ (2016 - 2021 г.).

Таблица № 2-2 Брой водни тела разпределени по екологично състояние/потенциал в области Хасково и Кърджали

	Общо ВТ	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	Общо
ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ	отлично	0	0	0	0	0
	добро	1	0	19	2	22
	умерено	15	1	5	0	21
	лошо	7	0	0	0	7
	мн.лошо	1	0	0	0	1
	ВТ	24	1	24	2	51

Таблица 2-3 Състояние на водните тела на територията на области Хасково и Кърджали

№	Код	Водно тяло	СМ/ ИВТ	Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние
1	BG3MA100L012	Язовир Тракиец	СМ	Добро	Умерено Робщ	Умерено	Добро
2	BG3MA100R001	Река Марица,от р.Сазлийка до граница		Лошо	Умерено NO3, NO2, Нобщ, PO4	Лошо	Добро
3	BG3MA100R002	Река Каламица	СМ	Умерено	Умерено Нобщ	Умерено	Добро
4	BG3MA100R003	Река Ченгене дере			Добро	Добро	Добро
5	BG3MA100R004	Река Левченска		Умерено	Добро	Добро	Добро
6	BG3MA100R005	Река Голямата (Пъстрогорска)		Умерено	Умерено Нобщ	Умерено	Добро
7	BG3MA100R006	Лозенска река, десен приток на река Марица		Умерено	Добро	Умерено	Добро
8	BG3MA100R007	Река Бисерска и притоци до устие		Умерено	Добро	Умерено	Добро
9	BG3MA100R209	Река Азмака, приток на р.Бисерска		Умерено	Умерено Електропроводимо ст, БПК, NH4, NO2, PO4, Нобщ, Робщ	Умерено	Добро
10	BG3MA100R010	Река Бакър дере (Йерусалимовска)		Умерено	Добро	Умерено	Добро
11	BG3MA100R233	Река Харманлийска до вливане на р.Хасковска		Лошо	Умерено Робщ, PO4, Мп	Лошо	Добро
12	BG3MA100R234	Река Харманлийска от вливане на р. Хасковска и р. Хасковска до устие		Лошо	Умерено БПК, NH4, NO3, NO2, Нобщ, PO4, Робщ, Мп	Лошо	Добро
13	BG3MA100R013	Горно течение на Харманлийска река до язовир Тракиец		Умерено	Умерено Zn, Мп	Умерено	Добро
14	BG3MA200L015	Язовир Троян	СМ	Лошо Фитопланктон Хлорофил А	Добро	Лошо	Добро
15	BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	СМ	Умерено	Умерено БПК, NH4, NO3, NO2, PO4, Нобщ,	Умерено	Добро

					Робщ, Мп		
16	BG3MA300L045	Язовир Гарваново	СМ	Умерено Фитопланктон Хлорофил А	Добро	Умерено	Добро
17	BG3MA300R040	Арпа дере (Златополска река) от язовир Бяло поле до устие		Лошо	Умерено NO3, NO2, PO4, Нобщ, Робщ	Лошо	Добро
18	BG3MA300R042	Река Мартинка		Умерено	Добро	Умерено	Добро
19	BG3MA300R043	Река Меричлерска		Много лошо	Умерено Електропроводимо ст, БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Много лошо	Лошо Хлорпирифос етил
20	BG3MA300R231	Река Банска до вливане на Терез дере с.Клокотница		Умерено	Умерено БПК, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Добро
21	BG3MA300R232	Река Банска от вливане на Терез дере до устие и Горскоизворска река		Лошо	Умерено БПК, NO3, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Лошо	Добро
22	BG3MA300R046	Река Банска горно течение		Умерено	Умерено БПК, PO4, Робщ	Умерено	Добро
23	BG3MA300R048	Река Каялийка от яз. Езерово до вливането в река Марица		Умерено	Умерено БПК, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Добро
24	BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка		Лошо	Умерено NO3, PO4	Лошо	Добро
25	BG3TU100R001	Река Фишера		Умерено	Добро	Умерено	Добро
26	BG3AR600R026	Извор на река Боровица до яз. Боровица		Добро		Добро	Неизвестно
27	BG3AR600R024	Река Боровица и притоци от яз.Боровица до вливане в яз. Кърджали		Добро		Добро	Неизвестно
28	BG3AR600L025	Язовир Боровица-ПБВ	СМ	Добро	Добро	Добро	Добро
29	BG3AR570L021	Язовир Кърджали	СМ	Добро	Добро	Добро	Добро
30	BG3AR500R023	Яйль дере до яз. Кърджали		Добро		Добро	Неизвестно
31	BG3AR500R022	Оваджик дере до яз. Кърджали		Добро		Добро	Неизвестно
32	BG3AR500R020	Река Арда между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец	СМ	Умерено	Умерено Робщ, PO4	Умерено	Добро
33	BG3AR500R019	Кюшедере-приток на Арда в частта й между яз. Кърджали и яз. Студен		Добро		Добро	Неизвестно

		кладенец					
34	BG3AR400R074	Река Върбица и притоците от гр. Златоград до устие		Добро	Добро	Добро	Добро
35	BG3AR400L015	Язовир Бенковски	СМ	Добро	Добро	Добро	Добро
36	BG3AR350L010	Язовир Студен кладенец	СМ	Добро	Умерено Робщ	Умерено	Добро
37	BG3AR300R013	Река Козма дере (приток на Буюк дере) до водохващане за ПБВ			Добро	Добро	Добро
38	BG3AR300R012	Буюкдере (Големица) до вливането в яз. Студен кладенец		Добро		Добро	Неизвестно
39	BG3AR300R011	Река Перперек до вливането ѝ в яз. Студен кладенец		Добро	Добро	Добро	Добро
40	BG3AR200R009	Река Крумовица и притоци		Добро	Добро	Добро	Добро
41	BG3AR100R008	Река Арда между яз. Студен кладенец и р. Крумовица	СМ	Умерено	Добро	Умерено	Добро
42	BG3AR100R007	Кулиджийска река до вливането ѝ в р. Арда		Добро		Добро	Неизвестно
43	BG3AR100R006	Река Арда от вливането на р. Крумовица до яз. Ивайловград	СМ	Умерено	Добро	Умерено	Добро
44	BG3AR100R005	Река Маришница до вливането ѝ в р. Арда		Добро	Добро	Добро	Добро
45	BG3AR100R003	Река Рибарица (Балък дере)		Добро	Добро	Добро	Добро
46	BG3AR100R002	Река Арда между яз. Ивайловград и държавната граница	СМ	Умерено	Добро	Умерено	Добро
47	BG3AR100R001	Река Атеринска		Отлично	Добро	Добро	Добро
48	BG3AR100L004	Язовир Ивайловград	СМ	Добро	Добро	Добро	Добро
49	BG3AR400R037	Река Казаците-ПБВ			Добро	Добро	Добро
50	BG3MA100R220	Река Луда - приток на р.Бяла		Добро		Добро	Неизвестно
51	BG3MA100R270	Бяла река и нейните притоци		Добро	Добро	Добро	Добро

Участъци с лошо състояние на водните тела:

Басейн на р. Марица:

- 1. Река Меричлерска** - водното тяло е в много лошо екологично състояние по биологични елементи за качество- макрозообентос, и основните физико - химични показатели: електропроводимост, БПК₅, амониев азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. В пункт „Река Меричлерска след гр. Меричлери” е проведен мониторинг по приоритетни вещества, като резултатите показват превишаване на средногодишната стойност на стандарта за качество на околната среда (СГС - СКОС) по показател хлорпирифос - етил и водното тяло е определено в лошо химично състояние. Хлорпирифос-етил е приоритетно вещество от групата на ортофосфорните съединения, и се използва като активно вещество заедно с циперметрин в голяма група препарати за растителна защита (инсектициди) за борба срещу неприятели по лозя, овощни, технически и житни култури.
- **Река Банска средно и долно течение** – лошото екологично състояние се дължи на заустване на отпадъчни води от населени места и Северна индустриална зона на гр. Хасково. Изместващи показатели са макрозообентос, БПК₅, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.
- **Река Харманлийска от вливане на р. Хасковска и р. Хасковска до устие** - лошото екологично състояние се дължи на заустване на промишлени и битови отпадъчни води от гр.Хасково, Харманли и други населени места. През 2020 г. се установява превишаване на стандартите за качество за добро състояние по показателите: макрозообентос, БПК₅, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати, общ фосфор и манган.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води I път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-c761.

С. Състояние на питейните води

а. Подход при оценката на повърхностните питейни водни тела

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела е извършена в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейно - битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най - доброто качество.

Във втория ПУРБ на ИБР за повърхностните питейни водни тела са приложени критерии за групиране с цел оптимизиране на мониторинга и достоверно използване на резултатите при оценката на състоянието. В резултат на този процес са обособени 2 групи водни тела:

- **ВТ, които се наблюдават самостоятелно (резултатите от мониторинга не могат да бъдат прехвърляни към други водни тела).** Те са избрани по следните критерии:
 - има установени точкови източници на натиск;

- разположени са в непосредствена близост до значими източници на дифузен натиск;
 - представляват водоохранилища (питейни язовири);
 - водоснабдяват големи населени места (>30000 жители);
 - принадлежат към равнинни типове реки, тип R14 Суб - средиземноморски (пресъхващи) реки или дебитът на ПБВ силно варира през годишните сезони и се наблюдават случаи на пресъхване;
 - попадат в категория А3 или излизат извън категориите на Наредба 12.
- **ВТ, които се обособяват в групи, в рамките на които се избират представителни водни тела, провежда се мониторинг на ротационен принцип в периода на ПУРБ и резултатите се използват за оценка на състоянието на всички тела от групата.** При определяне на групите са използвани следните критерии:
 - обща типология;
 - речни басейни / подбасейни;
 - наличие и характер на дифузен натиск (селско и горско стопанство, въздушни емисии).

б. Резултати от определяне на състоянието на повърхностните водни тела

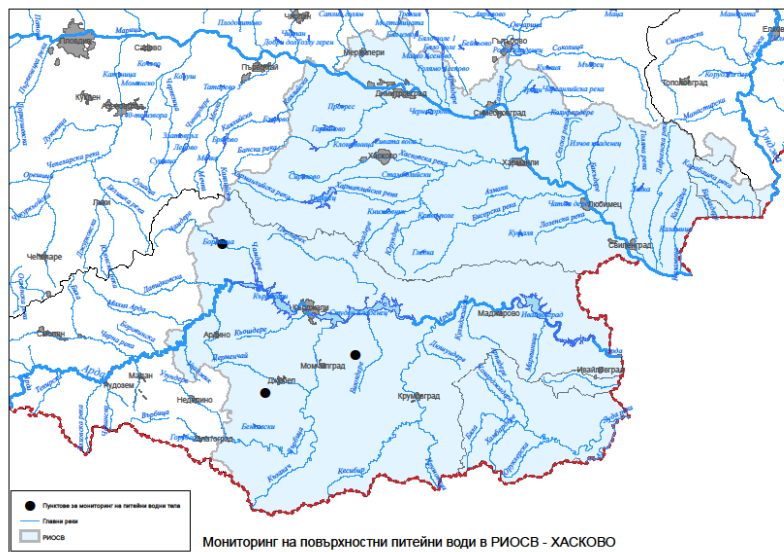
На територията на обл. Кърджали се намират 3 водохващания за питейно - битово водоснабдяване от повърхностни води в басейна на р. Арда – яз. Боровица, р. Козма дере и р. Казаците. В Таблица № 3-1 са дадени резултатите от определяне категорията на водоизточниците и определяне състоянието на повърхностните питейни водни тела по данни от мониторинга за 2020 г.

Данните през 2020 г. показват, че трите водохващания са в категория А2 съгласно Приложение 1 на Наредба 12, което определя доброто състояние на водните тела.

Таблица № 3-1 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на област Кърджали

№	Код на защитената територия	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
1	BG3DSWAR600L025	BG3AR600L025	Яз. Боровица – ПБВ	яз. Боровица	A2	A2
2	BG3DSWAR300R013	BG3AR300R013	Река Козма дере (приток на Буюк дере) до водохващане за ПБВ	р. Козма дере	A2	A2
3	BG3DSWAR400R037	BG3AR400R037	Река Казаците - ПБВ	р. Казаците	A2	A2

Карта № 3-1 Водохващания за питейно-битово водоснабдяване на територията на област Кърджали

D. Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води, в т.ч.:

- *Селищни канализационни системи с и без изградени ПСОВ, изградени ПСОВ със степен на пречистване по – малка от изискванията на законодателството или с пречиствателни съоръжения, които не работят ефективно*

В края на 2010 г. изтече срокът за изграждане на ГПСОВ за населените места с над 10 000 еквивалентни жители. На територията, контролирана от РИОСВ – Хасково те са: Хасково, Димитровград, Кърджали, Харманли и Свиленград. През декември 2010 г. е въведена в експлоатация ГПСОВ - Димитровград, през 2011 г. - ГПСОВ - Хасково, а през 2015 г. - ГПСОВ – Свиленград и ГПСОВ – Кърджали. На територията, контролирана от РИОСВ - Хасково все още не е изградена ГПСОВ за гр. Харманли. Отпадъчните води от града продължават да се заустват в р. Харманлийска без пречистване. Както контролният, така и собственият мониторинг на ГПСОВ – Хасково и ГПСОВ – Свиленград през 2020 г. сочат добро състояние на пречиствателните съоръжения и спазване на ИЕО. През изминалата година два пъти (при извършена контролна проверка и при проведен собствен мониторинг) за ГПСОВ – Димитровград е регистрирано превишение на ИЕО по показател общ фосфор. Въпреки това средната стойност от 1,30 мг/дм³ за годината не превишава ИЕО от 2 мг/дм³, с което изискванията са спазени. При извършените проверки през 2020 г. е констатирана добра работа и на ГПСОВ – Кърджали, но поради разрушен дюкер под р. Арда в гр. Кърджали тя пречиства само малък процент от формираните отпадъчни води от града. Финансиране вече е осигурено и е открита процедура по ЗОП за избор на изпълнител за строителството.

В края на 2015 г. изтече срокът за построяване на ПСОВ и за населените места между 2 000 и 10 000 экв. жители – Симеоновград, Любимец, Момчилград, Крумовград, Ивайловград, Тополовград и Джебел. През 2015 г. бе въведена в експлоатация ГПСОВ – Момчилград. Контролът и собственият мониторинг през 2020 г. доказва спазване на изискванията за заустваните води след ГПСОВ.

За останалите населени места с над 2 000 экв. жители не са изградени ГПСОВ. Отпадъчните води от тези селища продължават да се заустват в реките – приемници без пречистване.

В съответствие със Заповед № РД – 821/31.10.2012 г. веднъж годишно е проведен емисионен контрол на канализационните системи без ПСОВ. Съставени са 6 акта по ЗВ – 4 за превишаване на ИЕО в разрешителното за заустване и 2 за работа без изградена ПСОВ.

Изградени и въведени в експлоатация са и малки ПСОВ на: с. Мезек, общ. Свиленград, с. Поповец и с. Зимовина, общ. Стамболово, с. Прогрес, общ. Момчилград, с. Бисер, общ. Харманли, с. Синапово, общ. Тополовград, с. Егрек, с. Студен кладенец, общ. Крумовград и

кв. „Изгрев”, Крумовград, но някои не работят добре, а в други почти не постъпват замърсени отпадъчни води. Построени са още няколко канализационни системи на села и малки ПСОВ, които не се въвеждат в експлоатация. При извършената през миналата година проверка на двете ПСОВ на с. Прогрес, общ. Момчилград се установи, че те все още не работят, като отпадната вода е пренасочена по аварийния канал и се зауства в приемника – дере без пречистване. Собственикът Община Момчилград твърди, че двете ПСОВ фигурират в Приложение I от Договора на АВ и К Кърджали, но „В и К“ ООД, гр. Кърджали отказва да ги стопанисва и поддържа. За нарушението е съставен АУАН и издадено НП. За същото нарушение са съставени АУАН и на Община Харманли за ПСОВ с. Бисер и на Община Крумовград за ПСОВ кв. „Изгрев“.

- *Селищни канализационни системи, предмет на реконструкция, разширение и/или модернизация през изтеклата година, в т.ч. завършени обекти*

През 2020 г. е започнато и се изпълнява проект „Доизграждане на канализационна мрежа на кв. "Болярово", град Хасково, I - ви етап", с финансиране от ПУДООС.

- *Общ брой на стопанските субекти: за които са необходими пречиствателни съоръжения; които имат изградени и работят ефективно, в т. ч. самостоятелно заустващи във водни обекти и по – значимите от заустващите чрез селищни канализационни системи*

Планираните за контрол през 2020 г. от РИОСВ - Хасково стопански обекти и дейности, формиращи и изпускащи замърсени производствени отпадъчни води в повърхностни води, за които са необходими пречиствателни съоръжения са 49.

За почти всички съоръжения през годините са констатирани периоди, в които те не работят ефективно, за което са налагани санкции по чл. 69 от ЗООС или са съставяни актове. През 2020 г. резултатите от изпитванията на взетите водни проби са показали спазване на нормите от "Хармони 2012" ЕООД, гр. София (площадка на ОЦК, гр. Кърджали); Обогастителна фабрика с. Устрем, общ. Тополовград на "Каолин" ЕАД, гр. Сеново; Фабрика за бентонит и зеолит, гр. Кърджали и Фабрика за перлит, спирка "Джебел", общ. Момчилград на "Имерис Минералс България" АД, гр. Кърджали; Маслодобивно предприятие на "Голд ойл" ООД, гр. Харманли; Птицеферма на "Галус" АД, гр. София; Винарска изба „Кастра Рубра“ в с. Коларово на "Т-Уайнс" АД, гр. София; Винарска изба в земл. гр. Свиленград на "Полмос" ЕООД, гр. София; Винарска изба Ивайловград на "Винивел" ООД, гр. Пловдив; Предприятие за добив и преработка на месо на "Мони Мес" ЕООД, Хасково; Колбасарски цех в гр. Хасково на "Тоска" ООД, Хасково; Предприятие за консервиране на плодове, зеленчуци и гъби в с. Горски извор, общ. Димитровград на "Извор-АМ" ООД, с. Горски извор; Логистичен център на "Дуветика България" ЕООД, Димитровград; хотел "Комплекс Арда" в земл. на с. Долно Черковище, общ. Стамболово; ТМСИ "Сушево" в земл. на Момчилград на "Устра Бетон" ООД, Кърджали, ТМСИ с. Долно Черковище, общ. Стамболово на "Леги" ЕООД, Пловдив, Бетонови стопанства в гр. Кърджали на "Устра-Бетон" ООД, Кърджали; Транзитен център за бежанци в с. Пъстрогор, общ. Свиленград на ДАБ към МС, гр. София, Жилищни сгради за сезонно ползване, с. Главатарци, общ. Кърджали на "Стелм" ЕООД, Кърджали, ПСОВ - Хасково на "В и К" ЕООД, гр. Хасково, ПСОВ, гр. Свиленград на "ВиК" ЕООД, гр. Хасково, ПСОВ, с. Мезек, Общ. Свиленград на "В и К" ЕООД, гр. Хасково, ПСОВ, гр. Момчилград на "ВиК" ООД, гр. Кърджали, ПСОВ с. Студен кладенец, Общ. Крумовград на Община Крумовград; Ракиен казан гр. Хасково на ЕТ "Роал – Росен Мусов"; Ракиен казан с. Горски извор, общ. Димитровград на ЕТ "Дон Караджов-Славчо Караджов", с. Горски извор.

През 2020 г. за планов контрол са заложили шест предприятия, които заустват производствени отпадни води в градска канализационна система - Фабрика за пране, сушене и багрене на конфекция на „Ве Ка Ес България“ ООД, гр. Кърджали, „Милки Груп Био“ ЕАД, гр. София, млекопреработвателно предприятие в гр. Хасково, „Серта България“ АД, гр. Кърджали, производство на пневматични и хидравлични изделия и системи, ИК „Наталия“ ООД, гр. Кърджали, инсталация за преработка на сапшок, „Джебел-96“ ООД, Джебел, производство на хидравлични цилиндри и „ПИМ“ ООД, Хасково, производство на

оборудване за хранителната промишленост. След извършените проверки за две от тях - „Милки Груп Био“ ЕАД, гр. София, млекопреработвателно предприятие в гр. Хасково и „Джебел-96“ ООД, Джебел, производство на хидравлични цилиндри са установени превишения на нормите за градска канализация, като на обектите са съставени актове по ЗВ и издадени НП в размер на 1000 лв.

„Серта България“ АД, гр. Кърджали разполага с модерна и отлично работеща ПСОВ за отпадните води от обработката на метални повърхности.

- *Стопански субекти, източници на отпадъчни води, за които са необходими, но са без изградени пречиствателни съоръжения или с пречиствателни съоръжения, които не работят ефективно (по поречия с информация за община, населено място, отрасъл; замърсяване на повърхностните води, което предизвикват); перспективи; решени през годината проблеми от конкретни стопански субекти (община, отрасъл, населено място), в т. ч. самостоятелно заустващи във водни обекти и по – значимите от заустващите чрез селищни канализационни системи*

Всички стопански субекти на територията на РИОСВ – Хасково са с изградени пречиствателни съоръжения с изключение на ВИ „Малката звезда“ ООД, гр. Харманли, винарска изба в землището на с. Коларово, общ. Харманли. Голяма част от тези съоръжения обаче не работят ефективно, както показаха и извършените контролни проверки на емитерите на отпадъчни води, заустващи в повърхностни водни обекти през 2020 г., при които са констатирани превишения на ИЕО. Това се дължи на остарели, неефективни или сравнително нови, но неподходящи за производството пречиствателни съоръжения, които или не се поддържат в правилен технологичен режим или се поддържат, но не могат да постигнат висока степен на пречистване.

За установени случаи на неподдържане на пречиствателни съоръжения през годината са съставени 6 акта по ЗВ. Дадени са и редица предписания.

Най - значителен емитер на отпадъчни води на територията на РИОСВ – Хасково е „Неохим“ АД, Димитровград. И при проверките през 2020 г. е установено неспазване на определените в КР на дружеството ИЕО за амониев, нитратен и нитритен азот. За заустване на води, които превишават ИЕО на „Неохим“ АД са наложени последователно две текущи санкции в размер на 3715 лв. и 5787 лв.

На 27.07.2020 г. във връзка с получен сигнал за умрели крави в района на заустването на Северен колектор на „Неохим“ АД, Димитровград в р. Марица от представители на РИОСВ – Хасково и РЛ – Хасково е извършена проверка на място, при която е констатирано наличието на 28 бр. умрели крави в р. Марица и по брега ѝ. Проверено е и „Неохим“ АД. Получените протоколи от изпитване на взетите проби показват превишение на ИЕО за Отвеждащ колектор по показатели азот амониев, азот нитратен и азот нитритен и значително превишение на ИЕО за Северен колектор по показатели азот нитритен и азот нитратен. След приключване на откритото досъдебното производство, при заключение за липса на престъпление, ще бъдат предприети административно - наказателни мерки спрямо „Неохим“ АД.

Постъпили са още 3 сигнала, свързани с дейността на „Неохим“ АД - за маслени петна в р. Марица след заустването на Северен колектор и два за умряла риба след заустването на Отвеждащ колектор на „Неохим“ АД, като проверките са проведени късно през нощта, но и в трите случая взетите проби от колекторите не установиха превишения на определените ИЕО в КР на дружеството и не доказаха източника на замърсяването.

През 2018 г. е изпълнено разширение и реконструкция на ПСОВ на Фабрика за каучукови и пластмасови изделия на „Теклас - България“ ЕАД, гр. Кърджали. Извършените през 2020 г. проверки два пъти показаха превишения на ИЕО в разрешителното за заустване, за което последователно са наложени текущи санкции в размер на 514 лв. и 578 лв. Въз основа на извършен собствен мониторинг текущата санкция на дружеството е отменена от м. декември 2020 г.

За обектите със сезонен режим на работа или периодично изпускане на отпадъчните води като винарни, ракиени казани и др. за нарушения на нормите са съставяни актове по ЗВ.

През 2020 г. се забелязва лек ръст на нарушенията по опазване на водите – по - голям брой постъпили сигнали за замърсяване на водите - 31 бр., при 25 проверки по сигнали за 2019 г, еднакъв брой и размер на наложени санкции по чл. 69 от ЗООС, по - голям брой съставени актове. Ръстът при сигналите се дължи на големия брой проверки през 2020 г. по сигнали, свързани с дейността на „Неохим“ АД, Димитровград – 8 бр. В резултат на предприетите мерки през годините се установява тенденция за намаляване и прекратяване на залповите замърсявания на р. Банска, водещи и до измиране на рибата в нея – през 2020 г. за пръв път няма постъпили сигнали за замърсяване на реката, през 2019 г. веднъж е установено замърсяване и измиране на риба, при три пъти през 2018 г. и два пъти през 2017 г, постигнато е и трайно снижаване на замърсяването на изпусканите води до минимални превишения на определените ИЕО от „Хидролиа“ АД, гр. София, ПСОВ „Каменица“, гр. Хасково и „Теклас - България“ ЕАД, гр. Кърджали.

- **Общ брой на стопанските субекти, които с отпадъчните си води емитират приоритетни и приоритетно опасни вещества**

Двадесет са обектите в териториалния обхват на РИОСВ - Хасково, които с отпадъчните си води изпускат приоритетни и приоритетно опасни вещества (съгласно Приложение 1 към чл. 1, ал. 2 на *Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители*), в случая кадмий, живак, олово и никел. След прекратяване на производствената дейност на „ОЦК“ АД, Кърджали бе преустановено изпускането на формирани при производството отпадъчни води в яз. „Студен кладенец“. Въпреки това продължи формирането на малък поток замърсени, преминали през площадката атмосферни води и води от дренажната система около временните депа за опасни отпадъци. Поради това ПСОВ се поддържа в работен режим от новия собственик, като при извършените проверки през 2020 г. не е установено превишение на ИЕО в издаденото Комплексно разрешително.

След извършена през м. октомври планова проверка на „Горубсо - Кърджали“ АД, хвостохранилище „Кърджали 2“ е съставен акт по ЗВ за неспазване на ИЕО в Комплексното разрешително по показател сулфати.

Регионалните центрове за отпадъци, изградени към Общините Хасково и Кърджали също са емитери на приоритетни и приоритетно опасни вещества. След въвеждането си в експлоатация в края на 2016 г., депото в гр. Кърджали не зауства пречистени отпадъчни води след ПСОВ. До края на 2018 г. събраният инфилтрат се връща обратно за оросяване на депото. От 2019 г. се заустват минимални количества отпадни води след ПСОВ. При извършените проверки през 2020 г. на РЦУО, с. Гарваново, общ. Хасково и РЦУО, с. Вишеград, общ. Кърджали не е констатирано изтичане на отпадни води след ПСОВ и не са взети проби за анализ. Собственият мониторинг на обектите показва спазване на ИЕО, определени в издадените КР.

- **Общ брой на стопанските обекти, от дейността на които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води:**

Проверените през 2020 г. предприятия, заустващи в повърхностни води, от дейността на които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води в региона на РИОСВ – Хасково са 26. Северна индустриална зона - Хасково, (включваща Пивоварен завод на „Каменица“ АД, „Българска млечна компания - Хасково“ ООД и др.), месопреработвателно предприятие на „Мусан - Н“ ООД, с. Вълкович, млекопреработвателно предприятие на „Пашов – ЯР“ ЕООД, с. Вълкович, винарските изби на „Катаржина естейт“ ЕООД, Свиленград, „Полмос“ ЕООД, Свиленград, „Телиш“ АД, София, „Тера Тангра“ ООД, гр. Харманли, „Винивел“ ЕООД, гр. Ивайловград, кланица „Мони Мес“ ЕООД, Хасково, ракиени казани и др.

ПСОВ към Пивоварен завод гр. Хасково на „Каменица“ АД, Пловдив е предадена за експлоатация на „Хидролиа“ АД, София. През 2020 г. не са констатирани превишения на

ИЕО при извършения собствен мониторинг. При планова проверка от РИОСВ – Хасково е наложена една еднократна санкция в размер на 49 лв. за констатирани превишения по показатели общ азот и общ фосфор.

При извършени контролни проверки през годината на винарска изба „Катаржина естейт“ ЕООД, землище на гр. Свиленград е наложена текуща санкция в размер на 76 лв. и е съставен акт по ЗВ (издадено е НП) за неподдържане на пречиствателното съоръжение в техническа и експлоатационна изправност.

За същото нарушение е санкционирано и „Пашов – ЯР“ ЕООД, гр. Джебел, млекопреработвателно предприятие в с. Вълкович, общ. Джебел.

За неспазване на ИЕО в разрешителното за заустване на „Пашов – ЯР“ ЕООД, гр. Джебел, млекопреработвателно предприятие в с. Вълкович, общ. Джебел и „Милки Груп Био“ ЕАД, гр. София, млекопреработвателно предприятие в гр. Хасково са съставени актове по ЗВ, като на „Милки Груп Био“ ЕАД е издадено и НП в размер на 1000 лв.

За неспазване на ИЕО в разрешителното за заустване на „Мусан – Н“ ООД, предприятие за месодобив и месопреработка в с. Вълкович, общ. Джебел е наложена текуща санкция в размер на 1582 лв.

- **Проблеми със замърсяване на реките с руднични води:**

Емитери на приоритетни и приоритетно опасни вещества в изтичащите руднични води са всички ликвидирани рудници – „Саже“, с. Сърница, общ. Минерални бани; „Звездел“, общ. Момчилград; Ликвидирани минни участъци в Маджаровското рудно поле и Хвостохранилище „Маджарово – 1“, възложени на „Еко Антрацит“ ЕАД, София. От тях водите изтичат без пречистване (или с минимално утаяване).

Най - значимо е замърсяването, причинено от непречистените води от ликвидирани минни участъци в Маджаровското рудно поле и Хвостохранилище „Маджарово – 1“, тъй като заустваното в р. Арда и притоците ѝ водно количество е най – голямо. След извършена през м. май 2020 г. проверка, на „Еко Антрацит“ ЕАД, София е съставен акт по ЗВ за неподдържане на пречиствателните съоръжения на участък „Харман кая“ в техническа и експлоатационна изправност и неосигуряване непрекъснато нормалната им експлоатация.

- **Обобщена информация за по – чести нарушения на екологичното законодателство:**

Най - чести нарушения на екологичното законодателството по отношение на отпадъчните води са неспазването на определените в разрешителните за заустване или в комплексните разрешителни ИЕО, неподдържане на пречиствателните съоръжения в режим на техническа и експлоатационна изправност, заустване на отпадъчни води без необходимото разрешително за заустване, неизпълнение на условия в разрешителното, аварийни замърсявания на водите и др.

За констатирани нарушения на екологичното законодателство, за представяне на информация и за изпълнение на законови изисквания са дадени 23 предписания, като само едно от тях не е изпълнено.

В резултат на проверките са наложени 7 текущи и 2 еднократни санкции по чл. 69 от ЗООС. Съставени са 19 акта и са издадени 16 НП на обща стойност 10 800 лв за изхвърляне на отпадъчни води в нарушение на емисионните норми, за неподдържане на пречиствателните съоръжения в режим на правилна експлоатация и за други нарушения. Едно НП е издадено за акт, съставен в края на 2019 г. Обжалваните актове са потвърдени от съда.

- **Информация за стопански субекти, заустващи следните приоритетно опасни вещества: антрацен, бромирани дифенилетири, кадмий, хлоралкални, ди-(2-етилхексил)-фталат, ендосулфан, хексахлорбензен, хексахлоробутадиен, живак, нонилфеноли, пентахлорбензен, полиароматни въглеводороди, трибутилкалаени съединения, трифлуралин, дикофол, перфлуорооктан сулфонова киселина и нейните производни, киноксифен, диоксини и диоксиноподобни съединения, хексалпромоциклододекани, хептахлор и хептахлор епоксид:**

В разрешителните за заустване или КР на четиринадесет обекта в териториалния обхват на РИОСВ - Хасково са определени ИЕО за приоритетно опасните вещества кадмий и живак. Това са: „Хармони 2012“ ЕООД, гр. София, бивша площадка на „ОЦК“, гр. Кърджали, „Горубсо – Кърджали“ АД, Обогабителна фабрика гр. Кърджали, „Каолин“ АД, гр. Сеново, Обогабителна фабрика с. Устрем, общ. Тополовград, Ликвидиран рудник "Саже", с. Сърница, общ. Мин. бани, Ликвидирани минни участъци гр. Маджарово на "Еко Антрацит" ЕООД, гр. София, РЦТНО за общините Хасково, Димитровград и Минерални бани в с. Гарваново, общ. Хасково на Община Хасково, РЦУО за общините Кърджали, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Ардино, Момчилград и Черноочене в с. Вишеград, общ. Кърджали на Община Кърджали, ГПСОВ – Хасково, Канализационните системи на Харманли, Любимец, Симеоновград, Ивайловград, Крумовград и Джебел. При нито един от изброените обекти при извършените през 2020 г. проверки не са констатирани превишения на ИЕО по показатели кадмий и живак.

В изпълнение на Заповед № РД – 206/04.05.2021 г. на министъра на околната среда и водите за програма за мониторинг на обекти, които чрез отпадъчните си води, са потенциален източник на приоритетно опасни вещества и заустват в повърхностни водни тела, в които са констатирани концентрации на приоритетно опасни вещества над границата на количествено определяне на метода, през 2020 г. от РИОСВ – Хасково, съвместно с РЛ – Хасково, е извършено пробовземане от следните обекти: „ВиК“ ООД, гр. Димитровград, канализационна мрежа с ГПСОВ, гр. Димитровград; „ВиК“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна система на гр. Ивайловград; „В и К“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна система гр. Любимец – резултат от извършеното изпитване по показател **кадмий е 0,00028 mg/dm³**; „В и К“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна мрежа с ГПСОВ, гр. Свиленград – резултат от извършеното изпитване по показател – **живак е 0,000024 mg/dm³**; „ВиК“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна система гр. Симеоновград; „ВиК“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна система гр. Харманли; „ВиК“ ЕООД, гр. Хасково, канализационна мрежа с ГПСОВ, гр. Хасково; „Неохим“ АД завод за азотни торове, гр. Димитровград; Ликвидиран рудник „Саже“, с. Сърница, общ. Минерални бани, обл. Хасково – резултатите от извършените изпитвания по показатели **кадмий и живак са съответно 0,0350 mg/dm³ и 0,00013 mg/dm³**; „Каолин“ АД, гр. Сеново, обогатителна фабрика с. Устрем, общ. Тополовград, обл. Хасково - резултат от извършеното изпитване по показател **живак - 0,000034 mg/dm³**; Резултатите от останалите изследвани показатели за обектите са под границата на количественото определяне на метода.

На територията на РИОСВ - Хасково няма стопански субекти, заустващи отпадъчни води, в които се очаква съдържание на останалите приоритетно опасни вещества.

3. Характеристика на подземни води

А. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

На територията на РИОСВ - Хасково (области Хасково и Кърджали) са разположени 15 подземни водни тела (по - голяма или по - малка част от тях).

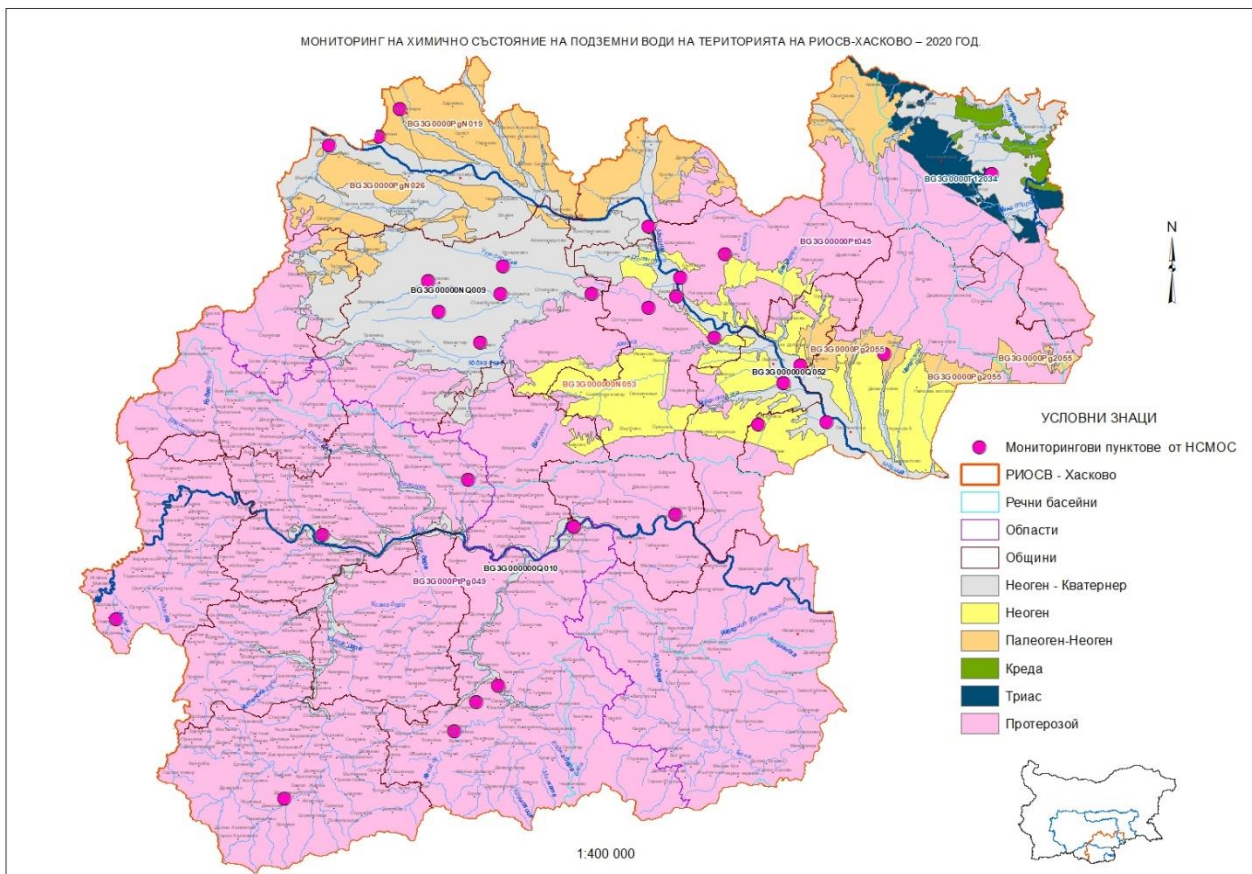
Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

През 2020 г. е изпълнен оперативен мониторинг.

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води през 2020 г. включва 31 хидрогеоложки пункта:

1. BG3G00AHN12MP249 - Сондажи №№ 1 и 4, ПС-ПБВ "Хасково - 1", гр. Хасково
2. BG3G0ahN1-2MP020 - Кладенец, с. Малево, общ. Хасково
3. BG3G0ahN1-2MP021 - ПС - ПБВ - 15 Сондажа, гр. Хасково-Източна зона, общ. Хасково
4. BG3G0000aQhMP022 - ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа, с. Брягово, общ. Хасково
5. BG3G00000NMP023 - ПС-нова, с. Узунджово, общ. Хасково
6. BG3G0000aQhMP024 - Кладенец, с. Странджево, общ. Крумовград

7. BG3G0000aQhMP025 - Дренаж, с. Странджево, общ. Крумовград
8. BG3G0000aQhMP131 - ПС "Крумовград" - 3 Кладенеца, гр. Крумовград, общ. Крумовград
9. BG3G000000QMP267 - ПС "Българин" - ШК № 1, с. Българин, общ. Харманли
10. BG3G0000aQ2MP027 - Кладенец ПС, гр. Симеоновград, общ. Симеоновград
11. BG3G0000aQhMP054 - Кладенец, гр. Харманли, общ. Харманли
12. BG3G000PtPgMP079 - Извор - ПС "Кандилка", с. Кандилка, общ. Крумовград
13. BG3G00000PgMP067 - Извор, с. Миладиново, общ. Кърджали
14. BG3G0000aQ3MP035 - Кладенец - ПС, с. Скобелево, общ. Димитровград
15. BG3G000000NMP500 - Сондаж – нов, с. Сива река, общ. Свиленград
16. BG3G0MPG3N1MP167 - Сондаж, гр. Мерицлери, общ. Димитровград
17. BG3G0000Pg2MP088 - Сондажи на КГМР, гр. Хасково, общ. Хасково
18. BG3G00000РТМР197 - Сондаж, с. Коларово, общ. Харманли
19. BG3G00000РТМР198 - Извор "Приказките, гр. Харманли, общ. Харманли
20. BG3G00000PGMP173 - ПС "Звънарка" - Извор (Каптаж №2), с. Звънарка, общ. Крумовград
21. BG3G00000РТМР194 - Сондаж, с. Диамандово, общ. Ардино
22. BG3G00000PGMP117 - Кладенец - дом Ангел Тенев, с. Великан, общ. Димитровград
23. BG3G00000Т2МР074 - Славков извор, с. Кап. Петко войвода, общ. Тополовград
24. BG3G0000AQHMP144 - Кладенец (НИМХ - ХГП№601), гр. Кърджали
25. BG3G0000AQHMP053 - Кладенец - ПС-ПБВ, с. Момково, общ. Свиленград
26. BG3G00000N2MP256 - Любимец, Сондаж, гр. Любимец, общ. Любимец
27. BG3G0000PG2MP174 - Сондаж, с. Левка, общ. Свиленград
28. BG3G0000N12MP257 - Сондаж, с. Георги Добрево, общ. Любимец
29. BG3G000000NMP266 - ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8, с. Бисер, общ. Харманли
30. BG3G00000PGMP271 - ПС "Бориславци" - ШК с дренаж, с. Бориславци, общ. Маджарово
31. BG3G00000РТМР172 - Извор, с. Дружинци, общ. Кирково

В. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район”. Пробите са анализирани в ИАОС - основно в Регионална лаборатория – Хасково, малка част в Лаборатория - Централен офис - София, Регионална Лаборатория – Шумен, Регионална Лаборатория – Варна и Регионална Лаборатория - Стара Загора. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирание, както следва:

1. I група - основни физико - химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък, флуориди – анализират се всички или отделни показатели във всички пунктовете за подземни води: сезонно (четири пъти в годината).

2. II група - допълнителни физико - химични показатели – нитрити, фосфати, желязо (общо), манган, цианиди – анализират се отделни показатели сезонно (четири пъти в годината) в голяма част от мониторинговите пунктовете и в един мониторингов пункт – веднъж годишно.

3. III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща α – активност, обща β – активност, естествен уран, радий R226 – анализират се отделни показатели в по-голяма част от мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие, а показателите със завишение - сезонно (четири пъти в годината).

4. IV група – органични вещества – алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин, металахлор – предвидено е еднократно през годината да се извърши анализ на тези пестициди в мониторингови

пунктове при гр. Хасково – (Източна зона, ПС - ПБВ - 15 Сондажа), с. Брягово, с. Узунджово, с. Странджево (Маджарово) - шахтов кладенец и гр. Крумовград.

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007 г. (ДВ, бр. 87 от 2007 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2020 г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да изтъкнем, че:

1. Изпълнението на Заповед № РД-267/03.04.2020 г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.04.2020 г. - 31.03.2021 г.

2. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за периода 1.01.2020 г. – 31.12.2020 г.

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство № 17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ - Хасково през 2020 г. е представен в таблица:

№ по ред	Код на ПВТ	Наименование ПВТ	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (добро/лошо)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване
1	BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	лошо	лошо	лошо	Амониеви йони - 0,91 mg/l Желязо - 0,3046 - 0,6956 mg/l Манган - 0,0568 mg/l Обща алфа-активност - 1,355 Bq/l
2	BG3G00000Q010	Порови води в Кватернер - река Арда	добро	добро	добро	
3	BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	лошо	лошо	лошо	Манган - 0,277 mg/l Фосфати - 0,67 mg/l
4	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	лошо	лошо	лошо	Манган - 0,3876 mg/l Фосфати - 1,74 mg/l

5	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер-Пазарджик - Пловдивския район	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково	лошо	Нитрати - 52 mg/l Сулфати - 355,5 mg/l Фосфати - 0,55 - 0,6975 mg/l Обща алфа-активност - 0,9275 - 1,24 Bq/l Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен - 16,8175 µg/l
6	BG3G00000Q052	Порови води в Кватернер - Свиленград-Стамболово	лошо	лошо	лошо	Амониеви йони - 1,0466 mg/l Флуориди - 5,23 mg/l Манган - 0,755 mg/l Нитрити - 0,779 mg/l Фосфати - 0,632 mg/l
7	BG3G00000NQ054	Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол - Елхово	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково	лошо	Нитрати - 64,085 mg/l Обща алфа-активност - 1,22 Bq/l
8	BG3G00000N053	Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово	лошо	лошо	лошо	Амониеви йони - 0,8 mg/l Нитрати - 74,5 mg/l Желязо - 0,986 mg/l Манган - 0,0891 mg/l
9	BG3G0000PgN019	Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток	лошо	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково	лошо	Нитрати - 114 mg/l Сулфати - 289,33 mg/l Арсен - 0,0165 mg/l
10	BG3G0000Pg2055	Пукнатинни води - Свиленградски масив	добро	добро	добро	
11	BG3G0000PgN026	Карстови води - Чирпан - Димитровград	добро	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково	добро	
12	BG3G00000K2030	Пукнатинни води - Брезовско - Ямболска зона	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково	добро	
13	BG3G0000T12034	Карстови води - Тополовградски масив	лошо	лошо	лошо	Нитрати - 55,25 mg/l
14	BG3G00000Pt045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	добро	добро	добро	
15	BG3G0000PtPg049	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	лошо	лошо	лошо	Манган - 0,0655 mg/l Обща алфа-активност - 0,5066 Bq/l

Забележка: Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ018 и BG3G00000NQ054 на територията на ИБР за 2020г. и „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000K2030 за 2020 г.

Засегнати части от ПВТ за 2020 г., в които са разположени водоземни съоръжения за ПБВ:

Код на зоната за защита на питейни води	Водоземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество,мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС,мг/л
BG3DGW00000NQ009	BG3G0000AQHMP022	Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа	Амониеви йони	0,91	0,50	0,10	0,38
BG3DGW00000NQ009	BG3G0000AQHMP022	Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа	Желязо (общо)	0,70	0,20	0,08	0,15
BG3DGW00000NQ009	BG3G0000AQHMP022	Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа	Манган	1,11	0,05	0,02	0,04
BG3DGW00000NQ009	BG3G00AHN12MP249	Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1"	Желязо (общо)	0,30	0,20	0,08	0,15
BG3DGW00000NQ009	BG3G00AHN12MP249	Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1"	Манган	0,06	0,05	0,02	0,04
BG3DGW00000NQ009	BG3G00AHN12MP249	Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1"	Обща алфа-активност	1,355 Bq/l	0,5 Bq/l	-	-
BG3DGW000000Q012	BG3G0000AQ2MP027	Симеоновград, Кладенец ПС	Манган	0,28	0,05	0,0015	0,04
BG3DGW000000Q012	BG3G0000AQ2MP027	Симеоновград, Кладенец ПС	Фосфати	0,67	0,50	0,66	0,40
BG3DGW000000Q013	BG3G0000AQ3MP035	Скобелево, Кладенец - ПС	Манган	0,39	0,05	0,09	0,04

BG3DGW000000Q013	BG3G0000AQ3MP035	Скобелево, Кладенец - ПС	Фосфати	1,74	0,50	0,74	0,40
BG3G000000Q052	BG3G000000QMP267	Българин, ПС "Българин" - ШК № 1	Амониеви йони	1,05	0,50	0,15	0,38
BG3G000000Q052	BG3G000000QMP267	Българин, ПС "Българин" - ШК № 1	Флуориди	5,23	1,50	-	1,20
BG3G000000Q052	BG3G000000QMP267	Българин, ПС "Българин" - ШК № 1	Манган	1,51	0,05	0,01	0,04
BG3G000000Q052	BG3G000000QMP267	Българин, ПС "Българин" - ШК № 1	Нитрити	0,78	0,50	0,01	0,38
BG3G000000Q052	BG3G000000QMP267	Българин, ПС "Българин" - ШК № 1	Фосфати	0,63	0,50	0,32	0,40
BG3DG000000N053	BG3G000000NMP266	Бисер, ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8	Амониеви йони	0,80	0,50	0,19	0,39
BG3DG000000N053	BG3G000000NMP266	Бисер, ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8	Нитрати	74,50	50,00	5,77	38,20
BG3DG000000N053	BG3G000000NMP266	Бисер, ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8	Желязо (общо)	0,99	0,20	0,28	0,16
BG3DG000000N053	BG3G000000NMP266	Бисер, ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8	Манган	0,39	0,05	0,11	0,04
BG3DG000000T12034	BG3G000000T2MP074	Кап. Петко войвода, Славков извор	Нитрати	55,25	50,00	63,57	38,08
BG3DG000000PtPg049	BG3G000000PTMP194	Диамандово, Тръбен кладенец	Манган	0,07	0,05	0,01	0,04
BG3DG000000PtPg049	BG3G000000PGMP271	Бориславци, ПС "Бориславци" - ШК с дренаж	Обща алфа- активност	0,51	0,5 Bq/l	-	-

С. Характеристика на подземни водни тела в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G000000NQ009 /Порови води в Неоген - Кватернер – Хасково/

Разположено е в северозападната част на Област Хасково, заема Хасковската котловина (северната част на Източни Родопи). Водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, гравелити, пясъкливи глини, чакъли. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Цялото ПВТ има площ – 615,38 кв.км.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (релевантна стойност) за 2020год. над стандарт за показателя манган - 0,0568 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване: превишен е стандарта за качество на питейните води за показателите амониеви йони, манган и желязо и контролно ниво на показателя обща алфа-активност в следните мониторингови пунктове:

МП при с. Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа:

- амониеви йони - средногодишно съдържание - 0,91 mg/l (стандарт – 0,5 mg/l)
- желязо – средногодишно съдържание 0,6956 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)
- манган - средногодишно съдържание - 1,1142 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

- МП при гр. Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1":

- желязо – средногодишно съдържание - 0,3046 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)
- манган - средногодишно съдържание - 0,0568 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)
- обща алфа-активност - средногодишно съдържание - 1,355 Bq/l (контролно ниво – 0,5 Bq/l)
- естествен уран - средногодишно съдържание - 0,042 mg/l (концентрацията е близка до стандарт – 0,06 mg/l)

- МП при с. Узунджово, ПС-нова:

- обща алфа-активност - средногодишно съдържание - 0,38 Bq/l, като през трето тримесечие на 2020 г. концентрацията е много близка до контролно ниво – измерена стойност - 0,47 Bq/l (контролно ниво - 0,5 Bq/l)

- МП при гр. Хасково, Източна зона, ПС - ПБВ - 15 Сондажа:

- обща алфа-активност - средногодишно съдържание много близко до контролно ниво - 0,485 Bq/l, като през второ тримесечие на 2020 г. концентрацията е 0,41 Bq/l, а през трето тримесечие концентрацията е над контролно ниво – измерена стойност - 0,56 Bq/l (контролно ниво - 0,5 Bq/l)

В конкретния случай, площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на горесцитираните показатели е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но:

- влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

Състоянието е лошо по показатели амониеви йони, манган, желязо и обща алфа-активност.

Трябва да отбележим, че в мониторингов пункт при с. Малево (шахтов кладенец) с цел на използване на пункта – за промишлени цели, продължава тенденцията от предходната година на средногодишно съдържание над стандарт за показателите натрий и сулфати.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване:

1. В МП при с. Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа, се наблюдава:

- амониеви йони - средногодишна концентрация (2020 год.) - 0,91 mg/l (стандарт – 0,5 mg/l)
- желязо – средногодишна концентрация (2020 год.) - 0,6956 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)
- манган - средногодишна концентрация (2020 год.) - 1,1142 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

Превишен е стандарта за качество на питейни води и е повишена концентрацията над установеното базово ниво при тези показатели.

2. В МП при гр. Хасково, Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1", се наблюдава:

- желязо – средногодишна концентрация (2020 год.) - 0,3046 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)
- манган - средногодишна концентрация (2020 год.) - 0,0568 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

- обща алфа-активност - средногодишна концентрация (2020 год.) - 1,355 Вq/l (контролно ниво – 0,5 Вq/l), в отделни проби от 1,16 Вq/l до 1,55Вq/l.

За сравнение: в предходната година (2019 г.) в този мониторингов пункт се фиксират: средногодишна концентрация (2019 год.) над контролно ниво - 1,2775 Вq/l. (контролно ниво – 0,5 Вq/l), в отделни проби от 1,21 Вq/l до 1,36 Вq/l.

В заключение: средногодишната концентрация на този показател остава над 2 пъти над контролно ниво.

- естествен уран - средногодишна концентрация (2020 год.) - 0,042 mg/l (концентрацията е близка до стандарт – 0,06 mg/l). През 2019 год. средногодишна концентрация също е много близка до стандарт - 0,0503 mg/l

Във връзка с гореизложеното, трябва да изтъкнем, че като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над контролно ниво/максимална стойност съгласно Наредба № 9/2001 г. (изм. ДВ. бр. 102 от 12 Декември 2014 г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, както следва:

- **в МП при гр. Хасково, Сондаж № 1, ПС-ПБВ "Хасково - 1"** - на показателите:

- обща алфа-активност - при двукратно пробонабиране за годината средногодишна концентрация над контролно ниво - 1,355 Вq/l (контролно ниво – 0,1 Вq/l)

- естествен уран - при трикратно пробонабиране за годината средногодишна концентрация над максимална стойност - 0,042 mg/l (максимална стойност - 0,03 mg/l)

- **в МП при с. Узунджово, ПС-нова** - на показателя обща алфа-активност - при двукратно пробонабиране за годината средногодишна концентрация над контролно ниво - 0,38 Вq/l

- **в МП при гр. Хасково, Източна зона, ПС - ПБВ - 15 Сондажа** – на показателя обща алфа-активност - при двукратно пробонабиране за годината – концентрация над контролно ниво - 0,485 Вq/l.

- **в МП при с. Брягово, ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа** - на показателя обща алфа-активност при двукратно пробонабиране за годината – концентрация над контролно ниво - 0,235 Вq/l.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ009 през 2020 г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” - показатели с констатирани отклонения са: амониеви йони, желязо (общо), манган и обща алфа-активност.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ009 през 2019 г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” - показатели с констатирани отклонения са: желязо (общо), манган и обща алфа-активност.

Подземно водно тяло BG3G00000Q012 /Порови води в Кватернер - Марица Изток/

В Област Хасково попада съвсем малка част (тясна ивица по поречието на р. Сазлийка). Цялото ПВТ има площ 982,56 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, валуни, пясъци, глини. Подхранването става от реките, валежите и поливните води.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. се констатира:
I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – в мониторингов пункт при гр. Симеоновград (Кладенец ПС) се фиксира концентрация на РС (2020 год.) над стандарт за показателите:

- манган - 0,277 mg/l (стандарт - 0,05 mg/l)

- фосфати - 0,67 mg/l (стандарт - 0,5 mg/l)

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на манган и фосфати е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – в МП при Симеоновград (Кладенец ПС):

- средногодишната концентрация (2020 год.) на показателите манган и фосфати е над стандарт и над концентрацията на установеното базово ниво
Състоянието е лошо.

Трябва да отбележим, че в мониторингов пункт при гр. Симеоновград (Кладенец ПС), средногодишната концентрация за показателя обща алфа-активност е под контролно ниво при двукратно пробонабиране за годината - 0,245 Bq/l.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q012 през 2020 г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” по показатели манган и фосфати.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q012 през 2019 г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” по показател манган.

Подземно водно тяло BG3G000000Q013 /Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина/

В Хасковски район е разположена съвсем малка част от водното тяло (най-югоизточните му части). Като цяло водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, глини, гравелити, валуни, чакъли. Цялото ПВТ има площ 2818,07 кв.км. Подхранва се от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. в мониторингов пункт при с. Скобелево (Кладенец - ПС) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (2020 год.) над стандарт при показателите манган и фосфати съответно - 0,3876 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l) и 1,74 mg/l (стандарт – 0,50 mg/l).

Средногодишната концентрация от двукратно пробонабиране за показателя обща алфа-активност е 0,43 Bq/l – близко до контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l.

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване: превишен е стандарта за качество на питейните води за показателите манган и фосфати в горещитирания МП – за двата показателя в отделните проби, съдържанията са в границите за манган - от 0,1413 mg/l до 0,8403 mg/l и за фосфати - от 1,34 mg/l до 1,98 mg/l. В конкретния случай, площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на показателите манган и фосфати е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но:

- влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване,
- установени са значими и устойчиви тенденции за повишаване на концентрациите на показателя фосфати.

През 2020 г. при двукратно пробонабиране е извършен анализ на радиологични показатели в МП при с. Скобелево и както по-горе отразихме, наблюдава се средногодишна концентрация за показателя обща алфа-активност 0,43 Bq/l – близко до контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l (през второ тримесечие концентрацията е 0,47 Bq/l). За сравнение: през 2019 г., при трикратно пробонабиране е извършен анализ на радиологични показатели и се наблюдава концентрация за показателя обща алфа-активност 0,4933 Bq/l – много близко до контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l (през трето тримесечие концентрацията е 0,57 Bq/l).

Състоянието е лошо по показатели манган и фосфати.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – средногодишните концентрации (2020 год.) на показателите манган и фосфати са над стандарт и над установеното базово ниво.

Средногодишната концентрация на показателя манган през 2017 год. - 0,3467 mg/l, през 2018 год. е 0,5365 mg/l, през 2019г. е 0,2656 mg/l, а през 2020г. - 0,3876 mg/l.

Средногодишната концентрация на показателя фосфати през 2017 год. - 1,365 mg/l, през 2018 год. е 1,1175 mg/l, през 2019г. е 1,35 mg/l, а през 2020г. - 1,74 mg/l.

Средногодишната концентрация за показателя обща алфа-активност е 0,43 Bq/l – много близко до контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l съгласно Наредба № 1/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Трябва да изтъкнем, че като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване, се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над контролно ниво съгласно Наредба №9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели: средногодишна концентрация - 0,43 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l).

Състоянието е лошо по показатели манган и фосфати.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q013 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” - показатели с констатирани отклонения са: фосфати и манган. Тези резултати потвърждават извършената оценка за водното тяло през 2019г.

В заключение:

- за показателя фосфати се наблюдава тенденция на повишаване на съдържанието, а именно: релевантните стойности/средногодишните концентрации са съответно - през 2016г. - 1,615 mg/l, през 2017г. - 1,365 mg/l, през 2018 год. - 1,1175 mg/l, през 2019г. - 1,35 mg/l, а през 2020г. - 1,74 mg/l.
- за показателя манган се наблюдава следната тенденция на съдържанието: релевантните стойности/средногодишните концентрации са съответно – през 2017 год. - 0,3467 mg/l, през 2018 год. е 0,5365 mg/l, през 2019г. е 0,2656 mg/l, а през 2020г. - 0,3876 mg/l.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ018 /Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/

В Област Хасково се намира съвсем малка част от него (най-югоизточните му части). Като цяло водоносния хоризонт е изграден основно от глини, песъкливи глини, глинести пясъци, чакъли, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, алевролити. Цялото ПВТ има площ 4013,81 кв.км.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково. Няма и мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ018 съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2020г. Показатели с констатирани отклонения са: нитрати, сулфати, фосфати, обща алфа-активност, сума тетрахлоретилен и трихлоретилен.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ018 съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2019г. Показатели с констатираны отклонения са: нитрати, фосфати, обща алфа-активност, естествен уран.

Подземно водно тяло BG3G000000Q052 /Порови води в Кватернер - Свиленград-Стамболово/

Заема терсата на р. Марица, в нейното долно течение. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити, чакъли. ПВТ има площ 164,13 кв.км.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (2020 год.) над стандарт за показателя манган - 0,755 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

В мониторингов пункт при с. Българин, (ПС "Българин" - ШК № 1) се фиксира средногодишната концентрация (2020 год.) над стандарт за показателите:

- амониеви йони - 1,0466 mg/l (стандарт - 0,5 mg/l)
- флуориди - 5,23 mg/l (стандарт - 1,5 mg/l)
- манган - 1,509 mg/l (стандарт - 0,05 mg/l)
- нитрити - 0,779 mg/l (стандарт - 0,5 mg/l)
- фосфати - 0,632 mg/l (стандарт - 0,5 mg/l)

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на тези показатели е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване:

- средногодишната концентрация (2020 год.) на показателите амониеви йони, флуориди, манган, нитрити и фосфати е над стандарт и над концентрацията на установеното базово ниво

Състоянието е лошо.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q052 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” по показатели: амониеви йони, флуориди, манган, нитрити и фосфати.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q052 през 2019г. на територията на РИОСВ-Хасково е „добро”.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ054 /Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол - Елхово/

ПВТ е разположено в най-източния край на Горнотракийската низина. ПВТ има площ от 1437,83 км². Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са почвен слой, пясъкливо глини, пясъци, глинести пясъци. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити, чакъли /Q/, пясъци, гравелити, пясъкливо глини, варовици, пясъчници, въглища /N/. На територията на РИОСВ-Хасково е съвсем малка част от него (най-югозападните му части).

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково. Няма и мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на

химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ054 съгласно обща оценка на територията на БД „Източнореломорски район” за 2020г. Показатели с констатирани отклонения са: нитрати и обща алфа-активност.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ054 съгласно обща оценка на територията на БД „Източнореломорски район” за 2019г. Показатели с констатирани отклонения са: нитрати, фосфати, обща алфа-активност.

Подземно водно тяло BG3G00000N053 /Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово/

Разположено е в централните и източни части на Област Хасково. ПВТ заема т.н Свиленградско понижение, което е западната, стеснена част на Долнотракийската низина (наложена депресия), от север и североизток се огражда от Сакар, от юг е източната част на Ибредженската хорст антиклинала. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, пясъкливи глини, инфилтрационни варовици, брекчоконгломерати. ПВТ има площ 704,1 кв.км. Подхранва се основно от инфилтриралите се валежи, по-слабо от реките и деретата и водите от подложката.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (2020 год.) над стандарт за показателя амониеви йони и манган, съответно - 0,8 mg/l (стандарт – 0,5 mg/l) и 0,0891 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l).

В мониторингов пункт при с. Бисер (ПС "Харманли" участък Бисер - ТК № 8) се фиксира средногодишната концентрация (2020 год.) над стандарт за показателите:

- амониеви йони - 0,8 mg/l (стандарт - 0,5 mg/l)
- нитрати - 74,5 mg/l (стандарт - 50 mg/l)
- желязо - 0,986 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)
- манган - 0,3911 mg/l (стандарт - 0,05 mg/l)

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на тези показатели е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване:

- средногодишната концентрация (2020 год.) на показателите амониеви йони, нитрати, желязо и манган е над стандарт и над концентрацията на установеното базово ниво

Състоянието е лошо.

Средногодишната концентрация за показателите:

- обща алфа-активност е 0,25 Bq/l (контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l съгласно Наредба № 1/2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води).
- естествен уран е 0,0363 mg/l (стандарт за качество на подземни води – 0,06 mg/l съгласно Наредба № 1/2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води). През четвърто тримесечие на 2020г. е измерена стойност - 0,087 mg/l.

Трябва да изтъкнем, че като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над контролно ниво/максимална стойност съгласно Наредба № 9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството

на водата, предназначена за питейно-битови цели: средногодишни концентрации за обща алфа-активност и естествен уран съответно - 0,25 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l) и 0,0363 mg/l (максимална стойност – 0,03 mg/l).

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000N053 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” по показатели амониеви йони, нитрати, желязо и манган.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000N053 през 2019г. на територията на РИОСВ-Хасково е „добро”.

Подземно водно тяло BG3G0000PgN019 /Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток/

ПВТ е разположено в североизточната част на Източнобеломорски басейн. Заема източната част на Маришкия каменовъглен басейн. ПВТ има площ от 3105,05 км². Водоносния хоризонт е изграден от глини, пясъци, въглищни шисти, въглища. Подхранването на напорния хоризонт става главно от подземния поток в пролувиалните отложения на Новозагорското поле и от пукнатинните води на подложката (там където хоризонтът заляга върху гранит, мрамори, кристалинни шисти).

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. в МП при гр. Мерицлери (Сондаж) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдават се концентрации на РС (2020 год.) над стандарт при следните показатели:

- нитрати – 114 mg/l (стандарт - 50 mg/l)
- сулфати - 289,33 mg/l (стандарт - 250 mg/l)
- арсен - 0,0165 mg/l (стандарт – 0,01 mg/l)

МП при гр. Мерицлери (Сондаж) е с издадено разрешително за водовземане с цел на водовземането - животновъдство и обект на водоснабдяване: „Ферма за отглеждане на животни”. В Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, чл. 4., ал.1, т. 3 е посочено, че животновъдните обекти трябва да отговарят на следните изисквания: снабдени са с питейна вода включително и от собствени водоизточници, която да отговаря на изискванията на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.), Съгласно тези изисквания може да се посочи, че е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване: превишен е стандарта за качество на питейните води за показателите нитрати, сулфати и арсен. В конкретния случай, площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на тези показатели е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но състоянието е лошо поради влошеното качество на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Хасково.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G0000PgN019 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо”, като показатели с констатирани отклонения са: нитрати, сулфати и арсен. Тази оценка потвърждава оценката за 2019г.

Подземно водно тяло BG3G0000T12034 / Карстови води - Тополовградски масив/

В североизточния край на Област Хасково е само западната част на това ПВТ. Водоносния хоризонт е изграден от варовици-кавернозни, мраморизирани варовици, доломити. Цялото ПВТ има площ 306,03 кв.км.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. в МП при с. Кап. Петко войвода (Славков извор) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – продължава тенденцията от предходни години на концентрация на релевантна стойност (РС) над стандарт за показателя нитрати - 55,25 mg/l (стандарт - 50 mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване: превишен е стандарта за качество на питейните води за показателя нитрати - съдържанията са в границите от 52 mg/l до 58 mg/l. В конкретния случай, площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на показателя нитрати е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но:

- влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване, Състоянието е лошо.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – средногодишната концентрация (2020 год.) на показателя нитрати превишава стандарт. Средногодишни концентрации на нитрати над стандарт в МП при с. Кап. Петко войвода (Славков извор) са отразени в таблицата по-долу. Състоянието е лошо.

Показател	Средногодишни концентрации на Нитрати над стандарт в подземни води в МП при с. Кап. Петко войвода (Славков извор) (стандарт - 50 mg/l)										
	2010 год.	2011 год.	2012 год.	2013 год.	2014 год.	2015 год.	2016 год.	2017 год.	2018 год.	2019 год.	2020 год.
Нитрати (mg/l)	63,38	69,78	66,25	61,5	62,75		52	59	58	51	55,25

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G0000T12034 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „лошо” - показател с констатирано отклонение е нитрати, което е констатирано и през 2019г.

Подземно водно тяло BG3G000Ptpg049 /Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс/

Това голямо по площ ПВТ заема западните части на разглеждания район. Водоносния хоризонт е изграден от риолити, андезити, пирокластични риодацити, туфи, туфити, туфозни пясъчници и алевролити, варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, конгломерати, пясъчници, глини, гнайсошисти, гранитизирани гнайси, гранитогнайси, гнайси, мигматити, шисти амфиболити, мрамори, калкошисти. Цялото ПВТ има площ – 6593,09 кв.км.

От извършения мониторинг на химичното състояние през 2020г. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се наблюдават концентрации на РС (2020 год.) над стандарт.

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване в мониторингови пунктове:

- при с. Диамандово по показател манган – средногодишно съдържание - 0,0655 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l).
- при с. Бориславци по показател обща алфа-активност – средногодишно съдържание - 0,5066 Bq/l (контролно ниво – 0,5 Bq/l).

Състоянието е лошо.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване:

- при с. Диамандово по показател манган – средногодишната концентрация (2020 год.) - 0,0655 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l).
- при с. Бориславци по показател обща алфа-активност – средногодишната концентрация (2020 год.) - 0,5066 Bq/l (контролно ниво – 0,5 Bq/l).

Трябва да изтъкнем, че като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над контролно ниво съгласно Наредба № 9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014 г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели: средногодишна концентрация за обща алфа-активност - 0,5066 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l).

Състоянието е лошо, защото: данните от мониторинга на необработената вода показват, че е превишен стандарта за качество на питейните води за показателите манган и обща алфа-активност.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000PtPg049 на територията на РИОСВ- Хасково през 2020 г. е „лошо”, като показатели с констатирано отклонение са манган и обща алфа-активност. През 2019г. общата оценка на химичното състояние също е „лошо” по показател желязо.

4. Характеристика на две подземни водни тела в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G0000PgN026 /Карстови води - Чирпан – Димитровград/

В Област Хасково е разположена само южната част на това ПВТ, заема северозападната част на Област Хасково. Водоносния хоризонт е изграден от пясъккливи, глинести и органогенни варовици, мергели, конгломерати, пясъчници. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са пясъци, чакъли, глини, конгломерати, туфи, туфити, туфозни пясъчници, рифови варовици. Цялото ПВТ има площ 1058,29 кв.км.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2020 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на релевантна стойност (РС) над стандарт за показателите нитрати - 106,33 mg/l (стандарт - 50 mg/l) и фосфати - 0,5583 mg/l (стандарт – 0,5 mg/l). Основно, замърсяването е в мониторингов пункт при с. Великан (Сондаж, дом Ангел Тенев) - средногодишни съдържания съответно - 106,33 mg/l и 1,0066 mg/l.

В конкретния случай, площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на показателите нитрати и фосфати е по-малка от 20% от площта на ПВТ, и не е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване. Средногодишната концентрация на нитрати в мониторингов пункт при с. Великан е илюстрирано на долу приложената таблица.

На този етап приемаме състоянието за добро.

Показател	Средногодишни концентрации на Нитрати над стандарт в подземни води при с. Великан (Сондаж, дом Ангел Тенев) (стандарт - 50 mg/l)										
	2010 год.	2011 год.	2012 год.	2013 год.	2014 год.	2015 год.	2016 год.	2017 год.	2018 год.	2019 год.	2020 год.
Нитрати (mg/l)	187,225	184,75	187,75	150,25	154,25		161,5	156	173,17	106	106,33

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Хасково.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G0000PgN026 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „добро”. През 2019г. общата оценка на химичното състояние на водното тяло е също е „добро”.

Подземно водно тяло BG3G00000Pt045 /Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив/

В мониторингов пункт при гр. Харманли (Извор "Приказките) концентрацията на показателя обща алфа-активност при еднократно пробонабиране е 0,34 Bq/l (контролно ниво за качество на подземни води – 0,5 Bq/l съгласно Наредба № 1/2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води).

Като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над контролно ниво съгласно Наредба №9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели: концентрация за обща алфа-активност - 0,34 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l).

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000Pt045 през 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково е „добро”. През 2019г. общата оценка на химичното състояние на водното тяло също е „добро”.

4. План за управление на риска от наводнения

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ Хасково към 31.12.2020 г. са стартирали следните мерки:

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Изсичане на храсти и дървета с цел почистване на лява дига, берма и кюне на корекцията на р. Ченгенедере, имот 000051, площ 15,263 дка, НТП предпазна дига в землището на с. Генералово	MA_01_63	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддържане на лявата защитна дига на р. Левченска в зоната на с. Генералово и почистване от дървета и храсти - около 2500 м, площ - 15 дка
Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС -	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Изграждане на нова СБ шахта - основен изпускател, изграждане на нов преливник, КИС, почистване на откосите и подравняване на короната, ПИ 000209, с. Димитровче, общ. Свиленград.			ОС
Почистване на запълнените с наноси участъци от р. Асардере с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - Общо количество баластра около 1000 м3. 26 992,48 лв. с ДДС (за 2016 год.)	AR_03_08	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на запълнените с наноси участъци от р. Асардере с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - Общо количество баластра около 1000 м3.
Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти. Област Кърджали.	EARBD_13	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на съоръжения във водни обекти - диги, защитни стени, мостове, прагове и други с цел своевременно предприемане на мерки за предотвратяване на разрушения при наводнения
Разработени и актуализирани плановете за защита при бедствия (част наводнения). Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при природни бедствия, аварии. Област Кърджали.	EARBD_27	Разработване и актуализиране на плановете за защита при бедствия (част наводнения)	Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при природни бедствия, аварии.
Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти. Област Хасково.	EARBD_13	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на съоръжения във водни обекти - диги, защитни стени, мостове, прагове и други с цел своевременно предприемане на мерки за предотвратяване на разрушения при наводнения
Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, включително от наводнения. Област Хасково.	EARBD_12	Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия вкл. от наводнения	Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, включително от наводнения
Разработени и актуализирани плановете за защита при бедствия (част наводнения). Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при	EARBD_27	Разработване и актуализиране на плановете за защита при бедствия (част наводнения)	Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при природни бедствия, аварии.

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
природни бедствия, аварии. Област Хасково.			
Корекцията на р. Хасковска – от моста на ул. „19-ти февруари“ на W с/у течението до рег. граница на Хасково с д-на около 1000 м до края на корекцията,обща д-на L?1200 м.(Начало участък–41 55'59.06"С 25 32'24.56"И; Край–41 55'58.34"С 25 31'40.16"И)	МА_02_17	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на корекцията на р. Хасковска в зоната на гр. Хасково - 2x3700 м (вкл. възстановяване на нарушена облицовка (400 м))
Нов стоманобетонен парапет (L=1200, H=1.5 м)	МА_02_18	Изграждане на нови корекции	Изграждане на масивен ст.бет. парапет по двата бряга на р. Хасковска в зоната на гр. Хасково, над съществуващите подпорни стени - 2x2500 м с височина 1 м и 2x1200 м с височина 1.5 м. Изграждане на нови подпорни стени в източната част на гр. Хасково (промишлена зона) по продължение на съществуващата корекция - височина на стените 3.5м и дължина 2x1050 м.
Почистване на корекция на р. Харманлийска от храстовидна растителност и единични дървета. Имоти 77181.12.1, 77181.12.2, 77181.12.4, 77181.12.5, 77181.12.6, 77181.12.7, 77181.8.1, 77181.8.2, 77181.8.7, 77181.8.8	МА_02_49	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото на р. Харманлийска в зоната на гр. Харманли (дължина 4500 м, площ 250 дка) от дървета, храсти, блатна растителност, битови и строителни отпадъци .
Почистване на корекция на р. Харманлийска от храстовидна растителност и единични дървета. Имоти 77181.12.1, 77181.12.2, 77181.12.4, 77181.12.5, 77181.12.6, 77181.12.7, 77181.8.1, 77181.8.2, 77181.8.7, 77181.8.8	МА_02_50	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на дигите на р. Харманлийска в зоната на гр. Харманли - 2500 м по левия бряг и 4000 м по десния
Укрепване на л. бряг на р. Джебелска в участък от регулацията на с. Тютюнче, общ. Джебел чрез стоманобетонени /винкелна и облицовъчни/ стени с височина 8 м и насип зад и над тях от чакъл. Дължината на стените е 45 м. <i>Изграждане на земно-насипна дига и почистване речен участък за преминаване на висока вълна за река Джебелска в района на село Тютюнче. В процес за избор на изпълнител, изготвен, одобрен и влязъл в сила ПУП. 2 варианта.</i>	AR_03_24	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земно-насипна дига и почистване речен участък за преминаване на висока вълна за река Джебелска в района на село Тютюнче
Възстановяване на съществуващата дясна дига в	AR_01_42	Изграждане на земно-насипна	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация с дължина

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
сервитута на река Крумовица. Дължина 610 м. Ширина на билото 3,0 м и откоси 1:2. Обектът започва с координати 41°28'49.560"С, 25°37'48.863"И и завършва с координатите 41°28'48.740"С, 25°38'21.071"И		дига и комбинация	около 850 м на р. Крумовица в района на бензиностанция с. Вранско, община Крумовград на около 150 м след края на РЗПРН
Изграждане на нови системи и съоръжения или реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения. 41.492617,25.299522. 41.492303, 25.302472. 41.492003, 25.302472. 41.491681, 25.302364.	AR_03_02	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земнонасипна дига от местен материал по левия бряг на р. Джебелска, следваща посоката на основното течение на реката непосредствено зад съществуващата стена от габиони, с максимална височина 2,5 м и дължина 700 м. Изграждане на дига от местен материал с укрепване на водния откос срещу ерозия с височина 2.5 м и дължина 600 м. по левия бряг в участъка след моста на гр. Джебел.
Отстраняване на наносни отложения от коритото на р. Марица, в зоната на моста на Републикански път I-8 при гр. Свиленград.	MA_01_52	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Отстраняване на наносни отложения от коритото на р. Марица, в зоната на моста на Републикански път I-8 при гр. Свиленград.
Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по продължение на лявата подпорна стена в южната част на гр. Свиленград, до привързването ѝ към съществуващата дига - дължина 180 м, средна височина 2.5 м	MA_01_53	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по продължение на лявата подпорна стена в южната част на гр. Свиленград, до привързването ѝ към съществуващата дига - дължина 180 м, средна височина 2.5 м.
Поддържане на подпорните стени (2x1500м)	MA_01_54	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддържане на подпорните стени (2x1500м)
Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Марица в зоната на гр. Свиленград от дървета, храсти, битови и строителни отпадъци, участък с дължина 5500 м и площ 500 дка	MA_01_50	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Марица в зоната на гр. Свиленград от дървета, храсти, битови и строителни отпадъци, участък с дължина 5500 м и площ 500 дка
Поддържане на десния бряг на р. Марица чрез укрепване, както и почистване на реката от наносни отложения, на част от зоната между селата Великан и Ябълково.ПС "Ябълково I-ви подем", между ШК29 и ШК36.	MA_04_24	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на дясната защитна дига на р. Марица и прилежащите ѝ площи в зоната между с. Великан, Ябълково и Крум (8000 м) (вкл. почистване)

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Татково” и съоръженията към нея” в поземлен имот с идентификатор № 72120.17.11 в землището на с. Татково, ЕКАТТЕ 72120, общ. Кърджали, обл. Кърджали,	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Хендека” и съоръженията към нея” в поземлен имот с идентификатор № 14787.63.214 в землището на с. Георги Добрево, ЕКАТТЕ 14787, общ. Любимец, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Почистване на Корекция на р.Левченска от дървесна растителност” с възложител „Напоителни системи”ЕАД - клон Хасково.26°16'9.52"E, 41°43'2.79"N в землището на с. Генералово до 26°15'59.96"E, 41°44'33.47"N в землището на с. Чернодъб	МА_01_63	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддържане на лявата защитна дига на р. Левченска в зоната на с. Генералово и почистване от дървета и храсти - около 2500 м, площ - 15 дка
Осигуряване на проводимостта на водните течения на р. „Бисерска“ в урбанизираната част на с. Бисер, общ. Харманли- премахване на саморасла дървесна и храстова растителност, разположена по въздушния и водния откос на двете страни на коритото	МА_01_29	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Ежегодно почистване на коритото на р. Бисерска в зоната на с. Бисер от дървета, храсти, блатна растителност, битови и строителни отпадъци - 2000 м и площ 100 дка.
Поддържане проводимостта на р. Марица в регулацията на гр. Свиленград в участъка от ЖП моста до Стария мост	МА_01_77	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, резултат от изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките
Цялостна корекция на река Джебелска в обсега по течението от моста на път III - 508 /Кърджали - Момчилград/ - Джебел - Рогозче - Фогиново до съществуващ компрометиран (полуразрушен) стоманобетонен праг	AR_03_02	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земнонасипна дига от местен материал по левия бряг на р. Джебелска, следваща посоката на основното течение на реката непосредствено зад съществуващата стена от габиони, с максимална височина 2,5 м и дължина 700 м. Изграждане на дига от местен материал с уктепване на водния откос срещу ерозия с височина 2.5 м и дължина 600

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
			м. по левия бряг в участъка след моста на гр. Джебел.
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Амбарица“ и съоръженията към нея, общ. Кирково, обл.Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Невестино“ и съоръженията към нея, общ. Кирково, обл.Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Висока поляна“ и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 11243.22.50 в землището на с. Висока поляна, ЕКАТТЕ 11243, общ. Кърджали, обл. Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Мече дере“ и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 69691.45.126, в землището на с. Странско, общ. Димитровград, област Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Чичик дере“ и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 78094.116.308, в землището на с. Царева поляна, общ. Стамболово, област Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Соколяне“ и съоръженията към нея” в поземлен имот с идентификатор ПИ № 87672.17.14 в землището на с. Ястреб, ПИ № 67982.22.33 в землището на с. Соколяне, общ. Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Лъга“ и съоръженията към нея в ПИ № 46574.901.74 в землището на с. Малко градище, общ. Любимец, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
дейности на язовирна стена „Каменака“ и съоръженията към нея в ПИ № 54033.146.70, в землището на с. Оряхово, общ. Любимец, обл. Хасково		язовири	общинска собственост по ОП ОС
Почистване на запълнените с наноси участъци от основното корито и заливните тераси на р. Джебелска с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - участък с дължина 2100 м. Общо количество баластра около 190 000 м3.	AR_03_01	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на запълнените с наноси участъци от основното корито и заливните тераси на р. Джебелска с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - участък с дължина 2100 м. Общо количество баластра около 190 000 м3.
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Жинзифово“ и съоръженията към нея“ нея в ПИ по КК на с.Орешница, 66740.10.18, 66740.10.19 по КК на с. Скалище и 29407.12.46 по КК на с.Жинзифово, общ.Кърджали, обл. Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Почистване на участък от устието на река Елбасан дере при вливането ѝ в река Крумовица	AR_01_01	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Основно и ежегодно почистване на коритото на р. Крумовица: - 2 500 м, от "Устието на р. Свински дол" в землището на с. Едрино - до началото на гр. Крумовград срещу кръстовището на ул. "Ахрида" и ул. "Арда" (десен бряг на река Крумовица" и 625 м от покритото дере, вкл. устията на трите притока в този участък (ляв приток р. Големия дол и двата десни притока р. Нежния дол и Покритото дере - преминаващо през "Южната промишлена зона" на гр. Крумовград) - 900 м от края на гр. Крумовград "Северна промишлена зона" - до сухото "Вранско" дере (десен бряг на р. Крумовица), вкл. устието на р. Елбасан дере
Почистване на участък от устието на река Елбасан дере при вливането ѝ в река Крумовица	AR_01_19	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Основно и ежегодно почистване (за осигуряване преминаването на висока вълна) на коритото от устието на дерето през с. Звънарка (десен бряг на р. Крумовица) - до устието на реката в р. Крумовица - 3 800 м.

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
			Дейностите по почистване включват отстраняване от речното корито на растителност, падащи дървета, дънери, отпадъци и др. Почистване в района на светлия отвор на моста на пътя за с. Луличка
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Нов стопански двор“ и съоръженията към нея“ в ПИ № 54033.120.76 в землището на с. Оряхово, общ. Любимец, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Божак“ и съоръженията към нея“ в поземлен имот № 04902.11.36 с. Божак, ПИ № 40169.17.56, 40169.17.55 с. Крушевска и ПИ № 80248.12.124, с. Чеганци, общ. Кърджали, обл. Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Мургово“ и съоръженията към нея“ в землището на с. Мургово, общ. Кърджали, обл. Кърджали	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „000164“ и съоръженията към нея в землището на с. Бряст, общ. Димитровград, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Аварийно възстановяване па преливника и бързотока на язовир „Долно Ботево“ в имоти с идентификатор 22575.49.61, 22575.49.64, 22575.49.65, 22575.53.66, 22575.53.63 по КК на с. Долно Ботево, общ. Стамболово, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на яз. стена "Долно Белево" и съоръженията към нея в ПИ 22561.7.1, 22561.7.2, 22561.7.6, 22561.105.9, 22561.105.8, 22561.105.14 по КК на с. Д. Белево, общ. Димитровград, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
дейности на язовирна стена „000017“ и съоръженията към нея в имоти с идентификатори 17141.1.53 и 17141.1.54 по КК на с. Горски Извор, общ. Димитровград, обл. Хасково		язовири	общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Боаза“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 46574.904.970, с. Малко градище, общ. Любимец, обл. Хасково	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Програмата от мерки на ПУРН в Източнореломорски район 2016-2021 г. е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

За 2020 г. в БД ИБР има данни за следното наводнение, настъпило на територията на РИОСВ - Хасково.

Дата	Източник на наводнението	Местоположение на наводнението	Кратко описание на щетите
4 юни 2020	Дъждовни води	Град Кърджали, община Кърджали	Пороен дъжд, вследствие на който много от улиците са залети и остават под вода.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ

Общата територия, контролирана от РИОСВ-Хасково възлиза на 826344 ха. От тях земеделските земи са 440413ха. Размерът на горския фонд е 348426 ха.

2. Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди

РЛ-Хасково осъществява мониторинговата дейност в пунктовете за наблюдение и контрол от подсистема „Земи и почви“ от НАСЕМ. Пунктовете, в които се извършва пробонабирането на почвени проби са определени от ИАОС, гр. София. Те са разположени на цялата територия на РИОСВ и са в зависимост от източниците на замърсяване. Пунктовете са определяни, като са съобразени с типа на почвите, начина на трайно ползуване и културите, които се използват. Определени са им географски координати, които образуват мрежа от 16x16 км един от друг.

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:

Брой пунктове	№ на пункта	Географски координати	Населено място, землище	Община
1.	250	25 25.100 41 52.067	с. Сираково	Хасково
2.	251	25 27.188 42 0.389	с. Горски Извор	Димитровград

3.	252	25 29.291	42 8.710	гр. Меричлери	Димитровград
4.	268	25 36.230	41 50.504	с. Манастир	Хасково
5.	269	25 38.333	41 58.819	с. Узунджово	Хасково
6.	270	25 40.465	42 7.130	с. Голямо Асеново	Димитровград
7.	286	25 45.227	41 40.616	с. Ръженово	Маджарово
8.	287	25 47.344	41 48.923	с. Славяново	Харманли
9.	288	25 49.476	41 57.230	с. Поляново	Харманли
10.	289	25 51.623	42 5.533	с. Калугерово	Симеоновград
11.	305	25 54.182	41 30.723	с. Пашкул	Ивайловград
12.	306	25 56.305	41 39.026	с. Бориславци	Маджарово
13.	307	25 58.444	41 47.326	с. Черна могила	Харманли
14.	308	26 0.599	41 55.625	с.Рогозиново	Харманли
15.	324	26 5.222	41 29.125	с. Свирачи	Ивайловград
16.	325	26 9.529	41 45.711	Свиленград	Свиленград
17.	326	26 11.705	41 54.002	с. Васково	Любимец
18.	343	26 25.010	42 0.644	с. Равна Гора	Любимец
19.	231	25 11.906	41 45.283	с. Куцово	Черноочене
20.	232	25 13.957	41 53.614	с. Ночево	Черноочене
21.	246	25 16.895	41 18.570	с. Яковица	Крумовград
22.	247	25 18.925	41 27.092	с. Овчево	Джебел
23.	248	25 20.969	41 35.420	с. Петлино	Момчилград
24.	249	25 23.027	41 43.744	с. Патица	Черноочене
25.	265	25 29.989	41 25.552	с. Ралица	Момчилград
26.	266	25 32.050	41 33.871	с. Татул	Момчилград
27.	267	25 34.135	41 42.188	с. Кокиче	Кърджали
28.	284	25 41.037	41 23.995	с. Гулия	Крумовград
29.	285	25 43.126	41 32.306	с. Джанка	Крумовград
30.	304	25 52 072	41 22.420	с. Стражец	Кърджали

През 2020г. съгласно Заповед № РД-704/20.09.2020г на министъра на околната среда и водите по утвърдена от изпълнителния директор на ИАОС годишна програма за почвен мониторинг I ниво са взети от РЛ - Хасково 60 бр. почвени проби от 10 пункта за анализ от замърсяване с тежки метали и металоиди. Резултатите от анализа ще бъдат готови през втората половина на 2021г.

В изпълнение на Програма за почвен мониторинг II ниво за 2020 г. е извършено пробовземане и изпитване на почвени проби за киселяване, включващо 4 пункта в с. Тънково, общ. Стамболово, с.Царева поляна, общ. Стамболово, Любимец, общ.Любимец и с. Константиново, общ.Симеоновград. Извършени са 32 анализа. Резултатите от анализите показват, че в нито един от пунктовете не е установена вредна киселинност на почвите.

Провежданият ежегоден мониторинг показва, че почвите в региона са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи/органично вещество, оценена чрез измерени концентрации на общ азот, органичен въглерод и общ фосфор, а съотношението C/N показва благоприятни условия за разграждане/минерализиране на органичното вещество.

3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

На територията на инспекцията съществуват 14 бр. складове за залежали негодни и забранени за употреба продукти за растителна защита, 7 централизиращи склада за съхранение на РЗП и 3 площадки за съхранение на 88 бр. ББ - кубове в община Ивайловград, община Свиленград и община Тополовград. През 2020г. са извършени общо 46 проверки на складовете за съхранение на залежали пестициди.

За окончателно решаване на проблемите със складовете и наличните в тях растително-защитни препарати, които създават потенциална опасност от инциденти и замърсяване на

околната среда се изпълнява проект „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“ с финансиране по „Българо-Швейцарската програма за сътрудничество“. В него са включени 22 склада на територията на РИОСВ-Хасково.

През 2020 г. съгласно този проект е ликвидиран складът за съхранение на негодни за употреба пестициди в с. Черноочене, обл.Кърджали

На контролираната територия се извършва почвен мониторинг за замърсяване на почвите с пестициди. Пунктовете се определят от ИАОС – София. Анализите се извършват в РЛ – Хасково към ИАОС. През 2020 г. не са констатирани замърсявания на почвите с пестициди.

4. Замърсяване на почвата с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

Замърсяванията се дължат предимно на аварии при катастрофи или на инцидентни разливи и течове в складовите стопанства за нефтопродукти. През 2020г. на територията на РИОСВ - Хасково замърсяване с нефтопродукти не е констатирано.

5. Ерозия на почвите

Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой, което води до намаляване на почвеното плодородие ежегодно.

Всяка година ерозията е бич за повечето от половината земеделски земи в България. За района на Хасковска и Кърджалийска област на засилена водна ерозия са подложени над 150 хил. дка земи, основно в Кърджалийски регион (общини Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Кирково).

До голяма степен активната водна ерозия в Кърджалийско бе намалена и овладяна с извършеното през миналите години широко мащабно залесяване - залесени над 1 млн. дка нови гори и проведени противоерозионни технически мероприятия.

В равнинната част на региона Горнотракийската равнина, в поречието на р.Марица и на слабо наклонени предпланински възвишения на Източните Родопи, водната ерозия е изразена в по-малка степен поради естественото затревяване и самозалесяване на земите, които не се обработват.

През 2020 г. година не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ - Хасково територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от МЗХ.

6. Засоляване и вкисляване на почвите

В изпълнение на Програма за почвен мониторинг II ниво за 2020 г. е извършено пробовземане и изпитване на почвени проби за вкисляване, включващ 4 пункта в с. Тънково, общ. Стамболово, с.Царева поляна, общ. Стамболово, Любимец, общ.Любимец и с. Константиново, общ.Симеоновград. Извършени са 32 анализа. Резултатите от анализите показват, че в нито един от пунктовете не е установена вредна киселинност на почвите.

7. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

Продължава изхвърлянето на разнородни отпадъци върху почвената повърхност в населените места и извън тях. В резултат на извършени планови и извънредни проверки и дадени предписания през 2020 г. са закрити 48 бр. нерегламентирани сметища.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. Национална екологична мрежа

1.1. Защитени територии

Към момента на територията на РИОСВ-Хасково има обявени по Закона за защитените територии /ЗЗТ/ общо 94 защитени територии /ЗТ/, от които 50 природни забележителности

/ПЗ/, 4 поддържани и 1 строг резерват и 39 защитени местности /ЗМ/ на обща площ приблизително 10559,692 ха /Приложение 1/.

Мрежата от защитени територии представлява около 2,2 % от площта контролирана от инспекцията, което е по-малко от средното за страната (5,3%), т.к. в региона няма големи защитени територии като природни и национални паркове.

ЗМ Находище на редкоцветен салеп (Anacamptis laxiflora) – Ливади Морянци

През 2020г. е обявена една нова защитена територия Защитена местност „Ливади морянци“ с цел опазване на растителен вид редкоцветен салеп (*Anacamptis laxiflora*) и са стартирали две процедури за обявяване на нови защитени територии в землището на с. Ночево, общ. Черноочене и землището на с. Белополяне, общ. Ивайловград.

Тече процедурата по разширяване на Защитена местност „Пропадналото блато“, внесена от ИБЕИ-БАН през 2019г. Поради забраната за организиране на срещи във връзка с извънредното положение, на този етап не е сформирана комисия за разглеждане на предложението от заинтересованите страни.

Започнали са процедури по отстраняване на несъответствия и грешки при отразяване на 5 бр. защитени територии в кадастралната карта, като към края на 2020г. в КК са отразени коректно ЗМ „Ултрабазични скали с пионерна тревна растителност“ и ЗМ „Ливади Морянци“, а ПЗ „Скален прозорец“, ПЗ „Скални образувания в мест. Калето“ и ЗМ „Находище на венерин косъм“ все още са в процедура за коректното им отразяване.

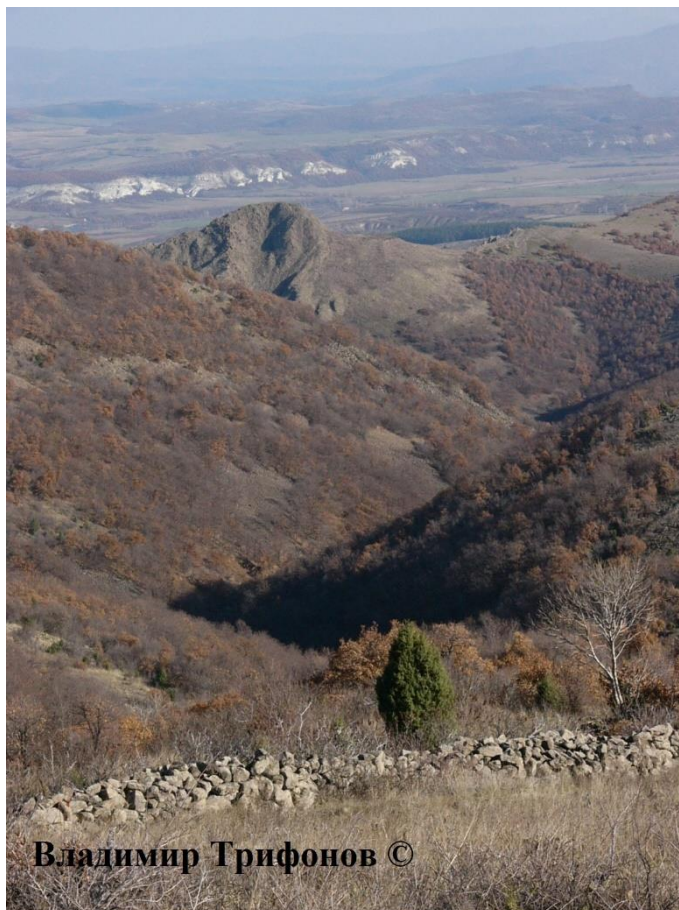
През 2020г със средства от ПУДООС бяха изградени преградни съоръжения от дървен материал за ограничаване навлизането на селскостопански животни (крави и овце) в площта на Поддържан резерват "Борака".

Във връзка с опазване на находищата на блатно кокиче в ПЗ „Сазлъка“, ЗМ „Долната ова“ и ЗМ „Лозенски път“ са извършени предварителни проверки и са дадени съответните предписания за недопускане разораване и бране на кокиче.

Защитена местност Находище на Родопски лопен – Verbascum spatulisepalum

През последните години тече процес по оптимизация на защитените територии, обявяват се нови такива, в случаите, когато има предложение от заинтересовани страни, както и се правят предложения за заличава на такива ЗТ, които са загубили предмета си на опазване. С цел опазване на горите в защитените територии – изключителна държавна собственост, които се стопанисват и охраняват от РИОСВ–Хасково - резерват „Вълчи дол” се изготви и съгласува с РС ПБЗН - Крумовград план за опазване на резервата от пожари.

Резерват Вълчи Дол

През 2020г. в териториалния обхват на РИОСВ - Хасково не са възникнали значими пожари с изключение на пожар, който премина през месец август през ЗМ „Ждрелото на р. Тунджа“ – не са нанесени значими щети, изгорели са предимно треви и храсти.

1.2. НАТУРА 2000

С цел дългосрочното опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие осигуряването на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линеене и зимуване на дивите животни; създаването на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове; участието на Република България в европейските и световните екологични мрежи; ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии е изградена Национална екологична мрежа от защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“.

В териториалния обхват на Инспекцията попадат цели или части от общо 26 защитени зони /33/ от националната екологична мрежа „Натура 2000“, които заемат над половината от територия контролирана от РИОСВ-Хасково.

Към настоящия момент, със заповеди са обявени 12-те защитени зони от НАТУРА 2000 – Директива 79/409 ЕЕС за опазване на дивите птици: BG0002019 “Бяла река”, BG0002103 “Злато поле”, BG0002012 “Крумовица”, BG0002014 “Маджарово”, BG0002081 “Марица-Първомай”, BG0002071 “Мост Арда”, BG0002020 “Радинчево”, BG0002013 “Студен кладенец”, BG0002092 “Харманлийска река”, BG0002106 “Язовир Ивайловград”, BG0002073 “Добростан” и BG0002021 “Сакар”. Останалите 14 защитени зони за опазване на местообитанията на дивата флора и фауна са: BG0000434 „Банска река”, BG0000217 „Ждрелото на река Тунджа”, BG0000287 „Меричлерска река”, BG0001034 „Остър камък”, BG0000435 „Река Каялийка”, BG0000578 „Река Марица”, BG0000442 „Река Мартинка”, BG0000425 „Река Съзлийка”, BG0001032 „Родопи Източни”, BG0001031 „Родопи Средни”, BG0000212 „Сакар”, BG0000195 „Река Тунджа 2”, BG0000218 „Дервишки възвишения 1” и BG0000440 „Река Соколица”. Те са приети с Решение на Министерски съвет и се очаква обявяването им със заповед.

През 2020 г. няма промени в площта или в предмета и целите на опазване на защитените зони в териториалния обхват на РИОСВ-Хасково.

Подробният списък на 33 в териториалния обхват на РИОСВ-Хасково е посочен в Приложение 2.

Обществен достъп до пълната информация за защитените зони има в Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на интернет адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/>.

През 2020 г. експерти от направлението участваха в организирането и представянето на теми в първо регионално събитие за област Хасково на тема: „Подкрепа за по-добро разбиране на подхода за управление на НАТУРА 2000 в България“.

През 2020г. по реда на чл. 31 от ЗБР и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони бяха издадени следните документи по съответните процедури:

- 38 бр. решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие на ППП/ИП върху защитените зони;
- 14 бр. решения за прекратяване на процедурата по реда на Наредбата за ОС;
- 1061 бр. писма за ППП/ИП по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС;
- 134 бр. преценки за ИП/ППП процедури по чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС (преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони на ППП/ИП попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС, по съвместна процедура)(вкл.все още неприключили процедури);

2. Биоразнообразие

По-голямата част от територията, за която отговаря РИОСВ-Хасково попада в Източни Родопи. Като място с изключително високо биологично разнообразие ще посочим някои обобщени характеристики.

Източните Родопи заемат малка част от общата площ на България, едва 5,4% (6005км²), но тук са установени множество ендемични редки и защитени растителни и животински видове.

Установени са 1 950 вида растения от 122 семейства, 350 вида пеперуди, 21 вида риби, 10 вида земноводни, 26 вида влечуги, 273 вида птици и 59 вида бозайници.

Преобладаващите флорни елементи са субмедитеранските и евро-азиатските, следвани от медитеранските. Ендемичният флорен елемент е представен от 85 балкански, 20 български и 7 родопски ендемични вида растения. Разпространени са 28 реликтни вида. За 25 вида единствените за страната находища са тук, 23 са включени в Европейския списък на редките, застрашени и ендемични видове, 12 са глобално редките европейски видове, 37 вида са включени в приложение 2 на Вашингтонската конвенция (CITES), 5 вида – в Бернската конвенция.

Pulsatilla balcana ssp. montana – Планинско котенце

От общо 17 вида земноводни за България, тук са установени 10, като от тях 7 са защитени, 4 включени в Бернската конвенция и 2 вида в Световния Червен Лист на IUSN.

Птиците са представени от 273 вида, като 241 са защитени, 77 включени Червената книга на България, 261 в Бернската конвенция, 7 вида са световно застрашени.

Бозайниците са групата с най-много световно застрашени видове. От 59 вида установени в Източните Родопи, 23 са включени в Световната червена листа на IUSN / Международен съюз за защита на природата /, 12 в категорията “ уязвим “, 11 вида в категорията “ полузастрашен”.

В Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие Източните Родопи са определени като територия с “висока” значимост по отношение на видовото си разнообразие, значимостта по отношение на ендемизма, както и наличие на редките таксони.

Наред с Родопите на територията на РИОСВ-Хасково попада и част от Сакар планина, където се срещат около 600 вида висши растения, 44 от които са включени в Червената книга на България. В Сакар защитените територии обхващат орнитологично важни места, които са от световно природозащитно значение и такива с висока консервационна стойност. Те са от изключителна важност за опазването на световно застрашения от изчезване царски орел.

За териториалния обхват на РИОСВ - Хасково има издадени 147 броя заповеди с обявени общо 202 броя вековни дървета. В Хасковска област са 186 броя, а в Кърджалийска област 16 броя вековни дървета.

Вековно дърво в земл. на с. Силен, общ. Стамболово, обл. Хасково

През 2020г. със Заповед №РД-804/08.10.2020г. на МОСВ в землището на с. Чакаларово, общ. Кирково е обявено 1 бр. ново вековно дърво - Полски ясен и поради унищожение при буря със Заповед №РД-650/10.08.2020г. на МОСВ е заличено 1 бр. вековно дърво – Цер в землището на с. Остър камък, общ. Харманли. Пълен списък на вековните дървета в териториалния обхват на РИОСВ-Хасково е посочен в Приложение 3.

През текущата година бяха посетени трите находища на ресурсния вид Блатно кокиче, включен в Приложение 4 на ЗБР, по писмо на МОСВ (изх. № 05-08-831/08.04.2020г.). и беше извършена оценка на ресурсните възможности на вида, за издаване ежегодна заповед за ползване от МОСВ. През текущата година не бе позволен добивът от посочените находища от страна на Министъра на околната сред и водите.

През 2020 г. експерти от Инспекцията засилиха контрола върху дейността на зоологическа градина “Зоопарк Кенана“ - гр. Хасково и зоологическа градина „Зоокът в парк Н. Й. Вапцаров“ - гр. Димитровград във връзка с изпълнение на заложените условия в Лиценз №32/09.07.2019г и Лиценз № 31/09.07.2019г. издадени от МОСВ.

На територията на Община Минерални бани се намира единствената зоологическа градина „Терариум Минерални бани“ за страната включваща 16 вида екзотични влечуги, като те са част от голямата колекция на Тракийско херпетологично дружество включваща 44 вида от които 38 вида са влечуги.

Терариум

В резултат от предприети действия по сигнали са спасени 83 броя ранени или изпаднали в безпомощно състояние видове, включени в Приложенията на ЗБР. Бедстващите екземпляри от защитени видове, в зависимост от състоянието им, са изпратени в СЦДЖ- Стара Загора или са освободени в подходяща за тях среда.

Интересен случай за 2020 г. е отглеждането на 2 броя хищни птици - голям ястреб */Accipiter gentilis/* и мишелов на Харис */Parabuteo unicinctus/*. в двора на частен имот в с. Горски Извор, общ. Димитровград. Двата екземпляра не са регистрирани в Инспекцията по реда на чл. 92 от ЗБР, поради което е съставен акт за извършено административно нарушение на собственика на птиците.

През 2020г. на територията на РИОСВ-Хасково към НСМБР бе извършен мониторинг на следните видове: *Adiantum capillus-veneris*, *Plex aqifolium*, *Quercus coccifera*, *Eriolobus trilobata*, *Verbascum purpureum*, *Leucojum aestivum*, *Lilum rhodopaeum*, *Cephalnthera epipactodes*, *Himanthoglossum calcaratum*, *Anacamptis laxiflora* и *Orchis provincialis*.

Провански сален – *Orchis provincialis*

Както и през предходните години, така и през 2020 г. експерти от направление “БРЗТЗ” се включиха активно в Среднозимното преброяване на водолюбиви птици в региона, а също така и участваха, при осъществяване на мониторинг на Кафявата мечка на територията на РИОСВ-Смолян към НСМБР.

Експерти от направлението взеха участие в международна операция „Thunder 2020“ на Международната организация на криминалната полиция Интерпол в Световната митническа организация за справяне с незаконен трафик и търговия със защитени растителни и животински видове чрез извършване на съвместни проверки с РДГ-Кърджали и митници.

Защитена местност Средна Арда

През 2020г. бе засилен контролът върху общини, ТП ДГС, както и билкозаготвителните пунктове във връзка с изискванията на Закона за лечебните растения.

За 2020 г. в РИОСВ – Хасково са регистрирани 2 нови пункта в гр. Тополовград и с Чукарово, общ Тополовград. С тях общият брой на билкозаготвителните пунктове е 14, а именно в Хасковска област са 9 броя – съответно в гр. Симеоновград – 1 брой, гр. Любимец – 4 броя, Свиленград – 1 брой, Ивайловград – 1 брой, Тополовград - 4 броя. В Кърджалийска област са 3 броя - Кърджали – 1брой, Момчилград - 1 брой, Крумовград - 1 брой.

През миналата година са извършени 139 регистрации на видове, попадащи под разпоредбите на Закон за биологичното разнообразие и Регламент 338/97 по СИТЕС. Такива са сив папагал-Жако, еклектус, китайски александър, и др.

На територията на РИОСВ-Хасково има две места за отглеждане на регистрирани екземпляри от видовете по Регламент 338/97 в гр. Хасково и с. Сусам, общ. Минерални бани.

През годината, на територията на РИОСВ-Хасково има функционираща една ферма за отглеждане на охлюви в с. Жинзифово, общ. Кърджали. През 2020г. беше засилена контролната дейност на цветарски магазини и зоомагазини във връзка с изискванията на ЗБР и ЗЗЖ.

Инспекцията извършва засилен контрол върху КЕЦ - те на територията на Хасковска и Кърджалийска области по отношение на Разрешително №715/21.07.2017г. на МОСВ, а именно извършването на преместване върху платформи на гнезда на бял щъркел /*Ciconia ciconia*/, намиращи се на ел. стълбове с цел предотвратяване на аварии и опазване на птиците, както и изпълнение на годишен график за поставяне на платформи на електрически стълбове. Общият брой поставени платформи на територията на РИОСВ – Хасково за 2020 г. е 55 броя.

Законът за генетично модифицираните организми забранява освобождаването на ГМО в околната среда и тяхното отглеждане в България, включително на ГМО разрешени за пускане на пазара на ЕС с цел отглеждане. Съгласно закона, министърът на околната среда и водите контролира дейностите свързани с работа с ГМО в контролирани условия и освобождаване на ГМО в околната среда.

Провеждането на контрол върху работа с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в околната среда през 2020 г. се осъществи по утвърдена от МОСВ годишна програма като е извършена проверка съвместно с експерти от ИАОС в Опитна станция по земеделие - гр.Кърджали. По време на проверката са взети проби за изследване от различни сортове – тютюн от опитното поле на станцията в гр. Джебел. Резултатите от извършените изследвания от Аcreditedирана лаборатория на ИАОС гр.София са, че не е установено наличие на генетично модифицирана ДНК във взетите проби.

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби

Съгласно националното и европейското законодателство се изисква разработването на програми за управлението на отпадъците на национално и местно ниво.

Кметовете на общини са отговорни за разработването и изпълнението на програми за управление на дейностите по отпадъците за територията на съответната община. Програмите са неразделна част от общинските програми за околна среда и се разработват, приемат и отчитат по реда на Глава четвърта от Закона за опазване на околната среда.

За изпълнението на мерките, заложи в програмите за управление на отпадъците за територията на съответната община, кметовете на общините в региона, контролиран от инспекцията, са създали условия, при които всеки притежател на битови отпадъци да бъде обслужван, като за целта се осигурява закупуването и разполагането на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други, събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им, почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване, включително организирането на системи на разделно събиране на отпадъци от опаковки (за населени места с население, по-голямо от 5000 жители), сключвайки договори с организации по оползотворяване или други лица, притежаващи разрешение, издадено по реда на ЗУО. Всички общини на територията на инспекцията имат изготвени актуални морфологични анализи, които са валидни за периода от 2019г. до 2024г. във връзка с изпълнен Договор № 12471/13.08.2018 г. с предмет „Определяне на морфологичния състав на отпадъците в Република България“, финансиран по Българо-швейцарска програма за сътрудничество между ПУДООС и „Еко морфология България“ ДЗЗД гр. София, изпълнител. Програмите за управление на отпадъците на всички общини ще бъдат разработени в най-кратък срок след приемането на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) (2021-2028г.) и ще съответстват на структурата, целите и предвижданията, заложи в него.

Всички общини имат приета наредба, с която се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, като част от тях предстои да бъдат актуализирани, за да бъдат съобразени с новите изисквания на ЗУО.

2. Битови отпадъци

Регионалните сдружения на общините в област Хасково експлоатират две съоръжения за обезвреждане на ТБО - в землището на с.Гарваново, община Хасково, което обслужва общините Хасково, Димитровград и Минерални бани и в землището на гр. Харманли, обслужващо общ. Харманли, Любимец, Стамболово, Свиленград, Маджарово, Симеоновград и Тополовград. Двете депа отговарят на изискванията на *Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*. На територията на депото до с.Гарваново, общ. Хасково функционират съоръжения за компостиране на „зелени“ отпадъци и инсталация за сепариране на битовите отпадъци с производство на RDF - гориво от отпадъци. Капацитетът на сепариращата инсталация е обработката на минимум 35000 т/г битови отпадъци, или повече от половината от транспортираните количества за обезвреждане.

На територията на депото за ТБО гр. Харманли също има сепарираща инсталация за битови отпадъци. Капацитетът на съоръжението е над 25 000 т/год при едносменен режим на работа. През 2020 г. общините Харманли и Свиленград завършиха строително ремонтните дейности по проект "Изграждане на общинско съоръжение за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци" по Процедура № BG16M10P002-2.005 "Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци" по приоритетна ос „Отпадъци“ на оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. Предвидено е, инсталацията за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци да започне да работи през 2021 год. Със заповед на директора на РИОСВ – Хасково, от 01.07.2020г. е прекратена дейността по депониране на неопасни отпадъци в Клетка №1 на Регионалното депо в земл. на гр.Харманли, след което обезвреждането на неопасни отпадъци се извършва в Клетка №2 на РДНО гр. Харманли. Община Харманли е започнала извършването на дейностите по закриване на клетка 1 в съответствие с плана за закриване.

През отчетната година отново не бяха осигурени средства по проект за закриване и рекултивация на спряно от експлоатация депо за битови отпадъци на община Любимец – единствено на територията, контролирана от инспекцията.

В област Кърджали е изградено Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене. Въведената в експлоатация през 2016г. Клетка 1 на регионалното депо - гр. Кърджали е с капацитет 97 352 т отпадъци, който вече е запълнен. Със Заповед № 1/25.02.2020 г. директора на РИОСВ – Хасково е наложена преустановителна принудителна административна мярка, с която се спират дейностите по експлоатацията на единствената Клетка №1 на Регионалното депо за неопасни отпадъци, с оператор Община Кърджали, поради превишаване на определения капацитет на клетката. Депонирането на отпадъци в клетката е преустановено. Във връзка с наложената ПАМ са дадени предписания до кметовете на общини Кърджали, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене за предприемане на незабавни действия за осигуряване законосъобразното третиране и обезвреждане на смесените битови отпадъци от населението в съоръжения, отговарящи на нормативните изисквания. Нито една от запитаните регионалните системи (Асеновград, Харманли, Пловдив, Хасково, Мадан) не дава съгласие да приема битовите отпадъци на общините от региона, поради което битовите отпадъци от общините започнаха да се натрупват на съседната площадка, на която се разтоварваха отпадъците от общините в периода 2008-2016г., до изграждане на клетка №1. За спешно решаване на възникналия значителен екологичен проблем РИОСВ – Хасково даде предписание на кмета на Община Кърджали да представи график за дейностите по изграждане на нова клетка №2 (с обем 132120 м³) и съответната инфраструктура към РЦУО – Кърджали. В изпълнение на дадени предписания през 2019г. и в съответствие с изготвения график Община Кърджали е сключила Договор № 17210-03/02.12.2020 г. с „ГД“ СА, гр. Кърджали с предмет за „Инженеринг (проектиране, строителство и авторски надзор) на клетки 2 и 3 на регионален център за управление на отпадъци-Кърджали и обслужваща инфраструктура на клетки 2 и 3“. Община Кърджали не е започнала извършването на дейностите по закриване на депото в съответствие с плана за закриване на депото.

Към депото все още няма изградено съоръжение за предварително третиране на постъпващите битови отпадъци, отделяне на рециклируеми материали и намаляване на количеството за депониране.

За дейности по обезвреждане на отпадъци чрез депониране чл. 60 от ЗУО задължава всеки собственик на депо да предоставя обезпечение, покриващо бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото, а чл.64 от ЗУО изисква превеждане на отчисления с цел да се намали количеството на депонираните отпадъци и да се насърчи тяхното рециклиране и оползотворяване.

Общините, експлоатиращи депото в с. Гарваново са депонирани 33 522 т отпадъци и са превели такси в размер (пълния размер на дължимите отчисления) на 517535,67 лв. по чл. 60

и чл. 64 от ЗУО. Общините, експлоатиращи депото в гр. Харманли са депонирали 10 401 т. отпадъци и са превели отчисления по чл.60 и чл. 64 от ЗУО, в общ размер на 138627,43 лв.

Общините, членове на регионално сдружение „За чисти Родопи“ са депонирали през 2020 г. 29 912 т отпадъци. Постъпили са всички дължими отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО, в размер на 424 226,84 лв.

През 2020г. по банковата сметката за чужди средства на РИОСВ-Хасково са постъпили общо 423 712,06 лв във връзка със съставен акт за публично държавно вземане от 2018г. по реда на чл.166 от ДОПК на Община Кърджали за дължими отчисления за 2017г.

През 2020г. е изпратено уведомление - покана за доброволно изпълнение до Община Черноочене за заплащане на дължимите обезпечения и отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2018г. и 2019 г. в размер съответно на 3924 лв. и 65319лв., които са постъпили в пълен размер по сметката за чужди средства на РИОСВ – Хасково.

През отчетния период РИОСВ - Хасково издаде 10 бр. решения за разходване на част от събраните средства по чл.64 от ЗУО по реда на чл.25 от *Наредба № 7 от 19 декември 2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци.* Освободени са средства за дейности по предварително третиране и оползотворяване на битовите отпадъци на Общините Димитровград и Любимец; за закупуване на транспортно-подемна техника на Общините Ардино, Харманли, Свиленград – 3 бр.; за закупуване на съдове за разделно събиране на отпадъци от Общини Крумовград, Момчилград и Черноочене; за осигуряване на финансиране на разработване на Програма за управление на отпадъците на Община Тополовград. Средства в размер на 309 116,17 лв. са предоставени на общини от Регионално сдружение Харманли; на общини от Регионално сдружение „За чисти Родопи“ – 1 236 384,07 лв; на общини от Регионално сдружение, експлоатиращо депото в с.Гарваново, общ. Хасково – 1 347 663,35 лв.

През изминалата 2020 г. РИОСВ Хасково е възстановила средства от отчисления за обезвреждане на отпадъци във връзка с чл.64, ал.5, т.2 от ЗУО и Заповед № 168/08.07.2020г. на изпълнителния директор на ИАОС - София, на общините Хасково, Димитровград, Ардино, Крумовград и Момчилград, изпълнили целта по чл. 31, ал.1, т.2 от ЗУО, за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци за календарната 2018г., в общ размер на 867 411,76 лв.

През 2020г. експертите от направлението извършиха проверки във всички седемнадесет общини за установяване на замърсявания с отпадъци на речните корита и прилежащите им територии, във връзка с контрол по дадени предписания за организиране на почистването им в случай на установени такива. При проверките не е установено наличие на изхвърлени битови и строителни отпадъци в речните легла и по бреговете им, минаващи през населените места.

РИОСВ-Хасково извърши контрол в общини Минерални бани, Стамболово, Хасково, Свиленград и Любимец по населени места за наличие на нерегламентирани сметища, във връзка с писма на съответните прокуратури. За почистване на установените нерегламентирани сметища са дадени предписания на Общини Минерални бани, Стамболово и Свиленград. Дадените предписания са изпълнени и незаконните сметища са ликвидирани.

Извършени са проверки по населени места във връзка с възникнали нерегламентирани сметища по подадени 25 сигнала. За отстраняване на замърсяванията и почистване на терените са дадени предписания на кметове на общини с определени срокове. Дадените предписания са изпълнени – нерегламентираните сметища са почистени.

Извършена е 1 извънредна проверка по поддържане на чистотата на пътя, пътните съоръжения и обслужващи зони от републиканската пътна мрежа, на територията на ОПУ - Хасково. Въпреки периодично предприеманите мерки за почистване на отпадъци от пътното платно, отводнителните канавки и крайпътни отбивки се натрупват отпадъци. Даденото предписание на ОПУ- Хасково за почистване на установените замърсени пътни участъци е изпълнено.

По данни от годишния доклад по околна среда на регионално депо в с. Гарваново през периода януари–декември 2020 г. са депонирани 35 744 т. твърди битови отпадъци в клетка I, като разпределението по общини е както следва: 12 854 т от Община Димитровград, 1 493 т. от Община Минерални бани и 21 396 т от Община Хасково. Приемането на отпадъците става по предварително уточнен график и приета заявка от притежателя на отпадъците и въз основа на писмен договор. През 2020 г след извършено предварително третиране в сепариращата инсталация са отделени и предадени за оползотворяване 628 т хартия и картон, RDF гориво – 1941 тона, 306 т пластмаса и каучук, 14 т стъкло, 18 т цветни метали и 151 т черни метали.

Съгласно годишния доклад по околна среда, представен от оператора на депо гр.Харманли през изминалата година са депонирани общо 11 585 т ТБО. Количеството по общини е както следва: 3931 т – от Община Харманли; 981 т - от Община Любимец; 198 т. – от Община Маджарово; 3204 т. – от Община Свиленград; 1164 т – от Община Симеоновград; 598 т от Община Стамболово; 1183 т – от Община Тополовград. Приемането на отпадъците става по предварително уточнен график и приета заявка с притежателя на отпадъците и въз основа на писмен договор. През 2020 г. на вход на сепариращата инсталация са приети 18057,120т от тях отделени и предадени за оползотворяване са: 176 т хартия и картон, 280 т полимерни материали (опаковки), 64 тона отпадъци от черни и цветни метали и 26 т отпадъчно стъкло.

Съгласно годишния доклад по околна среда, представен от оператора на депо гр.Кърджали през 2020 г. са обезвредени 31 621 т ТБО. Количеството по общини е както следва: Община Кърджали – 18510 т; Община Ардино – 2257 т; Община Крумовград – 2573 т; Община Кирково – 4238 т; Община Момчилград – 2162 т; Община Джебел – 1557 т. и Община Ивайловград – 313 т. Приемането на отпадъците става по предварително уточнен график и приета заявка с притежателя на отпадъците и въз основа на писмен договор.

На територията на РИОСВ-Хасково има изградено само едно съоръжение за третиране на „зелени“ отпадъци, което се ползва от общини Хасково, Димитровград и Минерални бани. В тези общини е организирано разделното събиране и съхраняване на „зелените“ отпадъци като са поставени „кафяви“ контейнери, които се обслужват от специализирани автомобили.

В общини Хасково, Димитровград, Свиленград, Любимец, Момчилград и Кърджали са изградени и функционират системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки на база сключени договори с организации по оползотворяване. Община Харманли е въвела самостоятелна система за разделно събиране на битови отпадъци и отпадъци от опаковки от населението. Все още две по - малки общини с населени места над 5000 жители не са въвели системи за разделно събиране на отпадъците.

За изпълнението на задълженията за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията, контролирана от инспекцията са изградени и се обслужват системи за разделно събиране в шест общини – Димитровград, Хасково, Кърджали, Свиленград, Момчилград и Любимец от организации по оползотворяване. В общини Димитровград, Хасково, Свиленград и Любимец са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки на база сключени договори с „Екопак България” АД - организация по оползотворяване.

Допълнително с анекс към договорите се урежда и разделното събиране на отпадъци от домакинствата, административните, социални и обществени сгради, заведения за обществено хранене и др. на хартия, пластмаса, стъкло и метал. „Екопак България” АД е сключила договор с „Тракия сепариране рециклиране“ АД, която извършва дейностите по предварително третиране (сортиране, балиране) и временно съхранение на отпадъци от опаковки на площадка в гр. Хасково. На територията на гр. Кърджали и гр. Момчилград е изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки от „Булекопак“ АД. Сортирането и балирането на събраните отпадъци от опаковки също се извършва от „Тракия сепариране рециклиране“ АД.

Системи за разделно събиране на другите групи масово разпространени отпадъци (ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА) не са изградени от общините, като функциите им сега се изпълняват от бизнеса. Всяко дружество, изградило съответната площадка за третиране на тези отпадъчни потоци само решава, дали да сключи договор с някоя от организациите по

оползотворяване или директно с лица, извършващи крайното оползотворяване /обезвреждане на отпадъците.

Действащи градски пречиствателни станции за отпадни води на територията на РИОСВ – Хасково са ГПСОВ - Димитровград, ГПСОВ - гр. Хасково, ГПСОВ - Свиленград, ГПСОВ - Кърджали и ГПСОВ - Момчилград.

3. Строителни отпадъци

На територията на РИОСВ – Хасково няма изградени съоръжения за третиране на строителни отпадъци, отговарящи на изискванията на *Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*, тъй като финансирането им е непосилно за общините. Генерираните строителни отпадъци се депонират на места, определени от кметовете на общините. През годината няма извършено оползотворяване на строителни отпадъци от разрушаване на стари сгради от мобилни съоръжения.

В комплексните разрешителни документи, издадени на регионалните депа в гр. Кърджали, гр. Харманли и с. Гарваново общ. Хасково е разрешено използването и се използват изкопни земни маси и инертни строителни отпадъци за ежедневното запръстяване на работния участък от депото.

При повечето постъпили сигнали за възникнали нерегламентирани сметища се констатира и неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми. При ликвидирането на замърсяванията се почистват както битовите, така и строителните отпадъци.

4. Производствени и опасни отпадъци

И през 2020 г. са извършени планови и извънредни проверки на лица, които генерират и/или третират по - големи количества производствени или опасни отпадъци. Обхванати са обекти за автосервизни услуги, които извършват смяна на отработени масла и автомобилни гуми, производствени предприятия от машиностроенето и производство на облекла, както и лица, извършващи третиране на масово разпространени отпадъци.

При извършените 118 проверки на лица, образуващи, съхраняващи, транспортиращи и оползотворяващи отработени масла и нефтопродукти (66 бр. сервизи за смяна на отработени масла, 52 бр. центрове за разкомплектоване на ИУМПС и производствени предприятия) е констатирано, че е осигурено безопасно съхранение на отработените масла и не се допуска замърсяване на компонентите на околната среда. Отработените масла и нефтопродукти се предават на лица за последващо третиране на база сключени писмени договори. Лицата, извършващи повторна употреба на собствени отработени масла, предимно за смазване на големи детайли или при накаляване на метални изделия, спазват технологията за оползотворяване и условията на издадените разрешителни. Няма установени случаи на нерегламентирано изгаряне на отработени масла и нефтопродукти. Констатирани са пропуски в извършването на класификация на образуваните отпадъци по реда на наредбата и воденето на отчетност по Наредба № 1 от 2014 г., за което са дадени предписания – изпълнени в срок.

При извършените 29 бр. проверки (25 бр. планови и 4бр.извънредни) на производствени предприятия за производство на машинно оборудване, метални изделия, каучукови и пластмасови изделия, ел. инсталации за автомобилната индустрия, на малци и др., е установено, че дружествата разделно събират и съхраняват образуваните производствени и опасни отпадъци на обособени за целта площадки. Не са констатирани случаи на смесване на различни по вид отпадъци, както и на рециклируеми с подлежащи на обезвреждане. Генерират се предимно отпадъци - стружки и изрезки от черни и цветни метали, каучукови и пластмасови отпадъци, отпадъчни бои и лакове, смазвачи и охлаждащи течности, отработени масла, утайки, опаковки и др. осигурени с подходящи съдове/контейнери за съхранението им. Всички дружества имат сключени договори за предаване на образуваните отпадъци за транспортиране и/или третиране на лица, притежаващи необходимите документи по ЗУО. Няма установени случаи на нерегламентирано третиране на отпадъци.

Извършени са 11 бр. проверки на лица от текстилната промишленост, при които е установено, че образуваните отпадъци от производствената дейност (текстилни изрезки и отпадъци от опаковки) се съхраняват без да се смесват в обособени за целта места. Дружествата имат сключени договори за предаване на образуваните отпадъци за транспортиране и/или третиране на лица, притежаващи необходимите разрешения или регистрационни документи по ЗУО. Основен метод за последващо третиране на текстилните материали е обезвреждането им чрез депониране на регионалните депа. Не са констатирани пропуски при воденето на отчетност по отпадъците. Във връзка с постъпили сигнали за нерегламентирано изгаряне на текстилни отпадъци са проверени две дружества, при които е констатирано, че не се изгарят отпадъци и сигналите са неоснователни.

Проверките на автосервизите, шивашките цехове и мебелните предприятия се извършваха основно през отоплителния сезон. Не са установени случаи на нерегламентирани дейности с отпадъци в тези обекти, в т.ч. нерегламентирано изгаряне с цел осигуряване на отопление.

През 2020г. „Неохим“ АД приключи с дейностите по закриване на депата с преустановена експлоатация, съгласно Плановете за привеждане в съответствие по закриване и рекултивация на трите депа - „Депо за отпадъци от дестилация на МЕА“, „Депо за производствени отпадъци – Черногорово” и „Депо за утайки от пречистване на отпадъчни води“. Получени са съответните разрешения за ползване по реда на ЗУТ. Със становища на осн. чл. 42, ал. 2 от *Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*, РИОСВ – Хасково потвърждава закриването на тези депа с мотиви, че е извършена техническа рекултивация в съответствие с одобрените инвестиционни проекти и е извършен първи етап от биологичната рекултивация, включващ затревяване на технически рекултивираното депо (наторяване, засаждане на тревни смеси и поливане), в съответствие с проекта за рекултивация за всяко депо. През годината започна експлоатация на новото „Депо за опасни и неопасни производствени твърди отпадъци“ на „Неохим“ АД, състоящо се от една клетка за опасни отпадъци и една клетка за неопасни отпадъци, като вече се депонират както производствени неопасни, така и опасни отпадъци. Производствените отпадъци от „Депо за отпадъци от филтруване на магнезиева добавка“ са своевременно депонирани в клетката за неопасни отпадъци на депото.

Във връзка с изтеклите срокове за закриване и рекултивация на депата за производствени и опасни отпадъци, неотговарящи на изискванията, ТЕЦ „Марица 3“ АД изготвя отчети на всеки три месеца за изпълнените мерки, свързани с рекултивацията на депата, съгласно условията от Решенията на МОСВ. Но и през тази година отново се констатира липсата на съществен напредък и неизпълнение на техническа рекултивация на сгуроотвали „Галдушки ливади“ и „Горен бюк“. Дружеството продължава да извършва и през 2020г. само изкопни дейности и подравняване по само един от сгуроотвалите „Галдушки ливади“. В началото на 2020г. на оператора е съставен АУАН и е издадено НП за установеното забавяне през 2019г. ТЕЦ „Марица 3“ АД не е имала работни часове за производство на електро енергия както през 2019г., така и през 2020 г. - основна причина за забавянето, изтъквана от тях.

При извършваните проверки на място през 2019 г. няма установени лица, които да образуват и/или съхраняват отпадъци от живак. На територията, контролирана от РИОСВ Хасково няма инсталации по вид "голям източник", посочени в чл. 11, буква а), б), и в) от Регламент (ЕС) 2017/852 за:

- Производство на хлоралкални продукти;
- Пречистване на природен газ;
- Дейности по добив и топене на цветни метали.

През 2020г. РИОСВ – Хасково не е извършила контрол по превози на отпадъци, за които се изисква нотификации съгласно Регламент (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъците, тъй като в териториалния обхват на инспекцията не е имало случай – обект на нотификация.

Във връзка с контрол на превози по общите информационни изисквания на чл. 18 от Регламента са извършени две проверки за трансграничния превоз на отпадъци на площадки на лица, извършващи дейности по третиране - на „Ворлд Пластик“ ООД, Свиленград и „ИК

Наталия“ ООД, Кърджали. За извършените превози на отпадъци от зеления списък са представени документите по чл. 18 от Регламента – Приложение VII и договори. Двете лица са осъществили превоз на отпадъци в Р България, за които не се изисква нотификация, но не са изпратили до РИОСВ - Хасково по електронна поща копие на попълнен формуляр по Приложение VII на Регламент (ЕО) № 1013/2006, подписан в поле 12. На „Ворлд Пластик“ ООД, и ИК „Наталия“ ООД са изпратени покани за съставяне на акт за установеното нарушение.

При извършените 71 планови проверки за спазване изискванията за третиране на отпадъците и условията на разрешенията и регистрационните документи, освен „Ворлд Пластик“ ООД гр. Свиленград и „ИК Наталия“ ООД гр. Кърджали няма установени други лица, които да са приемали на площадките отпадъци, предмет на трансграничен превоз.

В резултат на извършения контрол, във връзка със спазване на екологосъобразното управление на отпадъците, може да се направи извод, че лицата които генерират производствени или опасни отпадъци, събират и съхраняват разделно отпадъците си на площадки, отговарящи на нормативните изисквания. Установените пропуски при съхранението на отпадъците са отстранявани в кратки срокове. Дейностите по третиране на отпадъци се извършват при спазване на условията на издадените разрешителни и/или регистрационни документи. Отчетността за дейностите по отпадъци се води редовно и правилно в голяма степен. Приемането и предаването на производствените и опасните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи необходимите документи за съответната дейност по третиране на отпадъци.

На територията на РИОСВ - Хасково действат следните съоръжения за третиране на отпадъци:

1. Цех „Циментови мелници“ на „Вулкан Цимент“ АД, Димитровград оползотворяване на неорганични минерални отпадъци с код R5 при производство на цимент;
2. Леярски цех на „Монек – юг“ АД, Кърджали – оползотворяване на отпадъци от черни метали чрез топене и леене до готови изделия (R4); оползотворяване на отпадъци от леярска пръст, преди и след леене, генерирани от същия цех (R5) и повторна употреба на собствен отпадък – минерални масла – (R9);
3. Апарати за физикохимично третиране - чрез микро вълни и последващо раздробяване на болнични отпадъци на „Екостер” ООД в гр. Хасково и в „МБАЛ – Хасково“ АД, гр. Хасково за автоклавиране и раздробяване на „МБАЛ Д-р Атанас дафовски“ АД гр. Кърджали;
4. Инсталации за изгаряне на растителни отпадъци (слънчогледова люспа) с оползотворяване на получената енергия (R1) на „Зайчев и син“ ООД при оранжерийно производство на зеленчуци, разположени в гр. Харманли и гр. Любимец и „Агро Омега“ ЕООД, гр. Любимец и за изгаряне на опаковки от дървесни материали на КТПУ Ксанекс в с. Жълти бряг, общ. Стамболово
5. Оползотворяване на неорганични минерални отпадъци (пепели от ТЕЦ) с код на дейността R5, като добавка при производство на бетонови разтвори от „Автолукс“ ООД, „Бетран“ АД, „Стелман“ ООД, „Строителна компания АБС“ ООД
6. Инсталация за рециклиране на собствени отпадъци от полиамид на „Теклас – България“ АД – дружеството е проверено само извънредно;
7. Регионален център за неопасни отпадъци на общини Хасково, Димитровград и Минерални бани, включващ депо, сепарираща инсталация с производство на RDF - гориво от отпадъци и съоръжение за компостиране на зелени отпадъци;
8. Регионално депо за ТБО на общини Харманли, Свиленград, Любимец, Симеоновград, Маджарово, Стамболово и сепарираща инсталация.
9. Регионален център за управление на отпадъците гр. Кърджали и инсталация за механично биологично третиране на „зелени“ отпадъци;
10. Инсталация за рециклиране на отпадъчни профили от ПВЦ на „Бултем“ ООД;

11. Оползотворяване на неорганични минерални отпадъци (пепели от ТЕЦ) с код на дейността R5, като добавка в портланд цименти от „Еко цем“ ЕООД;
12. „Имерис минералс България“ АД, Завод „Бентонит и зеолит“ и Завод „Перлит“ - повторна употреба (R9) на собствен отпадък – минерални масла;
13. Третиране на утайки от ПСОВ чрез „верми“ технология „Мейтс-дизайн“ ООД и „Мегастрой груп“ ООД – установено е, че „Мегастрой груп“ ООД продължава да не извършва дейност;
14. „Тракия сепариране и рециклиране“ АД – съоръжение за сепариране на отпадъци от опаковки;
15. „Сириус стар БГ“ ЕООД - препакетиране на отпадъците на мястото на образуване им и на площадка в гр. Димитровград;
16. „Екопет“ ООД и „Воролд пластик“ ООД - третиране на неопасни отпадъци (пластмасови опаковки) – и през 2020 г. „Екопет“ ООД не е проверен, тъй като не е извършвало дейност и не са открити техни представители след многократни посещения.
17. „Атанасов 9992“ ЕООД - рециклиране на отпадъци от ПВЦ и производство на готово изделие (маркучи) - не е проверен, тъй като дружеството не е извършвало дейност и не са открити техни представители след многократни посещения.
18. Апарат за автоклавиране, комбиниран със шредирене на опасни болнични отпадъци на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ АД, гр. Кърджали – извършена е само извънредна проверка.
19. ИК Наталия ООД –инсталация за оползотворяване/преработка на сапшок (остатъчни осапунени мазнини) до получаване на карбокси киселини.
20. „Бурденис компост“ ЕООД, гр. Свиленград – площадка за компостиране на биоразградими отпадъци на Община Свиленград, обекта не е включен в плана за контролна дейност на инспекцията за 2020г. тъй като разрешението за ползване на обекта и регистрационния документ са издадени в края на годината.

Всички работещи съоръжения за оползотворяване на отпадъци са проверени през годината. Те изпълняват поставените условия към разрешителните и регистрационни документи за дейности по третиране на отпадъците и нормативните изисквания.

5. Болнични отпадъци

По-голяма част от лечебните заведения предават болничните отпадъци за предварително третиране чрез микровълново обеззаразяване на „Екостер“ООД, гр. Хасково. Третирането на отпадъците се извършва в два апарата тип „Медистер 160” на фирма „Метека” с капацитет 156 кг/ден, разположени съответно на територията на МБАЛ АД, гр. Хасково и МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски”АД, гр.Кърджали. Третираните по този начин болнични отпадъци се предават за обезвреждане чрез депониране на Регионално депо в с. Гарваново, обл. Хасково и на депото в с. Вишеград, обл.Кърджали. В края на годината МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски”АД, гр. Кърджали започна да третира болнични отпадъци, образувани от лечебната им дейност в собствен паров стерилизатор, модел Vakulab PL 9612-1H R „Special” с капацитет 600 л/час и последващо раздробяване на отпадъците.

ДПБ гр.Кърджали, МБАЛ „Д-р С. Ростовцев”ЕООД, гр.Момчилград и МБАЛ „Живот+”ЕООД, гр. Крумовград предават болничните си отпадъци за третиране чрез автоклавиране на „МЛ- България” АД.

6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ

За изтеклата 2020г. в утвърдения план - график за проверки на РИОСВ - Хасково са включени 283 проверки по управление на отпадъците, от които са извършени общо 197 бр., или 69,6% от планираните. Не са извършени 86 планови проверки, като някои от непроверените лица са прекратили са дейности с отпадъци, не са работили при посещения на

място, прекратили са производствената си дейност или са търговци и брокери на отпадъци и лица, извършващи транспорт на отпадъци, които не са открити на адреса на седалището на дружеството. По – голямата част от неизпълнените проверки се дължат на ограниченията за пътуване, наложени с извънредното положение, във връзка с пандемията от Ковид-19, на намаления поради продължителен регламентиран отпуск брой на експертите и на големия брой и обем на извънредните проверки и задачи през годината.

Заедно с плановите проверки са извършени 260 извънредни проверки по жалби и сигнали, по писма на МОСВ и други административни органи, съвместни проверки с органите на МВР, последващ контрол по изпълнение на дадени предписания и 33 бр. ДПК. Извършени са проверки на лечебни заведения; на лица извършващи дейности с отпадъци за спазване изискванията на Регламент ЕО 1013/2006; за наличие на нерегламентирани замърсявания по населените места и по речните корита на територията на всички общини и др.

При извършените проверки през периода са дадени общо 210 предписания (в т.ч. и със срок незабавно и постоянен), изискващи предоставяне на липсващи по време на проверката документи, за отстраняване на установени екологични нарушения, за извършване на класификация на генерирани отпадъци или водене на отчетност по отпадъците. По-голямата част от проверените лица, генериращи или извършващи дейности с отпадъци, отстраняват своевременно констатираните несъответствия и изпълняват законовите изисквания по-добре - изпълнени в срок са 193 бр.

През 2020г. за нарушения на екологичното законодателство експертите в направлението са съставили 14 АУАН. Издадени са 18 НП на обща стойност 118900лв.

Утвърдени са 132 бр. работни листове за класификация на отпадъците, като лицата, извършили класификация на образуванията от дейността им отпадъци през 2020г. са 53, а броят на обектите, за които е извършена класификация е 57.

През 2020г. експертите от направлението са извършили 59 проверки по постъпили жалби и сигнали, които се отнасят предимно за образувани нерегламентирани сметища (25 бр.) и незаконни дейности с отпадъци - 6 бр., за нерегламентирано изгаряне на отпадъци, 7 бр. за нерегламентирано изхвърлени гуми, 4 бр. за незаконни дейности с ИУМПС, 2 бр. свързани с проблеми със сметосъбирането и др. За установените нарушения са дадени задължителни предписания на кметове на общини и оператори – 22 бр. Извършени са 51 бр. проверки за изпълнение на дадените предписания. В резултат са закрити 48 бр. нерегламентирани сметища и 2 незаконни площадки за третиране на ИУМПС от физически лица, като замърсените терени са възстановени в първоначалния им вид.

През 2020г. са извършени 49 броя планови проверки, във връзка с осъществяване на контрол по изпълнението на чл.59, ал.1 и чл.14 от ЗУО и *Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса на лица, пускащи на пазара продукти, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци*. Извършени са проверки на лица, членове в организации по оползотворяване, както и на лица, които заплащат продуктова такса към ПУДООС. По време на проверките е констатирана липса на документи, както и незаплатени продуктови такси. Дадени са общо 63 предписания за представяне на липсващи документи, както и за незаплатена продуктова такса към ПУДООС, които са изпълнени в срок.

Във връзка със заповеди № РД-321/22.04.2020г. и № РД-345/04.05.2020г. на министъра на околната среда и водите, с които са определени членовете на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак“ АД и „Булекопак“ АД, незаплатили продуктови такси, са извършени 3 проверки на фирми, които следва да заплатят продуктова такса за опаковки за 2019г.

По постъпил сигнал са извършени и две проверки на фирми, които използват и пускат на пазара полимерни торбички, които не отговарят на Наредбата: размери 390 мм/490 мм; дебелина от 25 микрона; обозначение с надписи на български език, отпечатани върху всяка опаковка на торбичките с информация за наименование, седалище и адрес на лицето, което пуска на пазара торбичките и с обозначение “торбичка за многократно използване”.

В резултат на извършените проверки на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци са събрани продуктови такси към ПУДООС в размер на 22 377,11 лв.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

РИОСВ – Хасково осъществява контрол на шума, излъчван от промишлени инсталации и съоръжения според разпоредбите на *Закона за защита на шума в околната среда* по утвърден график, съгласно методиката за ”Определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие”.

От утвърдения за 2020г. от МОСВ годишен график за контрол на промишлени обекти, източници на промишлен шум в околната среда е извършено измерване на показателите на излъчвания шум на всички 16 обекта, предвидени в плана за контролната дейност на РИОСВ-Хасково. Констатирано е спазване на регламентираните гранични стойности и съответствие със ЗЗШОС.

Съвместно с РЛ – Хасково към ИАОС – гр. София е извършена проверка на дейността на мелничен комплекс „Димитър Пилев“, с. Конуш, общ. Хасково във връзка с постъпила жалба за излъчване на силен шум. Извършени са контролни измервания на нивата на шум в 1бр. точка фоново ниво, 8 бр. точки по измерителен контур и 1бр. точка в мястото на въздействие. Резултатите от измерванията показват спазване на регламентираните нива за шум. По време на проверката не са представени собствени периодични измервания на нивата на шума, излъчван в околната среда, за което е дадено предписание.

Във връзка с подаден сигнал е извършена проверка на цех за метални конструкции и нестандартно оборудване в с.Среднево, общ. Черноочене на „Технострой Инженеринг“ ЕООД, Димитровград. При проверката са извършени контролни измервания на нивата на излъчвания шум в 9 броя точки по измерителния контур, един брой измерителна точка на фоново ниво и два броя в мястото на въздействие, а именно къща в с.Среднево, разположена на отстояние 10 м от цеха и СОУ „Христо Смирненски“ в с. Черноочене, на отстояние 100 метра от цеха. Резултатите от извършеното измерване показват превишение само в една точка - в място на въздействие - къща на ул. “Трета“ №3 в с. Среднево. За констатираните несъответствия с изискванията на *Закона за защита от шума в околната среда* е дадено предписание да се предприемат мерки, осигуряващи намаляване на нивата на излъчвания шум извън границите на производствената площадка на цеха. Предписанието е изпълнено.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Районът на инспекцията се обслужва от РИОСВ- Стара Загора.

III.4. ХИМИКАЛИ И УРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Управлението на химикалите има за цел постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и опазване на околната среда посредством засилване ролята и отговорността на индустрията, осигуряване на безопасната им употреба в условията на свободно движение на химикалите на вътрешния Европейски пазар и предотвратяване на последствията от промишлени аварии.

Националната политика по управление на химикалите се основава на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС)* и изискванията на

Директива Севезо III, транспонирана в българското законодателство в *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) - Глава седма "Предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване", Раздел I "Контрол на опасностите от големи аварии" и подзаконовите нормативни актове към тях.

Общият брой задължени лица, планирани за контролни проверки през 2020 г. е 45, в това число – 3 броя попадащи в обхвата на Глава Седма, Раздел I от ЗООС и 42 броя по ЗЗВВХВС.

Контролна дейност по прилагане на глава седма, раздел I от ЗООС е свързано с контрол по прилагане на мерките, заложи в Докладите за безопасност (ДБ) за обектите с висок рисков потенциал

През 2020 г. действащите на територията, контролирана от РИОСВ - Хасково предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал, са „Неохим”АД, Димитровград, площадка А и „Горубсо-Кърджали” АД, гр. Кърджали.

„Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, площадка гр. Кърджали, с оператор „Хармони 2012“ ЕООД, София, е с потвърдена от МОСВ класификация по чл.103, ал.7 от ЗООС като предприятие с висок рисков потенциал, но към настоящия момент предприятието не е изградено.

През 2020 г. не са регистрирани случаи на големи аварии с опасни вещества на контролираната територия.

На територията, контролирана от РИОСВ-Хасково няма предприятия, класифицирани с нисък рисков потенциал.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Във връзка с определени от МОСВ приоритети относно производство, съхранение и пускане на пазара на опасни химични вещества за 2020 г. са изпълнени следните цели:

- контрол на условия за екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения по *Регламент (ЕС) 2017/852* относно живака - проверена е 1 фирма (дистрибутор на химикали), която съхранява живачни съединения, няма несъответствие;
- по *Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH*:
 - Контрол на 1 производител и вносител на дървени въглища за извършена регистрация по *Регламента*. Във връзка с постъпил сигнал в МОСВ за предлагани на пазара дървени въглища, чиито производители/вносители не притежават необходимата регистрация съгласно Регламент REACH, експертът по химикали и управление на риска извърши и 6 броя извънредни проверки на цех за производство на дървени въглища, големи строителни хипермаркети и петролни компании, които пускат на пазара дървени въглища, с оглед установяване на съответствието с изискванията на дял II на Регламент REACH. Не е установено несъответствие.
 - Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност (ИЛБ) и сценариите на експозиция (СЕ) – проверена е 1 фирма.
 - Изпитване на изделие, закупено от сайт за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-8) -От онлайн магазин за бижута и аксесоари за коса е закупено изделие. Извършено е лабораторно изпитване по показател никел, вещество с вписване 27 на Приложение XVII на Регламент REACH, в изделия предназначени за контакт с кожата. Не е установено несъответствие.
 - Предприемане на съответни действия при нотификации от Комисията за защита на потребителите не са постъпили нотификации.
 - Проверка на фирма за разрешаване на употребата на опасни химични вещества, включени в Приложение XIV на REACH - проверена е 1 фирма, няма несъответствие.
- Проверки по *Регламент (ЕС) 2019/1021 (относно устойчивите органични замърсители)* - проверени са 4 бр. фирми, няма несъответствие.

- Контрол на операторите на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал - проверени са 3 фирми, няма несъответствие.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

През 2020 г. са проверени 3 бр. предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 от ЗООС. В рамките на осъществявания контрол не са давани предписания. От планираните 42 бр. проверки на обекти, подлежащи на контрол по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси са извършени 40 бр. Извършени са и 7 бр. извънредни проверки, в т. ч. 1 бр. във връзка със сигнал и 6 бр. проверки на големи строителни хипермаркети, петролни компании, в т. число на вносител и регистрант на дървени въглища, с оглед установяване на съответствието с изискванията на дял II на Регламент REACH. В рамките на осъществявания контрол през годината са дадени общо 33 бр. предписания за отстраняване на констатирани нарушения, които са изпълнени. За констатирано през 2019 г. нарушение (внос на натриев хидроксид без извършена регистрация в Европейската агенция по химикали (ЕЧА)), през 2020 г. е съставен 1 бр. АУАН и издадено от директора на РИОСВ Хасково 1 бр. НП по ЗЗВВХВС на стойност 10000 лв.

В резултат от осъществената контролна дейност е постигнато по-добро спазване на законовите изисквания за безопасното съхранение на опасните вещества в самостоятелен вид и в смеси.

3.1. Химикали

- Регламент (ЕО) № 1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

През 2020 г. са извършени 47 проверки на 47 задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH), като при 19 от тях са дадени предписания за представяне на документацията по Приложение № 2 от Указанията за провеждане на контролна дейност по ЗЗВВХВС, във връзка с прилагането на Регламент REACH и Регламент CLP, утвърдени от министъра на околната среда и водите. От проверените лица, по смисъла на Регламент REACH 2 дружества са производители, 1 е вносител, 7 са дистрибутори и 34 са потребители надолу по веригата. Дадени са общо 33 предписания, като всички са изпълнени. Във връзка с Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕЧА (REF-8) - контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси е проверена 1 фирма. В рамките на проекта е проверено спазването на разпоредбите за ограничаване на вещества, включени в приложение XVII на Регламент REACH. От онлайн магазин (на фирмата) за бижута и аксесоари за коса на територията на България е закупено изделие (гривна). Изделието е изпратено в акредитирана лаборатория за изпитване съдържанието на никел, вещество с вписване 27 на Приложение XVII на Регламент REACH. Не е установено несъответствие.

При 38 броя от проверените дружества са изисквани ИЛБ на български език, изготвени съгласно изискванията на Регламент REACH, съдържащи информация за съответното химично вещество/смес, съгласно изискванията на REACH и CLP и предоставянето им надолу по веригата на доставки. На 3 от проверяваните фирми са дадени предписания за осигуряване на актуални ИЛБ. Всички са изпълнени.

Извършена е проверка на 1 дружество, употребяващо химичното вещество хромов триоксид, което отговаря на критериите за класифициране като канцерогенно (категория 1A) и мутагенно (категория 1B) в съответствие с Регламент CLP и е включено в Приложение XIV към Регламент REACH с дата на забрана за употреба 21.09.2017 г. Не е установено несъответствие.

- Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)

През 2020 г. не са извършени проверки на задължени лица по Регламент CLP.

- Регламент № 648/2004 относно детергентите

Извършени са 7 бр. проверки на 7 дружества, в съответствие с утвърдени указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламента относно детергентите и не са установени несъответствия.

- Регламент № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC)

Извършена е 1 проверка на дружество, което в производствената си дейност употребява и съхранява технически перметрин. Веществото перметрин е включено в Приложение I (Списък на химикалите, посочени в чл. 7), част I (Списък на химикалите, за които се прилага процедурата за уведомление за износ, посочени в член 8) на Регламент PIC. Веществото е в подкатегория P(1) – пестицид от групата на продуктите за растителна защита и ограничение за употреба 3 – забрана (на въпросната подкатегория или подкатегории) според законодателството на ЕС. Дружеството е спазило процедурата по уведомление за износ съгласно чл. 8 на Регламента (чрез ePIC на ЕСНА), уведомлението е валидирано и има валиден Референтен идентификационен номер (RIN) за календарната 2020 г. При проверката е представена информацията, придружаваща изнасяното изделия, а именно: уведомление за износ, информационен лист за безопасност (ИЛБ) на английски език. Като износител на PIC химикал, дружеството изпълнява задълженията си, в съответствие с чл. 10 на Регламент PIC, като е поддало годишен доклад с количеството изнесено вещество от Приложение I на PIC Регламента през предходната година чрез ePIC на ЕСНА.

- Регламент № 2017/852 относно живака

Извършена е 1 проверка, на дружество - дистрибутор на химикали по смисъла на Регламент REACH. Установено е, че дружеството съхранява живачните съединения в оригинална, фабрична опаковка, в отделен склад с ограничен достъп. На територията, контролирана от РИОСВ-Хасково не са установени оператори, които произвеждат, внасят и/или изнасят продукти съдържащи живак (съгласно приложение II на регламента), смеси на живак или живачни съединения и оператори на производствени процеси (съгласно приложение III на регламента), включващи употребата на живак или живачни съединения.

- Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

През 2020 г. са извършени 5 бр. проверки на задължени лица по Регламент УОЗ. Не са установени вещества, влизащи в приложното поле на Регламент УОЗ.

- Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

През 2020 г. са извършени 32 бр. проверки на 32 дружества по прилагане изискванията на *Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси*. При 5 от извършените проверки са дадени 7 бр. предписания, които са основно за актуализиране на изготвените оценки на безопасността на съхранението на химикалите и осигуряване спазването на общите изисквания за складовото помещение за съхранение на химикали. Всички предписанията са изпълнени в срок.

Установено е, че повечето дружества спазват общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл. 6 от Наредбата.

3.2. Управление на риска от големи аварии

Три са дружествата на територията на РИОСВ-Хасково, класифицирани с висок рисков потенциал, в съответствие с чл. 103, ал. 2 от ЗООС - „Неохим” АД, гр. Димитровград, „Горубсо-Кърджали” АД, Кърджали и „Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, гр. Кърджали, с оператор „Хармони 2012“ ЕООД, София.

През 2020 г. действащите предприятия с издадени решения за одобряване на актуализиран доклад за безопасност (ДБ) са две - Неохим” АД, гр. Димитровград и „Горубсо-Кърджали” АД, гр. Кърджали:

- „Неохим” АД, Димитровград, площадка А, операторът притежава Решение № 10-

A4/2020 г. за одобряване на актуализиран Доклад за безопасност;

- „Горубсо-Кърджали” АД, гр. Кърджали, операторът притежава Решение № 156-A1/2017 г. за одобряване на актуализиран Доклад за безопасност.

„Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, гр. Кърджали, с оператор „Хармони 2012“ ЕООД, София, е с потвърдена класификация по чл.103, ал.7 от ЗООС като предприятие с висок рисков потенциал, с писмо на МОСВ, с изх. № УК-36/11.02.2019 г. Производствена дейност не се извършва. Извършва се строителна дейност по изграждането на новите производствени мощности на подобект “Велц инсталация“. В експлоатация се поддържа само пречиствателната станция за отпадни води.

На територията, контролирана от РИОСВ-Хасково няма предприятия, класифицирани с нисък рисков потенциал.

През 2020 г. са планирани и извършени 3 бр. проверки на 3 предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 от ЗООС. Не са давани предписания.

При извършените съвместни проверки на операторите на предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 5 от ЗООС е установено, че:

- В актуализираните доклади за безопасност подробно са описани общите цели на политиката за предотвратяване на големи аварии и осигуряване на безопасна експлоатация на предприятията, опазване живота и здравето на работещите в тях, както и опазване населението и околната среда в близост до тях. Подробно са идентифицирани опасностите от големи аварии в предприятията и вероятността за възникването им, въз основа на които са предвидени мерки за намаляване на риска от възникване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

- Политиката за предотвратяване на големи аварии се прилага чрез действащата Система за управление на мерките за безопасност (СУМБ).

- Изготвени са вътрешни аварийни планове и е създадена организация за предотвратяване на евентуално възникналите аварии и ограничаване на последствията от тях.

През отчетния период експертът по химикали е извършил и 16 бр. проверки на 16 бр. предприятия/съоръжения, в които са налични опасни вещества от Приложение №3 към ЗООС, но не се класифицират като ПСНРП или ПСНРП въз основа на извършена класификация в съответствие с критериите по Приложение №3 към ЗООС. При проверките се изисква операторите да представят и поддържат в наличност изготвен доклад от извършената класификация. Дадени са 4 бр. предписания за изготвяне и представяне на доклад от извършена класификация по ЗООС, които са изпълнени в срок.

4. Проведени информационни кампании и участие в проекти на МОСВ

Във връзка с Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-8) - контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси е проверена 1 фирма. В рамките на проекта е проверено спазването на разпоредбите за ограничаване на вещества, включени в приложение XVII на Регламент REACH. От онлайн магазин (на фирмата) за бижута и аксесоари за коса на територията на България е закупено изделие (гривна). Изделието е изпратено в акредитирана лаборатория за изпитване съдържанието на никел, вещество с вписване 27 на Приложение XVII на Регламент REACH. Не е установено несъответствие.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

През 2020 г. са издадени общо 3 броя решения по ОВОС за одобряване на инвестиционни предложения - две решения по ОВОС за „Разширение на обществено-обслужващ комплекс“ и „Изграждане на хотелски комплекс“ в землището на с. Капитан Андреево, общ. Свиленград, обл. Хасково, които попадат в отрасъл „Туризм и отдих“ и едно решение по ОВОС за

одобряване на ИП за „Строителство на открит рудник за добив на скално-облицовъчни материали от находище „Агликина поляна“ в землище на с. Егрек, с. Голям Девесил, с. Девесигово, общ. Крумовград, обл. Кърджали, което попада в отрасъл „Открит добив в кариери и рудници на суровини при площ над 25 хектара“ и в община Крумовград.

През годината са постановени общо 61 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. От тях 57 са с характер „да не се извършва ОВОС“ и 4 – с характер „да се извърши ОВОС“ за инвестиционни предложения /ИП/: „Обособяване на площадка за инсталация за преработка на отпадъци от пластмаса в част от поземлен имот с идентификатор 40909.122.125 в град Кърджали“, „Водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения ТК-3 и ТК-3А, разположени в ПИ с идентификатор 77195.732.86 по КК на гр. Хасково“, „Водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения ТК-3 и ТК-3А, разположени в ПИ с идентификатор 77195.732.86 по КК на гр. Хасково“ и „Увеличаване на производителността на съществуваща инсталация за преработка на златосъдържащи полиметални руди от 80 000 на 100 000 т/руда годишно и на краен продукт – сплав „Доре“ от 0,22 на 2,74 т/г.“.

Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от РИОСВ– Хасково за 2020 г. по общини и отрасли в табличен вид:

Община/отрасъл	Селско, горско водно стопанство	Минно дело	Енергийно стопанство	Предприятия в хранително-промишленост	Инфраструктурни ИП	Други ИП	Туризъм и отдих
Харманли	2		1	1			1
Стамболово	1						
Димитровград	1					1	
Свиленград	8		1		1		
Минерални бани	2						
Хасково	1	4		2		4	
Любимец	3					1	
Ивайловград	1				1		
Кърджали	1	1	1	1	2	4	
Крумовград				2			
Кирково	2						1
Джебел					2		
Черноочене	1				1		

В таблицата не са включени 2 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, които попадат в повече от една категория от Приложение № 2 на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ на територията на община Хасково и община Минерални бани, 1 брой решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, което попада в две общини - Хасково и Димитровград и отрасъл „Енергийно стопанство“ и 1 брой решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за разширение и изменение на ИП на територията на община Кърджали.

Постановени са 29 решения за прекратяване на процедури по ОВОС – прекратени по недопустимост – 2 броя, прекратени поради неизпълнение на указания на РИОСВ (не е представена изискана от РИОСВ информация и документация) – 18 броя и прекратени по искане на възложителя – 9 броя. Едно решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е обжалвано и отменено.

Издадени са 8 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка с характер „да не се извършва ЕО“. Седем от решенията са за област Кърджали, а едно – за област Хасково.

Издадено е едно решение за прекратяване на процедура по ЕО.

През 2020 г. са извършени 2 броя планови проверки – 1 брой по поставени условия и мерки в решение по ОВОС и 1 брой по поставени условия в Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Резултатите от проверките показват, че поставените мерки и условия в решенията по ОВОС и решенията за преценяване на необходимостта от ОВОС се изпълняват.

Извършени са 4 броя извънредни проверки по подадени сигнали:

- Една проверка по сигнал - призив за съдействие от жители на град Свиленград относно изсичане на дървета и изградени заведение и паркинг на тяхно място, при която не са установени нарушения на екологичното законодателство.

- Две проверки във връзка с подадена жалба за незаконно строителство в с. Минзухар, общ. Черноочене на следните обекти:

- градина за отглеждане на плодове, зеленчуци, билки, лозови насаждения, оранжерия и др. с изградена система за капково напояване и сондаж;
- кравеферма, сеновал, ел. мрежа и водопровод към нея.

За констатираните при проверката нарушения на екологичното законодателство са съставени актове на собствениците на обектите и са издадени наказателни постановления.

- Една проверка по Комплексно възражение от сдружение „Балканка“ против издаване на разрешително за заустване на отпадъчни води в р. Крумовица за обект: „Добив и преработка на златосъдържащи руди от участък „Ада тепе“ на находище „Хан Крум“. Не са констатирани нарушения.

Извършени са и 5 извънредни проверки по текущи процедури за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по реда на Глава шеста от ЗООС:

- ИП за „Млекопреработвателно предприятие“ в с. Малево. Дадено е предписание да не се извършват производствени дейности до издаване на краен административен акт по глава шеста на ЗООС и получаване на необходимите разрешителни документи. Съставен е акт за установено нарушение по ЗООС и е издадено наказателно постановление.

- ИП за разширение на садкова база за отглеждане на есетрови риби, с. Брош, общ. Кърджали с участието на представител на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. При проверката е констатирано, че ИП е реализирано преди извършване/приключване на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по реда на Глава шеста от ЗООС. За констатираното нарушение е съставен акт на възложителя и е издадено наказателно постановление. Информацията е препратена до ИАРА.

- ИП за изграждане на телеугоително стопанство, с. Дрипчево във връзка с постъпила жалба и възражения след извършен обществен достъп до информацията по Приложение № 2. При проверката не са констатирани нарушения на екологичното законодателство.

- Инвестиционно предложение за: „Разширение на съществуваща кравеферма в ПИ № 22678.14.515 в землището на с. Долно Къпиново, общ. Кирково, изграждане на нова сграда към кравефермата и закупуване на иновативно оборудване за доене, хранене и почистване на животните“. Констатирано е, че не е изпълнено предписание, което е дадено при предишна проверка на обекта по постъпил сигнал. За констатираното нарушение е съставен акт.

- ИП за изграждане на система за капково напояване на новосъздадени ягодоплодни насаждения и изграждане на полиетиленови тунели в землище на с. Младиново, общ.

Свиленград. При проверката е констатирано, че част от ИП е реализирано преди извършване/приключване на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по реда на Глава шеста от ЗООС, за което на възложителя е съставен акт.

2. Комплексни разрешителни

На територията на РИОСВ - Хасково има 18 обекта с издадени комплексни разрешителни (КР), в т.ч. обекти, които не са въведени в експлоатация и други които са изведени от експлоатация.

По отношение на производствената дейност, операторите с издадени КР попадат в следните категории промишлени дейности:

1.1. Горивни инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 50 MW-1бр.;

2.1. Инсталации за пържене или агломерирание на метални руди (включително серосъдържащи руди)-1бр.;

2.5. Инсталации за: а) производство на необработени метали, различни от изброените в т. 2.2, 2.3 и 2.4, от руди, обогатени продукти или отпадъци от метали чрез металургични, химични или електролитни процеси-1бр.;

3.5. Инсталации за изработване на керамични продукти чрез изпичане, по конкретно покривни керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи, каменинови или порцеланови изделия, с производствен капацитет над 75 т за денонощие и/или с капацитет на пещта за изпичане над 4 кубични метра и с плътност на подреждане за една пещ над 300 килограма/кубичен метър-2бр.;

4. Химическа промишленост

4.1. Инсталации за производство на органични химични вещества, като:

б) кислородсъдържащи въглеводороди, като: алкохоли, алдехиди, кетони, карбоксилни киселини, естери и смеси от естери, ацетати, етери, прекиси и епоксидни смоли-2бр.;

5.4. Депа по смисъла на наредбата по чл. 43, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците относно изграждането и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, приемащи над 10 т за денонощие отпадъци, или с общ капацитет над 25 000 т, с изключение на депата за инертни отпадъци-5бр.;

6.4.2. Инсталации за обработване и преработване, различно от опаковане, на следните суровини, независимо дали са предварително обработени, или не, предназначени за производство на хранителни продукти за консумация от хора или животни.-1бр.;

6.6. Интензивно отглеждане на птици или свине:

а) с над 40 000 места за птици-4бр.;

6.11. Инсталации за самостоятелно третиране на отпадъчни води, формирани от инсталации в обхвата на това приложение и различни от пречиствателни станции за пречистване на отпадъчни води от населените места.-1бр.

В плана за контролната дейност за 2020г. на РИОСВ – Хасково бяха заложили 12 проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни. Всички планирани проверки са извършени с изключение на РЦУО-Кърджали.

Констатирано е неизпълнение на условията от издадените КР за:

- „Неохим” АД, Димитровград, площадка А - Инсталации за производство на органични химични вещества с КР № 8/-Н1-И0-А0/2015г. През 2020г. са извършени осем проверки на обекта с пробовземане от отпадни води. За констатирани превишения на ИЕО, определени в КР, са наложени две текущи санкции. Проверка по сигнал на 27.07.2020 г. за умрели крави до р. Марица в Димитровград установи значителни превишения на ИЕО, определени в КР. Образувано е досъдебно производство от Окръжен следствен отдел към Окръжна прокуратура – Хасково.
- „Горубсо-Кърджали” АД, гр. Кърджали - Инсталация за производство на сплав „Доре“ с КР № 409-Н0-И0-А1/2017г. През 2020г. са извършени три проверки на обекта с

пробовземане от отпадни води. За констатирани превишения на определените ИЕО е съставен акт по ЗВ. За неизпълнение на предписание, дадено през 2019г. за премахване на нерегламентирани купчини хвост, складирани на открит терен от площадката е съставен акт и издадено НП през 2020г.

- „Каменица“ АД, Пловдив, Пивоварна гр. Хасково с КР № 469-Н0-И0-А1/2015г. Дадено е предписание на оператора за изменение на Разрешителното за водовземане и включване на ТКЗ към него и предприемане на мерки за привеждане в съответствие на събирателната вана/обваловка на резервоара за съхранение на дизелово гориво по отношение на обема на резервоара. Предписанието е изпълнено.
- „Хидролиа“ АД - инсталация за самостоятелно третиране на отпадъчни води - ПСОВ „Каменица“ с КР № 579-Н0-И0-А0-ТГА/2020 г. През 2020г. са извършени две проверки за контрол на заустваните отпадъчни води. За констатирани превишения на определените ИЕО е наложена една еднократна санкция.

Във връзка с докладване по Р 166/2006г. бяха дадени 15 бр. предписания до Оператори, чиято дейност попада в Приложение №1 от този регламент с указания да извършат докладването в е-форма, в срок до 31.03.2020г. Всички предписания са изпълнени.

При останалите извършени проверки през 2020 г. на обекти с издадени КР не е констатирано неизпълнение на условия от КР.

На територията, контролирана от РИОСВ – Хасково няма обекти, извършващи дейност без издадено КР.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

За 2020 г. на територията на РИОСВ– Хасково не са констатирани случаи на непосредствена заплаха или причинени екологични щети по смисъла на закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Програма за отстраняване на минали екологични щети изпълнява „Хармони 2012“ ЕООД, София, което е страна по изпълнение на Програмата за отстраняване на миналите екологични щети, причинени до момента на приватизация на бившата работна площадка на „ОЦК“ АД, Кърджали, съгласно Договор за довършване на обектите по Програмата от 28.07.2014 г.

Окончателно е одобрен работният проект за обект „Строителство, експлоатация и закриване на депо за опасни отпадъци на „ОЦК“ АД с Решение I-2/2020г. на МЕЕС на МОСВ. Законовият срок за завършване на обекта е 31.12.2025г.

През 2020г. е извършена една проверка на работната площадка на „Хармони 2012“ ЕООД (бивша площадка на ОЦК) във връзка с контрол по изпълнение на програмата за отстраняване на минали екологични щети и изготвяне на становище за заседание на МЕЕС.

4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

През 2020 година информационно- образователната дейност на РИОСВ– Хасково работи в посока популяризиране контролната дейност на инспекцията сред обществеността чрез регионалните медии и повишаване екологичната култура на подрастващите чрез образователни екоинициативи. Най- широко и редовно информацията за контролната дейност, кампании и екоинициативи се отразява в регионалните медии: Телевизия ЕТв, Тв. Димитровград, вестниците „Нов живот“ и „24Х7 Родопи“, радиата БНР Кърджали и Общинско радио Кърджали. Прессъобщенията на РИОСВ– Хасково редовно се отразяват и на електронните информационни сайтове: haskovo.info, haskovo.net, haskovo.live, xnews.bg, haskovo.press, stmost.info, www.novjivot.info, ardanews.info, dgnews.eu, kardjali.bgvesti.net, izvestnik.info, rodopi24.blogspot.com, dariknews.bg и др.

През 2020 г. са дадени 48 интервюта от експерти за ЕТв, БНР-Кърджали, БНР- Хасково, БНР- Ст.Загора, Общинско радио Кърджали, Дарик Радио, Хасково нет, Нова Тв, БТв, BGNES Agency, Канал 3. За периода са подготвени и изпратени 62 прессъобщения до медиите и е организиран 1 брифинг. Отговорено е на всички запитвания и сигнали от регионални

медии и граждани, получени по телефона, на електронната поща, Фейсбук страницата и посредством формата за запитвания в сайта на инспекцията.

През 2020г. са проведени 8 открити урока с ученици от Хасково. Изработени са 4 презентации с екологична насоченост и 2 клипа. Проведени са 9 информационни кампании и 6 екоинициативи. Организиран са 1 конкурс за фотография, 3 виртуална фотоизложби и 1 среща с учители от ОУО- Хасково. В тези дейности са участвали 600 деца и ученици от 30 училища и 10 детски градини от областите Хасково и Кърджали. Информационно-образователният център е посетен от **70** души.

Актуална информация за работата на Регионалната екоинспекция присъства на адреса на сайта: www.riosv-hs.com, който през годината е посетен 24 430 пъти. В сайта се публикуват новини, данни за мониторинга на околната среда, решения, уведомления, становища, разрешения, регистрационни документи, отчети, доклади, регистри, планове и програми с предмета и целите на опазване на местата от националната екологична мрежа НАТУРА 2000 и др. Създадена е и Фейсбук страница на РИОСВ- Хасково в която се публикува актуална информация. Към страницата е създадена и Фейсбук група за информационно-образователните дейности на инспекцията „Приятелите на природата“, предназначена за подрастващи и учители с интерес към екологията и опазването на околната среда. По време на екологични празници и инициативи, в страницата се създават и Фейсбук събития за по-добра комуникация и обмен на информация между участниците. Редовно се актуализира и информацията на таблото във фоайето на инспекцията.

В рамките на календарната година са издадени информационно-образователни и рекламни материали под формата на календари, брошури, тефтери, химикали, екочанти, часовници и др. с информация за „Зеления“ телефон на инспекцията и празниците на природата през годината, които се използват за раздаване по време на екоинициативи, кампании, конкурси, екологични празници и открити уроци. Осигурени бяха грамоти и предметни награди за победителите в Регионалния фотоконкурс, за най-малкия участник в пешеходния поход в Ивайровград по повод ЕСМ, за 10-те отличени „Приятелите на природата“ и др.

Проведени информационно- образователни дейности, празници на природата, екоинициативи и кампании през 2020г.

Световен ден на влажните зони- 2 февруари: РИОСВ- Хасково изпрати информационно-образователни материали и тематична презентация за Деня на влажните зони до всички училища и детски градини в региона. Най-активно с подходящи образователни занимания отбелязаха екологичния празник Детските градини „Пролет“ и „Ален мак“ в Харманли и „Осми март“ в Хасково.

Световен ден на водата- 22 март: В началото на март гостуваха в РИОСВ четвъртокласници от ОУ „В.Левски“- Хасково. По време на открития урок, децата изгледаха презентация и се запознаха с основните дейности в Екоинспекцията и с Червената книга на България. Заниманието продължи с тематична беседа за значението на водата и нейното опазване. Учениците получиха пакет с информационно-образователни материали. Предвид въведеното извънредно положение, детските и градини и училищата проведоха планираните образователни инициативи посветени на водата дистанционно във Фейсбук, под формата на рисунки, послания и др.

Международен ден на Земята- 22 април: Поради извънредното положение в България и предприетите превантивни мерки срещу разпространение на коронавирус, РИОСВ Хасково отбеляза Деня на Земята в дистанционна форма с инициатива „Великденска украса от отпадъчни материали“. В екоинициативата се включиха над 80 деца и ученици от област Хасково. Децата изработиха у дома великденски сувенири от отпадъчни материали- хартия, текстил, стъкло, метал, пластмаса, опаковки и др. С творбите беше показана виртуална изложба във Фейсбук страницата на РИОСВ- Хасково. Така подрастващите

превърнаха част от отпадъците около себе си в красиви предмети и символично изразиха отношението и грижата си за планетата Земя. Други деца изпратиха послания чрез рисунки, стихотворения и разкази. Най-активните получиха грамоти. През седмицата преди Деня на Земята във Фейсбук групата „Приятели на природата“ бяха изнесени 7 онлайн урока-презентации. По време на извънредното положение в групата бяха публикувани поредица от образователни материали с екологична насоченост.

Международен ден на биологичното образование- 22 май. Международен ден на НАТУРА 2000- 21-ви май: РИОСВ- Хасково отбеляза Международния ден на биологичното разнообразие с дистанционна екоинициатива, по време на която децата в региона трябваше да наблюдават и заснемат птици от своите балкони или дворове, да засаждат цветя и семена в саксии и да представят своите дейности, чрез снимки и презентации, споделени във Фейсбук групата „Приятели на природата“. В групата беше показана и онлайн презентация, представляваща виртуална разходка из част от защитените територии в региона по повод Международния ден на НАТУРА 2000.

Световен ден на околната среда- 5 юни. Регионален ученически фотоконкурс: За десета поредна година РИОСВ Хасково, организира Регионален ученически фотоконкурс на тема „Аз снимам природата“, който тази година се проведе онлайн. В конкурса участваха 102 творби на 52 ученици от региона. Официалното връчване на грамотите и наградите на победителите се състоя пред Монумента на Св.Богородица в Хасково. Във Фейсбук страницата на РИОСВ Хасково беше публикувана виртуална фотоизложба и видео клип с всички участващи в надпреварата творби.

Европейска седмица на мобилността (ЕСМ) 16-22.09: Община Ивайловград организира по повод ЕСМ пешеходен поход от манастир "Св.св.Константин и Елена" до "Атеренски мост" (по новия общински път) на 18.09. РИОСВ Хасково се включи в инициативата с осигуряване на грамота и награда за най-малък участник. С тематични инициативи на открито в инициативата взеха участие много детски градини, училища и общини в региона.

Европейска седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО), 21-29.11: РИОСВ- Хасково организира по повод ЕСНО инициатива за изработване на коледна украса- сувенири, играчки, гирлянди и др. от отпадъчни материали от домакинството- пластмаса, метал, стъкло, найлонови торбички, хартия и др. Предвид епидемичната обстановка и извънредна ситуация, инициативата се проведе дистанционно и в нея се включиха стотици деца и ученици с над 800 творби

не само от региона, но и от други населени места и от чужбина. Всички творби бяха публикувани във Фейсбук страницата на инспекцията под формата на виртуална изложба с възможност за гласуване. Всички участници бяха отличени с грамоти за успешно представяне, а най-харесваната творба - с награда.

Участия в други инициативи и срещи: Представители от РИОСВ- Хасково взеха участие в среща с ученици от ОУ „Шехсуварбей“- гр.Узункопрю, Р.Турция и ОУ „П.Славейков“- гр.Димитровград във връзка с трансграничен проект „Пазители на Тракия“, реализиран от НЧ „Нов път 2011“- с.Добрич, която се проведе в „Неохим“ АД- гр.Димитровград. Проектът е с насока екологично възпитание на децата от двете страни на границата. Участниците, получиха от Регионалната екоинспекция шапки и пакет с рекламни и информационно- образователни материали.

РИОСВ- Хасково взе участие в Първото регионално събитие по проект „Знания за Натура 2000“ на тема „Подкрепа за по-добро разбиране на подхода за управление на Натура 2000 в България“. Информационните срещи се проведоха в Кърджали и в Хасково.

Годишни грамоти и награди „Приятел на природата“: За десета поредна година РИОСВ- Хасково отличи 10 училища, детски градини, общини и доброволци с годишни грамоти и награди „Приятел на природата“ за принос в опазването на околната среда и развитието на екологичното образование при подрастващите. За 2020г. отличените са ДГ "Пролет"- гр.Харманли, ДГ "Ален мак"- гр.Харманли, ДГ "Детски свят"- група "Калинка"- гр.Харманли, ДГ "Звездица"- група "Пакоствници" - гр. Димитровград, ДГ "Звънче"-

гр.Димитровград, ДГ 17 "Иглика"- гр.Хасково, "Й.Йовков"- Екоклуб „Йовковци“- гр.Кърджали, ОУ„Пенчо Славейков“- 4 клас- гр.Димитровград, ПГ по ТХВП Св.Св.Кирил и Методий"- клуб "Надежда"- гр.Момчилград, СУ "Хр. Ботев"- с. Караманци, общ. Минерални бани. За целта беше изработена презентация и клип с проведените през годината екоинициативи.

Достъп до обществена информация: През годината са постъпили 21 заявления за достъп до обществена информация и са издадени 19 решения за предоставяне на достъп до информация. Няма издадени откази за достъп до информация и обжалвания.

5. Административно – наказателна отговорност и принудителни административни мерки.

През отчетната година експертите при РИОСВ - Хасково са съставили 68 акта за нарушения на екологичното законодателство. Броят на издадените от директора на РИОСВ НП е 72 бр. От общия брой НП, издадени през 2020 г., 11 бр. са за АУАН от 2019 г.

През 2020 г. с 24 НП е наложено административно наказание „глоба“ на обща стойност 14 800 лв., а с 48 НП - „имуществена санкция“ на стойност 158 000 лв.

Санкционната дейност за 2020 г. по компоненти е следната:

- по ЗООС са съставени 12 акта и са издадени 9 НП;
- по ЗЧАВ са съставени 5 акта и издадено 6 НП;
- по ЗВ са съставени 19 акта и издадени 16 НП;
- по ЗУО са съставени 10 акта и издадени 15 НП;
- по ЗБР са съставени 21 акта и издадени 24 НП;
- по ЗЛР не са съставени актове и издадени НП;

- по ЗЗТ не са съставени актове и издадени НП;
- по ЗЗВВХВС е съставен 1 акт и издадено 1 НП.
- по ЗЗШОС не е съставен акт , издадено е 1 НП.

През годината са наложени 2 принудителни административни мерки (ПАМ).

Със Заповед № 1/25.02.2020 г. за налагане на преустановителна ПАМ на основание чл. 158, т. 3 и т. 4, чл. 159, ал. 2 и чл. 160 във вр. с чл. 123в, т. 2 от ЗООС са спрени дейностите по експлоатацията на Клетка № 1 на Регионалното депо за неопасни отпадъци, обслужващо общините Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене, намиращо се в землищата на с. Вишеград и с. Островец, местност „Чал Дорасъ“, община Кърджали с оператор Община Кърджали.

Със Заповед № 2/16.03.2020 г. за налагане на ПАМ за екологосъобразно третиране на отпадъци е наредено на физическо лице да извърши екологосъобразно третиране на неопасни отпадъци, представляващи негодни за директна повторна употреба електрически кабели, класифицирани с код В 1115 кабели- зелен списък по приложение III на Регламент (ЕО) 1013/2006 на Европейския парламент и Съвета на Европа с тегло – 680 кг. и 40 бр. катализатори, класифицирани с код В 1120 катализатори (с преходни метали) - зелен списък по приложение III на Регламента, с тегло - 140 кг., обект на превоз от Р Гърция до Р България.

Събраните суми от глоби и санкции за 2020 г. са 45 586 лв.

Предадените за събиране суми към НАП за 2020 г. са 98 750 лв.

Постъпилите в инспекцията сигнали през изминалата година са общо 259 бр. От тях 167 са основателни, а 58 са препратени по компетентност на съответните органи. И през 2020 г. голям брой сигнали се отнасяха за бедстващи екземпляри от защитени видове – 78 бр. Пострадалите птици и костенурки са прибрани и доставени съответно в Спасителния център в Стара Загора или във Фондация „Геа Челония“, с.Баня, общ.Несебър, костенурки в добро състояние са освободени в подходяща за тях среда. За проверка на сигналите са извършени 204 проверки на 175 обекта, при които са дадени 84 и изпълнени 82 предписания. Въпреки предприеманите мерки някои сигнали се повтарят през годините, най-вече за нерегламентирани замърсявания, за миризми и др.

Във връзка с постъпилите сигнали са съставени 9 акта и са издадени 10 НП (2 акта и 3 НП са по сигнали от предна година), с които са наложени глоби и имуществени санкции за 28 000 лв, наложена е 1 текуща санкция по чл.69 от ЗООС в размер на 514 лв.

Всички сигнали са проверени и своевременно контролирани. На всички е отговорено в срок, като тези, които не са от компетенцията на РИОСВ са препратени до съответните контролни органи.

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През годината бяха изпълнени 21 проекта, получили финансиране в рамките на Националната кампания „За чиста околна среда 2017“ от ПУДОС. Общини, кметства, училища и детски градини в област Хасково и област Кърджали изградиха детски и спортни площадки, спортни съоръжения за игри на открито и кътове за отдых, монтираха пейки и кошчета за разделно сметосъбиране, облагородиха обществени дворове, засадиха дръвчета и цветя, изработиха дипляни и брошури.

През 2020г. РИОСВ-Хасково завърши изпълнението на дейностите на терен по проект „Подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор и 91AA Източни гори от космат дъб на територията на защитена зона BG 0001031 „Родопи Средни“, попадащи в поддържани резервати „Женда“ и „Борака“, който беше одобрен за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16M1OP002-3.007 „Подобряване на природозащитното състояние на видове и типови природни местообитания на територията на мрежата НАТУРА 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати“ по ОПОС 2014 – 2020, окончателното документално приключване на проекта е до юни 2021г.

Основните дейности по проекта са следните:

1. Обследване на площите в ПР „Женда“ и предприемане на мерки за борба с Боровата процесионка.
2. Обследване на площите в ПР „Борака“ и мероприятия за възстановяване на местообитание 9530* „Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор“.
3. Подравняване на земен път и поставяне на бариери на ПР "Женда", подравняване на земен път, поставяне на бариери и създаване на минерализовани ивици по границата на ПР „Борака“.
4. Подобряване природозащитното състояние на местообитание 9530*, чрез оборудване на противопожарни депа в близост до ПР "Женда" и ПР "Борака".
5. Поставяне на фотокапани в ПР „Женда“ и ПР „Борака“.
6. Изготвяне на проектно предложение, вкл. анализи и проучвания, необходими за написване и планиране на проектно предложение – експерти от инспекцията.
7. Организация и управление на проекта.
8. Дейности по информация и комуникация.
9. Поставяне на бариери на подходите към поддържан резерват „Борака“.

Изпълнява се II етап на проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Димитровград, чрез подмяна на отоплителните устройства на твърдо гориво с други алтернативни форми на отопление“. Сключват се договори с одобрените домакинства от първото класиране. Целта на проекта е да се подобри качеството на атмосферния въздух чрез намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление.

През 2020 г. се изпълнява и проект „Доизграждане на канализационна мрежа на кв."Болярово", град Хасково, I-ви етап", с финансиране от ПУДООС.

В изпълнение на договор с ПУДООС за „Преупаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане на до 1000 т УОЗ - пестициди, опасни отпадъци и други препарати за растителна защита и почистване на складовете, в които се съхраняват" е почистен Склад за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита в с.Черноочене, общ. Черноочене, обл. Кърджали. Складът за негодни ПРЗ в с.Сладун, общ. Свиленград, който е в лошо състояние, все още не е почистен.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Положителни и отрицателни констатации и проблеми: 😊 😐 😞

Въздух:

През 2020г. не са установени нарушения на нормативните изисквания при проверките за контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и при ползвателите на флуорсъдържащи парникови газове. Продължава замяната на озоноразрушаващите вещества в хладилните и климатични инсталации с флуорирани парникови газове.

През 2020г. за Димитровград, Кърджали и Хасково измерените средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀ са по-малки от средногодишна норма от 40 µg/m³.

През 2020г. броят на регистрираните превишения на средноденонощната норма от 50 µg/m³ за ФПЧ₁₀ в Кърджали и Димитровград са в рамките на допустимите 35 бр./г.

След отчетеното през 2019г. понижение на превишенията на средноденонощната норма за ФПЧ₁₀ от 50 µg/m³ в гр. Хасково до 36 бр./г., през 2020г. са отново се наблюдава ръст - регистрирани 57 бр. превишения, при нормативно допустими 35 бр. за година.

През 2020г. в пункт за мониторинг на КАВ гр.Кърджали измерената средногодишна концентрация за ПАВ е 0,7 ng/m³. Средногодишната целева норма от 1 ng/m³ е спазена.

 През 2020г. в Димитровград не са регистрирани превишения на ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и на ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за серен диоксид.

 При извършените контролни измервания на промишлени източници на шум през 2020г. не са регистрирани превишения на регламентираните гранични стойности на контролираните обекти на територията на РИОСВ-Хасково.

Води:

 ПСОВ към Пивоварен завод гр. Хасково на „Каменица“ АД, Пловдив е предадена за експлоатация на „Хидролиа“ АД, София. През 2020 г. не са констатирани превишения на ИЕО при извършения собствен мониторинг. При планова проверка от РИОСВ – Хасково е наложена една еднократна санкция в размер на 49 лв. за констатирани минимални превишения по показатели общ азот и общ фосфор.

 През 2020 г. за първа година досега няма постъпили сигнали и не е установено замърсяване или измиране на риба в р. Банска.

 Както контролният, така и собственият мониторинг на ГПСОВ – Хасково, ГПСОВ – Свиленград, ГПСОВ – Кърджали и ГПСОВ – Момчилград сочат добро състояние на пречиствателните съоръжения и постигнат висок пречиствателен ефект.

 При извършените проверки на „Неохим“ АД, Димитровград и през 2020 г. бяха регистрирани превишения на определените ИЕО, за което на дружеството са наложени две текущи санкции. През годината са извършени 8 проверки по сигнали за замърсявания, свързани с дейността на предприятието. Води се досъдебно производство за установени 28 бр. умрели крави в р. Марица и по брега ѝ след заустването на Северен колектор на „Неохим“ АД, и констатирано значително превишение на ИЕО за Северен колектор по показатели азот нитритен и азот нитратен.

 Извършените и през 2020 г. проверки на Фабрика за каучукови и пластмасови изделия на „Теклас - България“ ЕАД, Кърджали два пъти показаха превишения на ИЕО в разрешителното за заустване, за което последователно са наложени текущи санкции в размер на 514 лв. и 578 лв. Въз основа на извършен собствен мониторинг текущата санкция на дружеството е отменена от м. декември 2020 г.

 Проблеми се установяват при някои малки ПСОВ за битови води. При извършените проверки е констатирано, че не работят ПСОВ - с. Прогрес, общ. Момчилград и ПСОВ – с. Бисер, общ. Харманли. Предприеманите от РИОСВ – Хасково административнонаказателни мерки спрямо собствениците на съоръженията засега са без резултат.

 Леко е нарастнал броят на проверките по сигнали за замърсяване на водите – 31 през 2020 г. при 25 проверки през 2019г.

Биоразнообразие:

 През 2020г. е обявена една нова защитена територия Защитена местност „Ливади морянци“ с цел опазване на растителен вид рядкоцветен салеп (*Anacamptis laxiflora*).

 През 2020г. със Заповед №РД-804/08.10.2020г. на МОСВ в землището на с. Чакаларово, общ. Кирково е обявено 1 бр. ново вековно дърво - Полски ясен.

 През 2020г. експерти от РИОСВ-Хасково проведеха мониторинг на 11 вида висши растения по Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие.

 През 2020 г. успешно приключи проект №BG16M1OP002-3.007-0004 Подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор и 91АА Източни гори от космат дъб.

 По независещи от РИОСВ-Хасково причини започнатите през 2019г. процедури по обявяване на две нови защитени територии, съответно в землището на с. Остър камък, общ. Харманли, както и процедурата по увеличаване на площта на ЗМ „Пропадналото блато“ в землището на с. Голямо Асеново, общ. Димитровград протичат бавно.

 Липсва осигурен специализиран превоз и необходимото техническо оборудване за улавяне и транспорт на бедстващи защитени видове до Спасителен център Стара Загора.

Управление на отпадъците:

 Не е изградена нова клетка за депониране за отпадъци и съоръжение за предварително третиране на отпадъците към “Регионален център за управление на отпадъците – Кърджали”.

 През 2020г. не бе осигурено финансиране на проекта за закриване и рекултивация на старото общинско депо на община Любимец.

 На територията, контролирана от РИОСВ гр. Хасково няма изградени депа за строителни отпадъци, тъй като финансирането им е непосилно за общините. По тази причина често подаваните сигнали са именно за нерегламентирано изхвърлени строителни отпадъци.

 Въпреки поредицата от предприети административно-наказателни мерки не е възможно да бъдат прекратени нерегламентирани дейности с ИУМПС от някои лица. За едно от лицата се води наказателно производство.

 Продължава неконтролираното изхвърляне на битови и строителни отпадъци от граждани и фирми, което води до формиране на нерегламентирани сметища, главно на входовете и изходите на населените места и замърсяване на терени в самите населени места.

 Изградените сепариращи инсталации на регионалните депа за неопасни отпадъци в гр. Харманли и с.Гарваново, общ. Хасково доведоха до намаляване на количеството депонирани отпадъци и увеличаване на количествата на оползотворимите отпадъци.

 През 2020 г. е въведена в експлоатация Инсталация за аеробно компостиране на отпадъци на Община Свиленград.

 Закрити са депата за производствени и опасни отпадъци с прекратена експлоатация на „Неохим“ АД.

 Заплатени са всички дължими отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2020г г. за депониране на отпадъци от Общините на територията на РИОСВ – Хасково.

 През 2020г. са закрити 48 бр. нерегламентирани сметища и 2 незаконни площадки за третиране на ИУМПС от физически лица.

 Лицата, които генерират производствени или опасни отпадъци събират и съхраняват разделно отпадъците си на площадки, отговарящи на нормативните изисквания. Дейностите по третиране на отпадъци се извършват при спазване на условията на издадените разрешителни и/или регистрационни документи. Отчетността за дейностите по отпадъци се води редовно и правилно в голяма степен. Приемането и предаването на производствените и опасните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи необходимите документи за съответната дейност по третиране на отпадъци.

 През 2020 г. с финансиране от „Българо-Швейцарската програма за сътрудничество“ е ликвидиран складът за съхранение на негодни за употреба пестициди в с. Черноочене, обл.Кърджали.

Информационно- образователни дейности:

 Реализирани са всички планирани инициативи и информационни кампании за

отбелязване на празниците на природата през годината. Поради извънредната ситуация и предприети мерки срещу разпространение на коронавирус, повечето от образователните екоинициативи, кампании, конкурси и открити уроци бяха проведени в дистанционна форма. С интерес се ползва Регионалният ученически фотоконкурс, който тази година се проведе виртуално. Предвид епидемичната обстановка планираните изложби също се проведоха виртуално. Поради същата причина посещаемостта на Информационно-образователния център беше много малка, в сравнение с предходни години, но дейностите се проведоха активно и успешно в електронна среда. С интерес се ползва и Фейсбук страницата на РИОСВ-Хасково, която ежесечно регистрира над 10 000 посещения. Във Фейсбук групата за екологично образование на подрастващите „Приятелите на природата“ членуват над 220 ученици, учители и природолюбители. РИОСВ - Хасково редовно организира съвместни екоинициативи и поддържа тесни връзки с голяма част от училищата и детските градини в Хасково, Кърджали, Димитровград, Харманли и др. През годината интерес към дистанционните образователни дейности и екоинициативи проявиха и много детски градини от други региони, вкл. от чужбина. Редовно в отбелязването на екологични празници и кампании се включват Общините Ивайловград, Димитровград, Свиленград и Харманли. Новини, свързани с контролната и информационно-образователните дейности в инспекцията редовно се отразяват от регионалните медии.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Защитени територии

№	име	№ на заповед за обявяване	землище	площ ха	вид територия Горска територия (Общинска, Държавна) /Земеделска територия
1	Защитена местност Аида	№3962 от 20.12.1973 г. на МГОПС, Заповед № РД-549/07.05.2003г. на МОСВ за прекатегоризиране	с. Спахиево	3,5	ОГТ
2	ЗМ Бакърлия	№ РД-472/11.07.2001г. на МОСВ	с. Йерусалимово, с. Изворово	387,15	ДГТ, ЗТ
3	ЗМ Боровете	РД-426/18.06.2007г. на МОСВ	с. Женда, общ. Черноочене, обл. Кърджали	25,1	ДГТ
4	ЗМ Вековните борове	РД-427/18.06.2007г. на МОСВ	с. Албанци, общ. Джебел, обл. Кърджали	77	ДГТ
5	ЗМ Големия сипей	№ РД-471/11.07.2001г. на МОСВ	с. Рабово, с. Бял кладенец, Светослав	653,9	ДГТ
6	ЗМ Гюмюрджински снежник	№ РД-153/21.03.2003г. на МОСВ	с. Долно Къпиново, с. Горно Къпиново, с. Чакаларово, с. Кремен, с. Шумнатица	1926,4	ДГТ
7	ЗМ Гюргена	№ 649/23.11.2000 г. на МОСВ	с. Габерово, общ. Маджарово, обл. Хасково	72,4	ДГТ
8	ЗМ Дефилето	обявена №3751/30.11.1973г МГОПС; разширена №РД-533/12.07.2007г. на МОСВ	гр. Харманли	1273,2	ДГТ
9	ЗМ Долната ова	№ 1938/03.07.1970	гр. Любимец	20	ЗТ
10	ЗМ Дупката	№ 328/08.05.1992	гр. Ивайловград	6,5	ДГТ
11	ЗМ Ждрелото на р. Тунджа	№РД-385 от 13.06.2007 г. на МОСВ, бр. 61/2007 на ДВ	с. Радовец	808,683	ГФ
12	ЗМ Злато поле	№ РД-476/11.07.2001 г. на МОСВ	с. Нова надежда, общ. Хасково, с. Злато поле, с.	84,8	ОЗТ

			Райново, общ. Димитровград		
13	ЗМ Ликана	№ 328/08.05.1992	с. Свирачи	3	ДГТ
14	ЗМ Меандри на Бяла река	№ РД-474/11.07.2001 г. на МОСВ	с. Железари, с. Меден Бук	1531,98	ДГТ,ЗТ
15	ЗМ Момина скала	№ РД-475/11.07.2001г. на МОСВ	гр. Маджарово, общ. Маджарово, с. Бряговец, общ. Крумовград	782,03	ДГТ, ЗТ
16	ЗМ Находище на блатно кокиче в мест. Лозенски път	№ РД-257/17.07.1995	гр. Свиленград	31,99	ЗТ
17	ЗМ Находище на венерин косъм - Кьошдере	№ 1114/03.12.1981	гр. Кърджали	1,5	ЗТ
18	ЗМ Находище на дървовидна леска	№РД-154/23.03.2016г. на МОСВ	с. Перуника	30,038	ГТ
19	ЗМ Находище на Жлезист лопен - с. Браница	№ РД-21/11.01.2013г. на МОСВ	с. Браница	5	ЗТ
20	ЗМ Находище на жлезист лопен - с. Българска поляна	№РД-35 от 16.01.2013 г., бр. 14/2013г. на ДВ	с. Българска поляна	11,73	ГТ
21	ЗМ Находище на наделенолистно великденче	№РД-17/11.01.2013г.	с. Щит	35,88	ГТ, ЗТ
22	ЗМ Находище на Провански салеп - с. Априлци	№РД-33/16.01.2013г.	с. Априлци	0,56	ЗТ, пътна мрежа
23	ЗМ Находище на Провански салеп - с. Лозенградци	№РД-564/16.07.2013г.	с. Лозенградци	7,07	ГТ
24	ЗМ Находище на родопски лопен	№РД-18/11.01.2013г., №РД-295/18.04.2019г.	с. Горни Юруци	24,275	ЗТ
25	ЗМ Находище на тракийски клин	№РД-204/04.03.2013г.	с. Воденци	13,67	ОГТ
26	ЗМ Находище на Триделнолистен ериолобус - Даневата чешма	№РД-20/11.01.2013г.	с. Белополяне	2	ГТ
27	ЗМ Находище на Триделнолистен ериолобус - Ливадите ПИ 416	№РД-30/16.01.2013г.	с. Белополяне	22,203	ГТ
28	ЗМ Ношувка на малък корморан	№ РД-539/12.07.2007г.	гр. Димитровград, с. Радиєво	128,239	ОГТ, ДГТ, водни обекти
29	ЗМ Орешари	№ РД-274/23.08.1999	с. Орешари	55	ГТ, ЗТ
30	ЗМ Патронка	№ РД-419/14.11.1995	гр. Маджарово, с. Бориславци	180	ДГТ
31	ЗМ Пропадналото блато	№ РД-566/02.06.2005г.	с. Голямо Асеново, общ. Димитровград и с. Бял Извол, общ. Опан	27,294	ЗТ
32	ЗМ Птиците (бивша буферна зона около резерват Балабана	РД-518/12.07.2007г. МОСВ	с. Княжево, общ. Тополовград, обл. Хасково	10,18	ЗТ, ГТ
33	ЗМ Равен (биша буферна зона на ПР Боровец)	РД-417/18.06.2007г.	с. Равен	20,8	ГТ
34	ЗМ Рибино	№ РД 583/02.11.2000	с. Рибино, с. Самовила	66,3	ГТ, ЗТ
35	ЗМ Средна Арда	№ РД-380/24.07.2000	с. Звезделина, с. Висока поляна	420	ДГТ
36	ЗМ Ултрабазични скали	№РД-568/17.07.2013г.	с. Чичево, с.	125,12	ДГТ

	с пионерна тревна растителност		Крилатица		
37	ЗМ Хамбар дере	№ РД-427/29.10.1999	с. Казак, с. Бял градец	101,1	ДГТ
38	ЗМ Черната скала	№ РД-473/11.07.2001	с. Тополово, с. Румелия, с. Горен Главанак, с. Горно поле	893,7	ДГТ
39	ЗМ Юмрук скала	№ РД-569/31.10.2000	с. Калоянци	346	ДГТ
40	ПЗ Боаза /Пролома/	№ 3796/11.10.1966	с. Гарваново	0,3	ЗТ
41	ПЗ Бръснарският стол	Заповед №1427 от 13.05.1974 г., бр. 44/1974	Тополовград	5,44	ГТ
42	ПЗ Вкаменената гора	№ 707/09.03.1970	с. Равен (с. Биволяне)	7,5	ДГТ
43	ПЗ Водопад - Буреще	№ 3796/11.10.1966	с. Падало	0,2	ДГТ
44	ПЗ Водопад - Душан	№ 3796/11.10.1966	с. Красино	0,1	ОГТ
45	ПЗ Водопад - Мандрата	№ 3796/11.10.1966	с. Чал	0,2	ДГТ
46	ПЗ Водопад Корудере	№ 3796/11.10.1966	гр. Харманли	0,4	ДГТ
47	ПЗ Водопада - с. Джанка	№ 3796/11.10.1966	с. Джанка	0,2	ГТ
48	ПЗ Глухите камъни	№ 3702/29.12.1972	с. Вълче поле	2	ДГТ
49	ПЗ Гнездово находище на редки и застрашени от изчезване дневни грабливи птици - в мест. Кован кая - с. Горно поле	№ 17/08.01.1981	с. Горно поле	78,9	ДГТ
50	ПЗ Гъбата	№ 407/07.05.1982	с. Бенковски	0,02	ЗТ
51	ПЗ Дервишка могила	№ 1187/19.04.1976	с. Дервишка могила	33	ДГТ
52	ПЗ Долмен	№ 378/05.02.1964	с. Остър камък	0,1	ЗТ
53	ПЗ Държавна гора около м-ра Света Троица с. Устем	Заповед №995 от 21.04.1971 г., бр. 41/1971	с. Устрем, с. Мрамор	120,45	ДГТ
54	ПЗ Елата - м. Келевия дренак	№ 282/04.05.1979	с. Женда	0,5	ДГТ
55	ПЗ Изправения камък - Олу дере (Дикилиташи)	№ 3796/11.10.1966	с. Сърница	0,2	ОГТ
56	ПЗ Калето - с. Мезек	№ 1187/19.04.1976	с. Мезек	5	ДГТ
57	ПЗ Каменните гъби	№ 1427/13.05.1974	с. Бели пласт	3	ДГТ
58	ПЗ Караколовата дупка	№995 от 21.04.1971 г., бр. 41/1971	с. Мрамор, с. Устрем	6,55	ДГТ
59	ПЗ Кюмюрлука	№ 3796/11.10.1966	гр. Харманли	0,4	ДГТ
60	ПЗ Лъвът	№ 407/07.05.1982	с. Бенковски	0,03	ЗТ
61	ПЗ Меден камък (Кован кая) Вълче поле	№ 3702/29.12.1972	с. Вълче поле	1	ДГТ
62	ПЗ Находище на божур - мест. Халка баир (вр. Победа)	№ 415/12.06.1979	с. Железино	15	ДГТ
63	ПЗ Находище на божур с. Хухла	№ 282/04.05.1979	с. Хухла	0,5	ДГТ
64	ПЗ Находище на градински чай - м. Дайма	№ 542/23.05.1984	с. Сърнак	15	ДГТ
65	ПЗ Находище на градински чай - р. Марешница	№ 542/23.05.1984	с. Горноселци	10	ДГТ
66	ПЗ Находище на градински чай - с. Кандилка	№ 542/23.05.1984	с. Кандилка	1,7	ДГТ
67	ПЗ Находище на градински чай до р. Луда река	№ 542/23.05.1984	с. Горно луково	80	ДГТ
68	ПЗ Находище на див божур - с. Костур	№ 1187/19.04.1976	с. Костур	0,5	ДГТ

69	ПЗ Находище на ела - с. Мурга	№ 233/04.04.1980	с. Мурга	11,3	ДГТ
70	ПЗ Находище на момина сълза и божур - мест. Дренака	№ 415/12.06.1979	с. Спахиево	3	ОГТ
71	ПЗ Находище на родопска горска майка - Перперек	№ 542/23.05.1984	с. Перперек	1,7	ДГТ
72	ПЗ Находище на родопски силивряк - мест. Шейтан кюпрю	№ 233/04.04.1982	с. Рабово	0,5	ДГТ
73	ПЗ Находище на родопски силивряк - Прилепци	№ 233/04.04.1980	с. Прилепци (Крайно село)	3,4	ДГТ
74	ПЗ Находище на снежно кокиче - Гарваново	№ 763/14.08.1981	с. Гарваново	10,4	ДГТ
75	ПЗ Находище на снежно кокиче - мест. Петков баир	№ 531/25.09.1978	гр. Ивайловград	0,1	ДГТ
76	ПЗ Огледната скала	№ РД-551/07.05.2003	с. Горно брястово	1,5	ОГТ
77	ПЗ Орлова скала	№ 1427/13.05.1974	с. Сърница	1,5	ОГТ
78	ПЗ Паламудче	№ 656/13.09.1979	с. Узунджово	29,5	ДГТ
79	ПЗ Пещера - мест. Коджа кас	№ 531/25.09.1978	с. Белополяне	0,8	ДГТ
80	ПЗ Пробития камък	№ 1427/13.05.1974	с. Сърница	1	ОГТ
81	ПЗ Птичи камък	№ 3702/29.12.1972	с. Вълче поле	1	ДГТ
82	ПЗ Реджеб тарла	№ 3796/11.10.1966	с. Чилик	0,1	ДГТ
83	ПЗ Сазлъка (находище на блатно кокиче)	№ 468/30.12.1977	с. Бисер	10	ЗТ
84	ПЗ Скален прозорец	№ 415/12.06.1979	с. Костино	0,2	ДГТ
85	ПЗ Скални гъби (Каменната сватба)	№ 1427/13.05.1974	с. Зимзелен	5	ДГТ
86	ПЗ Скални ниши - Меден камък (Кован кая)	№ 1799/30.06.1972	с. Долно Черковище	1,5	ДГТ
87	ПЗ Скални образувания - мест. Калето	№ 1799/30.06.1972	с. Устра	22,4	ДГТ
88	ПЗ Хайдушката дупка	№ 4051/29.12.1973	с. Дрипчево	0,5	ДГТ
89	ПЗ Шестте пещери в мест. Моста	282/04.05.1979г.	с. Орешари	0,1	ДГТ
90	Поддържан резерват Борака	№ 163/22.04/1966	с. Сърница	11,1	ДГТ
91	ПР Боровец	№ РД-368/15.10.1999	с. Равен	35,9	ДГТ
92	ПР Женда (Къзъл Чърпъ)	№ РД-365/15.10.1999	с. Женда	39,9	ДГТ
93	ПР Чамлъка	№ РД-369/15.10.1999	с. Албанци	5,4	ДГТ
94	Резерват Вълчи дол	№ 877/25.11.1980	с. Студен кладенец, с. Бойник, с. Стари чал	776,24	ДГТ, ЗТ

Приложение 2. Защитени зони

№	Наименование	код	Заповед за обявяване	Площ /ха/	Статут
Защитени зони за опазване на дивите птици					
1	Крумовица	BG0002012	№РД-765/28.10.2008г.	11196,42	
2	Студен каладенец	BG0002013	№РД-766/28.10.2008г.	15995,61	
3	Маджарово	BG0002014	№РД-787/25.10.2008г.	3550,23	
4	Бяла река	BG0002019	№РД-575/08.09.2008г.	44623,98	
5	Радинчево	BG0002020	№РД-783/29.10.2008г.	5786,05	

6	Сакар	BG0002021	№РД-758/19.08.2010г.	125707,1 3	
7	Мост Арда	BG0002071	№РД-784/29.10.2008г.	15022,48	
8	Добростан	BG0002073	№РД-528/26.05.2010г.	83615,52	
9	Марица-Първомай	BG0002081	№РД-909/11.12.2008г.	11505,23	
10	Харманлийска река	BG0002092	№РД-843/17.11.2008г.	4889,00	
11	Злато поле	BG0002103	№РД-771/28.10.2008г.	409,11	
12	Язовир Ивайловград	BG0002106	№РД-845/17.11.2008г.	19658,25	

Защитени зони за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна

№	Наименование	код	Заповед за обявяване	Площ /ha/	Статут
1	Сакар	BG0000212		13118,21	Решение №661/16.10.2007г
2	Ждрелото на река Тунджа	BG0000217		7856,99	Решение №122/02.03.2007г.
3	Меричлерска река	BG0000287		509,90	Решение №122/02.03.2007г.
4	Река Съзлийка	BG0000425		991,77	Решение №122/02.03.2007г.
5	Банска река	BG0000434		77,30	Решение №122/02.03.2007г.
6	Река Каяклийка	BG0000435		71,40	Решение №122/02.03.2007г.
7	Река Мартинка	BG0000442		722,68	Решение №122/02.03.2007г.
8	Река Марица	BG0000578		14693,10	Решение №122/02.03.2007г.
9	Родопи Средни	BG0001031		154845,5 3	Решение №661/16.10.2007г.
10	Родопи Източни	BG0001032		217352,9 5	Решение №122/02.03.2007г
11	Остър камък	BG0001034		15994,31	Решение №122/02.03.2007г
12	Река Тунджа 2	BG0000195		5953,32	Решение №122/02.03.2007г
13	Дервишки възвишения 1	BG0000218		38696,50	Решение №802/04.12.2007г
14	Река Соколица	BG0000440		141,54	Решение №122/02.03.2007г

Приложение 3. Вековни дървета

№	Област	Община	Вековни дървета	Местоположение
1	Хасково	Хасково	Летен дъб	с. Корен, в двора на основното училище
2	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци, в двора на училището
3	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци, в двора на училището
4	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци, в двора на училището
5	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци, извън двора на училището
6	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци, извън

				двора на училището
7	Хасково	Хасково	Зимен дъб	с. Долно Големанци
8	Хасково	Хасково	Летен дъб	с. Елена, м. "Кабалъка"
9	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник, в регулационния план
10	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник, в регулационния план
11	Хасково	Хасково	Цер/Благун	с.Книжовник, в регулационния план
12	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 119
13	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 119
14	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 119
15	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник имот № 119
16	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник имот № 119
17	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 119
18	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник имот № 119
19	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 119
20	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник имот № 119
21	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 138
22	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 138
23	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 138
24	Хасково	Хасково	4 бр. цер и 1 бр. благун	с.Книжовник имот № 138
25	Хасково	Хасково	2 бр. цер	с.Книжовник имот № 138
26	Хасково	Хасково	Цер	с.Книжовник имот № 138
27	Хасково	Хасково	Благун	с.Книжовник имот № 138
28	Хасково	Хасково	полски бряст	гр. Хасково в двора на СУ Паисий Хилендарски
29	Хасково	Хасково	Благун	с. Гарваново
30	Хасково	Хасково	Летен дъб	с. Конуш, м. "Стара река"
31	Хасково	Хасково	4 броя дръжкоцветен дъб	земище на гр. Хасково
32	Хасково	Харманли	Цер	с. Върбово, кантона пред двора
33	Хасково	Харманли	Бяла топола	с. Доситеево, м. "Чобан гьол"
34	Хасково	Харманли	Бряст	гр. Харманли, м. "Петте караача"
35	Хасково	Харманли	Бряст	гр. Харманли, м. "Петте караача"
36	Хасково	Харманли	Бряст	гр. Харманли, м. "Петте караача"
37	Хасково	Харманли	Бряст	гр. Харманли, м. "Петте караача"
38	Хасково	Харманли	Полски ясен	с. Бисер, м. "Герганина чешма"
39	Хасково	Харманли	Полски ясен	с. Бисер, м. "Герганина чешма"
40	Хасково	Харманли	Летен дъб	с. Бисер, м. "Герганина чешма"
41	Хасково	Харманли	Бяла топола	с. Бисер, м. "Сюютлика"
42	Хасково	Харманли	Летен дъб	с. Черна могила, м. "Вирето"
43	Хасково	Харманли	Летен дъб	с.Българин, до помпената станция
44	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
45	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
46	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8

47	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
48	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
49	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
50	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
51	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
52	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
53	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
54	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
55	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
56	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
57	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
58	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
59	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
60	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
61	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
62	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
63	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, път I-8
64	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли, овощния разсадник на АПК
65	Хасково	Харманли	Цер	с. Остър камък, в регулацията до дерето
66	Хасково	Харманли	Полски ясен	с. Браница, в ливадата до стопанския двор
67	Хасково	Харманли	Летен дъб	с. Иваново, м. "Тръчковия тъпан"
68	Хасково	Харманли	Цер	с. Иваново, южно по пътя за Маджарово
69	Хасково	Харманли	Летен дъб	гр. Харманли
70	Хасково	Харманли	Космат дъб	с. Черепово
71	Хасково	Харманли	Дръжкоцветен дъб	с. Остър камък
72	Хасково	Харманли	Бряст	с. Изворово
73	Хасково	Димитровград	Благун	гр. Димитровград
74	Хасково	Димитровград	Благун	гр. Димитровград
75	Хасково	Димитровград	Благун	гр. Димитровград
76	Хасково	Димитровград	Летен дъб	гр. Димитровград, зад общината
77	Хасково	Димитровград	Летен дъб /12 бр./	с. Скобелово, м. "Параклиса"
78	Хасково	Димитровград	Летен дъб	гр. Димитровград, кв. 95, ул. "Захари Зограф"
79	Хасково	Димитровград	Летен дъб	с. Бодрово, м. "Над бента"
80	Хасково	Димитровград	Летен дъб	гр. Димитровград, в района на ТЕЦ Марица 3
81	Хасково	Димитровград	Черна топола	гр. Димитровград, в разсадника на Нео титан
82	Хасково	Димитровград	Летен дъб	гр. Димитровград, на разклона за с. Добрич
83	Хасково	Димитровград	Летен дъб	с. Каснаково, м. "Гробицата"
84	Хасково	Минерални бани	Бял бор	с. Караманци
85	Хасково	Минерални бани	Група от вековни дървета	с. Горно Брястово

86	Хасково	Маджарово	Летен дъб	с.Ефрем, м."Хорището"
87	Хасково	Маджарово	Летен дъб	с.Златоустово, югозападно от селото до пътя
88	Хасково	Маджарово	Космат дъб	с.Горни главанак, югозападно до чешмата
89	Хасково	Стамболово	Клен	с.Силен, м. "Джамията"
90	Хасково	Стамболово	Група от 15 летни дъба	с.Жълти бряг, м."Дели юрч"
91	Хасково	Стамболово	Полски бляст	с.Царева поляна, на път III-1888, км2+800
92	Хасково	Стамболово	Космат дъб	с. Стамболово, м."Карачалъка"
93	Хасково	Стамболово	Благун	с. Стамболово, м."Карачалъка"
94	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с. Долно Ботево, м."Сулучаир"
95	Хасково	Стамболово	Цер	с.Гледка, м."Бахчите"
96	Хасково	Стамболово	Благун	с.Стамболово, до стопанския двор
97	Хасково	Стамболово	Благун	с.Стамболово, до стопанския двор
98	Хасково	Стамболово	Благун	с.Стамболово, до стопанския двор
99	Хасково	Стамболово	Благун	с.Стамболово, до стопанския двор
100	Хасково	Стамболово	Полски ясен	с.Силен до училището
101	Хасково	Стамболово	Полски ясен	с.Силен до училището
102	Хасково	Стамболово	Цер	с.Маджари,западно от горната махала
103	Хасково	Стамболово	Полски ясен	с.Долно Ботево, помпената станция
104	Хасково	Стамболово	Благун	с. Стамболово, м."Чатал дере"
105	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Силен,м."Трамтата"
106	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Поповец, в м."Селското дере"
107	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Поповец, в м."Селското дере"
108	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Поповец, в м."Селското дере"
109	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Поповец, в м."Селското дере"
110	Хасково	Стамболово	Летен дъб	с.Поповец, в м."Селското дере"
111	Хасково	Стамболово	Цер	с. Тънково, м."Търлака"
112	Хасково	Стамболово	Цер	с. Тънково, м."Търлака"
113	Хасково	Стамболово	Цер	с.Стамболово, м."Доврука"
114	Хасково	Стамболово	Полски ясен	с. Кладенец,м."Токмакли"
115	Хасково	Ивайловград	Група от вековни чинари	под стената на яз. Ивайловград
116	Хасково	Ивайловград	Два чинара	м."Св.Константин и Елена,гр. Ивайловград
117	Хасково	Ивайловград	Триразделнолистен ериолобус	с. Белополяне
118	Хасково	Ивайловград	Триразделнолистен ериолобус	с. Белополяне
119	Хасково	Ивайловград	Секвоя	гр. Ивайловград
120	Хасково	Ивайловград	Пролетна кумарка	пред кметството на с. Долно Луково
121	Хасково	Ивайловград	Цер	с. Железино
122	Хасково	Ивайловград	Цер	с. Железино
123	Хасково	Ивайловград	Цер	с. Горноселци
124	Хасково	Свиленград	Летен дъб	с. Студена, на изхода от селото в лява от пътя

125	Хасково	Свиленград	Чинар	с. Мезек, м. "Чинар дере"
126	Хасково	Свиленград	Чинар	с. Мезек, м. "Чинар дере"
127	Хасково	Свиленград	3 броя Космат дъб	с. Младиново, край пътя за Свиленград
128	Хасково	Симеоновград	Дръжкоцветен дъб	с. Константиново
129	Хасково	Симеоновград	Благун	с. Константиново
130	Хасково	Тополовград	ясен - 10 бр	с. Каменна река
131	Хасково	Тополовград	благун	с. Орлов дол
132	Кърджали	Крумовград	Джел	с. Чукурите/с. Стражец/, в двора на сграда в селото
133	Кърджали	Крумовград	Конски кестен	с. Калайджиево, горната махала
134	Кърджали	Кирково	Бряст	с. Чакаларово, в двора на училището
135	Кърджали	Кирково	Зимен дъб	с. Бенковски, в двора на джамията
136	Кърджали	Кирково	Чинар	с. Фотиново
137	Кърджали	Кирково	Зимен дъб	с. Медевци
138	Кърджали	Кирково	Пърнар	с. Горна Каялоба
139	Кърджали	Кирково	Пърнар	с. Горна Каялоба
140	Кърджали	Кирково	Пърнар	с. Горна Каялоба
141	Кърджали	Джебел	Летен дъб	с. Мишевско, м. "Старите гробища"
142	Кърджали	Джебел	Летен дъб	с. Телчарка, в двора на училището
143	Кърджали	Джебел	Цер	с. Плазище, м. "Старите гробища"
144	Кърджали	Джебел	Благун	с. Софийци
145	Кърджали	Черноочене	Бял бор	с. Пчеларово, черквата в долната махала
146	Кърджали	Кърджали	Летен дъб	с. Гняздово

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Приложение 4. Образувани и третирани битови отпадъци

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места, в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население	Количество на депонираните ТБО в регионални депа отговарящи на изискванията на Наредба №8	Количество на депонираните ТБО на площадки които не отговарят на изискванията на Наредба №8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Хасково	94156	36	36	0	100	94156	21396,00	
2	Димитровград	53557	26	26	0	100	53557	12854,00	
3	Мин.бани	5899	12	12	0	100	5899	1493,00	
4	Харманли	24947	25	25	0	100	24947	3931,00	
5	Любимец	10214	10	10	0	100	10214	981,00	
6	Стамболово	5934	26	26	0	100	5934	598,00	
7	Симеоновград	8755	9	9	0	100	8755	1164,00	
8	Ивайловград	6426	51	4	47	60	3856	60,68	252,00
9	Свиленград	23004	24	24	0	100	23004	3204,00	
10	Маджарово	1665	19	6	13	69	1149	198,00	
11	Кърджали	67460	117	101	16	98	66111	2683,00	15826,00
12	Кирково	21916	73	73	0	100	21916	499,00	3147,00
13	Крумовград	17823	80	18	62	80	14258	325,00	2247,00
14	Момчилград	16263	49	46	3	99	16100	366,00	1802,00
15	Черноочене	9607	51	27	24	70	6725		245,00
16	Джебел	8167	47	3	44	51	4165	251,00	1442,00
17	Тополовград	10 989	21	21	0	100	10989	1183,00	
Общо		375793	655	446	209	98,92%	371735	51186,68	24961,00

депо Гарваново - депонирани 35 744,21 т

депо Харманли – депонирани 11 585,00 т

депо Кърджали – депонирани 4428,28т за м.януари и февруари

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Приложение 5. Проекти/обекти с екологично предназначение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
„Подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор и 91АА Източни гори от космат дъб на територията на защитена зона BG 0001031, „Родопи Средни“, попадащи в поддържани резервати „Женда“ и „Борака“	1. Борба с Боровата процесия в ПР Женда. 2. Мероприятия за възстановяване на местообитание 9530* в ПР Борака 3. Подравняване на земен път и поставяне на бариери на ПР Женда и ПР Борака. 4. Оборудване на противопожарни депа в близост до ПР Женда и ПР Борака. 5. Поставяне на фотокапани в ПР Женда и ПР Борака.	ОПОС 2014 – 2020	87 880,64 лева, от които 74 698,54 лева от Европейския фонд за регионално развитие и 13 182,10 лева национално съфинансирани от държавния бюджет на Република България	дейностите по проекта са завършени до края на 2020г., окончателното документално приключване на проекта е до юни 2021г.
Национална кампания (чиста околна среда 2020 г.)	Изграждане на детски площадки, спортни съоръжения, кътове за отдих, озеленяване, закупуване на литература с цел екологично възпитание при децата и др.	ПУДООС	от 5000 лв. до 10 000 лв. за проекта - общини, кметства, училища и детски градини	Проектите, приключени през 2020 г. са 21 бр.
„Доизграждане на канализационна мрежа на кв. „Болярово“, град Хасково, I-ви етап - канализационни клонове със сградни канализационни отклонения и улични оттоци	Доизграждане на канализационна мрежа на кв. „Болярово“, град Хасково, I-ви етап - канализационни клонове със сградни канализационни отклонения и улични оттоци	ПУДООС	1 304 170,84 лв.	изпълнява се I етап
Договор за „Преупаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане на до 1000 т УОЗ - пестициди, опасни отпадъци и други препарати за растителна защита и почистване на складовете, в които се съхраняват“	Преупаковане, почистване и транспортиране на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност до съоръжения за окончателно обезвреждане извън страната	ПУДООС		Почистен е Склад за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита в с. Черноочене, обл. Кърджали
Проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Димитровград, чрез подмяна на отоплителните устройства на твърдо гориво с други алтернативни форми на отопление“	Целта на проекта е да се подобри качеството на атмосферния въздух в община Димитровград чрез намаляване на емисиите на ФПЧ 10 от битовото отопление, като един от основните източници на замърсяване на въздуха. Проектът ще се изпълнява на два етапа.	ОПОС 2014 – 2020	7 555 396,72 лв.	Проектът в момента се изпълнява етап II. Сключват се договори с одобрените домакинства от първото класиране.

Снимки: Вл. Трифонов и М. Йорданова